

วิทยานิพนธ์

การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้
วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT

THE DEVELOPMENT OF LEARNING IN SOCIAL, RELIGIOUS, AND
CULTURAL CONTENT GROUP OF GRADE 4 STUDENTS USING TGT
TECHNIQUE CO - OPERATIVE LEARNING.

วิทยานิพนธ์

ของ

นางรดาพร เทียนทรัพย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เดือน ปี..... 12.1.ส.ค. 2551

ทะเบียน..... 00211818

เรียกหนังสือ..... 312.43

21347

2550

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน

พ.ศ. 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วิทยานิพนธ์ การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT
โดย นางรดาพร เทียนทรัพย์
สาขา หลักสูตรและการสอน
ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร. ศักดิ์สิทธิ์ ขัตติยาสุวรรณ
กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพิศวง ธรรมพันทา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

.....ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุรศักดิ์ หลาบมาลา)

.....กรรมการ
(ดร. ศักดิ์สิทธิ์ ขัตติยาสุวรรณ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพิศวง ธรรมพันทา)

.....กรรมการ
(ดร. เปรมสุรีย์ เชื้อมทอง)

.....กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์ ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความเมตตาช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก ดร.ศักดิ์สิทธิ์ ขัตติยาสุวรรณ และ ผศ.สุพิศวง ธรรมพันทา ให้คำแนะนำและข้อคิดต่าง ๆ ในงานวิจัยนี้อย่างดียิ่ง และสอบถามติดตามงานความก้าวหน้ารวมทั้งให้กำลังใจจนสามารถทำงานวิจัยได้สำเร็จ

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ประกอบด้วย ผศ.บุษกร ปั่นหุ่น อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อาจารย์จิราพร ปั่นทอง รองวิชาการโรงเรียนเซนต์ไมเกิ้ล และอาจารย์ธิดา ศรีติราช รองวิชาการโรงเรียนศุภวรรณ

และสุดท้ายขอขอบคุณคณะครูโรงเรียนศุภวรรณ และเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่านที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือจนงานวิจัยประสบผลสำเร็จ

รดาพร เทียนทรัพย์

การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้
วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT

THE DEVELOPMENT OF LEARNING IN SOCIAL, RELIGIOUS, AND
CULTURAL CONTENT GROUP OF GRADE 4 STUDENTS USING TGT
TECHNIQUE CO - OPERATED LEARNING.

บทคัดย่อ
ของ
นางรดาพร เทียนทรัพย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครูศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน

พ.ศ. 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

นางรดาพร เทียนทรัพย์ (2550). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT. วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

คณะกรรมการควบคุม : ดร.ศักดิ์สิทธิ์ ชัดดียาสุวรรณ; ผศ.สุพิศวง ธรรมพันทา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามวิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT ซึ่งการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนคือ 1) การพัฒนารูปแบบการสอน 2) การสร้างเครื่องมือในการวิจัย 3) การทดลองใช้รูปแบบการสอน ประชากรคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนสุทวารณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการสอน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าร้อยละ และ t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT ประกอบด้วย หลักการ / แนวคิดของรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดหลัก 3 แนวคิด คือ 1) แนวคิดหลักของการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT 2) แนวคิดพื้นฐานการสอนประวัติศาสตร์ 3) เทคนิคการสอนประวัติศาสตร์ วัตถุประสงค์ของรูปแบบซึ่งมี 3 ประการ คือ 1) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ 2) เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และประเมินค่า 3) เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ซึ่งมีขั้นตอนการสอนที่สำคัญ 4 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นนำ 2) ขั้นปฏิบัติ 3) ขั้นเกมการแข่งขัน 4) ขั้นสรุปผล และผลจากผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ ซึ่งมี 3 ประการ คือ 1) เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ 2) ได้พัฒนาทักษะในการคิดวิเคราะห์และประเมินค่า 3) นำความรู้ไปประยุกต์ใช้

2. การทดลองใช้รูปแบบการสอน โดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามวิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT ปรากฏว่าผลการทดสอบคะแนนหลังเรียนในสาระประวัติศาสตร์สูงกว่าคะแนนก่อนเรียน

THE DEVELOPMENT OF LEARNING IN SOCIAL, RELIGIOUS, AND
CULTURAL CONTENT GROUP OF GRADE 4 STUDENTS USING TGT
TECHNIQUE CO - OPERATED LEARNING.

AN ABSTRACT

BY

MRS. RATAPORN TIENTASUP

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education program in Educational Instruction
At Bansomdejchaopraya Rajabhat University

2007

Mrs. Rataporn Tientasup. (2007). The development of learning in social, religious, and cultural content group of Grade 4 students using TGT technique cooperated learning . Master's Degree Dissertation. Bangkok: Bansomdejchaopraya Rajabhat University.

Advisors : Dr. Saksit Khattiyasuwan; Asist. Prof. Supisuang Dhampanpa

This research aims to develop the learning in social, religious, and cultural content group of Grade 4 students using TGT technique cooperated learning and compare the achievement obtained from the organizing learning activity based on TGT technique cooperated learning. The research procedure can be divided as 3 steps, that is 1) teaching development 2) creating research tool 3) experimenting teaching method. Subjects are Grade 4 students, the 2nd semester, Academic Year 2549 in Supawan School. Research tools consist of teaching plan and achievement test. The analysis methods are percentage and t-test.

The results revealed that.

1. The learning in social, religious, and cultural content group of Grade 4 students using TGT technique include principle/notion consisting of 3 main notions, that is, 1) Major notion of TGT technique cooperated learning 2) basic notion in historical teaching and 3) historical teaching technique. There are 3 objectives, that is, 1) to create understanding in historical story 2) to develop the analysis ability and value estimation and 3) to apply knowledge in daily life. The teaching procedure consists of 4 important steps, that is, 1) introduction 2) Practice 3) Game Competition and 4) Conclusion and there are 3 results from learning, that is, 1) obtained understanding in historical story 2) the analysis ability and value estimation are developed and 3) knowledge application

2. Experimenting the use of teaching forms comparing the achievement in historical content learning of Grade 4 students who participated in learning activity with TGT technique cooperated learning showed that the result of posttest is higher than pretest.

สารบัญ

	หน้า
ประกาศคุณูปการ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญเรื่อง.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญแผนภูมิ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
สมมติฐานในการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544.....	8
ปรัชญาการศึกษา.....	12
โรงเรียนสุทวารรณ.....	12
การเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	13
กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
การพัฒนารูปแบบการสอน.....	40
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	44
การทดลองใช้รูปแบบการสอน.....	46

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้.....	50
ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้.....	52
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	57
สรุปผลการวิจัย.....	58
อภิปรายผล.....	59
ข้อเสนอแนะ.....	61
บรรณานุกรม.....	62
ภาคผนวก.....	66
ภาคผนวก ก. รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	67
ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	72
ประวัติผู้วิจัย.....	111

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ตัวอย่างการจัดกลุ่มนักเรียนจำนวน 20 คน โดยคัดจากคะแนนการทดสอบ...	36
2 กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT	44
3 รูปแบบการวิจัย.....	47
4 แผนการดำเนินการสอน.....	47
5 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประวัติศาสตร์ของนักเรียนระหว่าง ก่อนเรียนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบ ร่วมมือด้วยเทคนิค TGT.....	52

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 แสดงรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	19
3 แสดงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	27
4 แสดงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT.....	31
5 การจัดนักเรียนประจำโต๊ะแข่งขัน.....	34
6 แสดงลำดับขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT.....	41

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษานับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่ง สำหรับการพัฒนาประเทศไทย การศึกษาของประชากรเป็นการพัฒนาด้านแนวความคิด และการดำรงชีวิตตามการเปลี่ยนแปลงของโลก เมื่อประชากรมีคุณภาพทางการศึกษาเพิ่มขึ้น ก็ทำให้ประเทศไทยย่อมประสบความสำเร็จมากขึ้น ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านสังคม และด้านวัฒนธรรม มากขึ้นดังที่ พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ (2542 : 9) กล่าวว่าถ้าประชากรมีการศึกษาที่ดี ประเทศนั้นก็จะมีความเจริญก้าวหน้า และสามารถที่จะพัฒนาประเทศไปได้ทั่วโลก จากการจัดการศึกษาของประเทศ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (2545 - 2549) ในมาตราที่ 7 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา สำนักนายกรัฐมนตรี (2544 : 20) กล่าวว่า การเรียนการสอนจะ มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม ของประเทศชาติรวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ ภูมิปัญญาไทย และความรู้ อันเป็นสากล

กรมวิชาการ (2545 : 3) กล่าวว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ในชั้นประถมศึกษา เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ และประสบการณ์ เกี่ยวกับความเป็นมาของตนเอง สังคม และประเทศชาติ มีความสามารถในการตีความและอธิบาย นัยสำคัญของเหตุการณ์ ปัญหา และแบบแผนการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เชิงประวัติศาสตร์ของประเทศ และสังคมอื่น เพื่อทำความเข้าใจเหตุการณ์ปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีความเข้าใจถึง ประวัติศาสตร์ในอดีต รู้จักคิด วิเคราะห์ และนำภูมิปัญญาไทยมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตใน ปัจจุบัน นอกจากนี้ยังพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความคิดรวบยอด เกิดทักษะกระบวนการต่าง ๆ พัฒนา เจตคติ ค่านิยมที่เกี่ยวกับประชาธิปไตย เห็นคุณค่าในการทำงาน รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักการทำงาน กลุ่ม สามารถนำความรู้ ทักษะค่านิยมและเจตคติไปใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใน ชีวิตประจำวันของผู้เรียนได้ (กรมวิชาการ. 2545 : 3) แต่จากสภาพที่ปรากฏในปัจจุบัน พบว่า ครูผู้สอนไม่สามารถจัดประสบการณ์ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่เหมาะสม ส่วนใหญ่ครูผู้สอนยังเป็นผู้กำหนดทุกสิ่งทุกอย่างให้แก่

ผู้เรียน การเรียนการสอนยังยึดตัวครูเป็นศูนย์กลางและขาดการใช้สื่อที่เหมาะสม ครูผู้สอนเน้นให้นักเรียนท่องจำเนื้อหามากกว่าการคิดและวิเคราะห์ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู เป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ไม่สมบูรณ์ และไม่บรรลุตามความมุ่งหมายของหลักสูตร ด้วยเหตุนี้ในปัจจุบันการเรียนการสอนจึงไม่ได้รับความสนใจจากนักเรียนเท่าที่ควรเทคนิคและวิธีการสอนใหม่จึงเกิดขึ้นมา เพื่อช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในขณะที่บทบาทของครูเปลี่ยนเป็นให้มีการส่งเสริมกิจกรรมควบคู่ไปกับการเรียนการสอน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ในการทำงานกลุ่มแต่ละคนจะได้รับมอบหมายให้ทำงานอันเป็นส่วนหนึ่งของงานทั้งหมด เพื่อที่จะให้งานสำเร็จลงด้วยดีแต่ละคนจะทำงานในส่วนความรับผิดชอบของตนอย่างเต็มที่ จากการที่เด็กได้ทำงานเป็นกลุ่มจะทำให้เด็กได้รับความคิดที่ว่าหากขาดคนใดคนหนึ่งงานก็จะไม่สำเร็จ

วิธีการเรียนแบบร่วมมือ Cooperative Learning ก็เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบหนึ่งที่มีการฝึกกระบวนการกลุ่มหรือทักษะทางสังคมในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มของนักเรียนในช่วงแรก ๆ เสียก่อน การให้กำลังใจ และอื่น ๆ เป็นการทำให้เด็กเกิดความรู้สึกไว้วางใจและยอมรับและร่วมมือซึ่งกันและกันมากขึ้น (Jhonson and Jhonson. 1990 : 29 - 33) เมื่อนักเรียนผ่านขั้นตอนนี้ไปแล้ว ครูจัดนักเรียนเข้ากลุ่มเพื่อทำงานร่วมกันโดยกำหนดให้นักเรียนที่มีความสามารถต่างกันมาทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย ๆ แล้วให้นักเรียนแก้ปัญหา และจัดกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ครูกำหนด โดยให้ทุกคนตระหนักว่าทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มความสำเร็จของกลุ่มต้องขึ้นอยู่กับผลงานของสมาชิกแต่ละคนของกลุ่ม ดังนั้นเพื่อที่จะให้กลุ่มประสบความสำเร็จสมาชิกของกลุ่มต้องพยายามชวนช่วยพัฒนาตนเองและช่วยกันพัฒนาเพื่อนร่วมกลุ่มด้วย ซึ่งจะทำให้ผลการเรียนแต่ละคนมีผลสัมฤทธิ์ต่อการเรียนเพิ่มมากขึ้น วิธีการสอนแบบร่วมมือทำให้บทบาทการสอนของครูได้เปลี่ยนไปจากเดิม โดยที่ครูไม่ต้องมีหน้าที่ถ่ายทอดแต่ผู้เดียว วิธีการเรียนนี้ทำให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนแต่ละครั้ง ทำให้ไม่เกิดการเบื่อหน่ายต่อการเรียนในวิชาสังคมการค้นหาคำตอบต่าง ๆ ก็จะเกิดขึ้นจากการร่วมมือของเพื่อนนักเรียนด้วยกันและเกิดจากการกระทำของตนเองด้วย และยังสามารถทำให้เด็กสามารถแลกเปลี่ยนความรู้กันอีกทางหนึ่งด้วยนอกจากนั้นยังทำให้เกิดความสนุกสนานในการเรียนของทุกครั้ง

จากสภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนสุทวารณ นักเรียนยังไม่ให้ความสำคัญวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยวัดจากผลสัมฤทธิ์ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ และเพื่อสนองความต้องการตามนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของสำนักคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ต้องการให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้วิจัย

จึงเลือกวิธีการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT : Team - Games - Tournament ในฐานะครูผู้สอนจึงมีความสนใจที่จะนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องประวัติศาสตร์ชาติไทย (ยุคสมัยกับช่วงเวลา) เพื่อนักเรียนจะได้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น และเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้ประกาศใช้กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT (Team - Games - Tournament)
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ใช้การเรียนการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT (Team - Games - Tournament)

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสุทวารณ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 70 คน จากนักเรียน 2 ห้อง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสุทวารณ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 35 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)
2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ วิธีการเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT (Team - Games - Tournament)

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. ระยะเวลาการทดลอง

ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ใช้เวลาในการทดลอง จำนวน 12 คาบ คาบละ 50 นาที

สมมติฐานในการวิจัย

หลังการทดลองใช้การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระประวัติศาสตร์ชาติไทย แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักเรียน หมายถึง นักเรียนโรงเรียนสุทวารรณชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 70 คน
2. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าและสร้างความรู้ด้วยตนเอง ได้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน มีส่วนร่วมกันสร้างความรู้อย่างมีกระบวนการ ได้ผลงานที่ดี และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้
3. การเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายถึง การอยู่ร่วมกันบนโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา การเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจซึ่งแตกต่างกันอย่างหลากหลาย การปรับตัวเองกับบริบทสภาพแวดล้อม ทำให้เป็นพลเมืองที่รับผิดชอบ มีความสามารถทางสังคม มีความรู้ ทักษะ คุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม โดยให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามในแต่ละด้าน
4. การเรียนแบบร่วมมือ (Co - operative Learning) หมายถึง วิธีการจัดกิจกรรมการสอน ที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยแต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้
5. เทคนิค TGT (Team - Games - Tournaments) หมายถึง วิธีการเรียนแบบร่วมมือวิธีหนึ่งที่แบ่งผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันออกเป็นกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกัน โดยกำหนดให้สมาชิกของกลุ่มได้แข่งขันกันในเกมการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้แล้ว
 - 5.1 Team (T) หมายถึง การจัดผู้เรียนเป็นทีม โดยคัดกันทั้งเพศและความสามารถ เพื่อเตรียมตัวหาสมาชิกให้พร้อมเพื่อจะเล่นเกม
 - 5.2 Games (G) หมายถึง คำตอบง่าย ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ในการเล่น เกม ผู้เรียนที่เป็นตัวแทนจากทีมจะมาเป็นคู่แข่งกัน
 - 5.3 Tournament (T) หมายถึง การจัดการแข่งขันอาจจะจัดขึ้นปลายสัปดาห์ หรือท้ายบทเรียนก็ได้ซึ่งจะเป็นคำตอบจากเนื้อหาที่เรียนมาแล้ว

6. รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT มีรูปแบบการเรียนรู้ซึ่ง รศ. ดร. สมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณ ได้กล่าวถึงรูปแบบการเรียนรู้แบบ TGT ประกอบด้วย การสอนในชั้น ทีม เกม การแข่งขัน จดหมายข่าว

6.1 การสอนในชั้น ผู้เรียนจะได้รับเนื้อหาที่จำเป็นในช่วงเวลาเรียนการสอนส่วนใหญ่ จะเป็นการบรรยาย อภิปราย แต่อาจมีสื่อการสอนอื่นๆ ประกอบด้วยก็ได้ การสอนแบบ TGT แตกต่างจากการสอนทั่วไป ตรงที่ผู้สอนเน้นเรื่องการเรียนรู้แบบ TGT ให้นักเรียนทราบว่านักเรียน ต้องให้ความสนใจอย่างมากในเนื้อหาเพราะจะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการแข่งขัน

6.2 แต่ละทีมประกอบด้วยผู้เรียน 4 ถึง 5 คน ในทีมจะมีความแตกต่างกันในเรื่อง ความสำเร็จในการเรียนและเพศ ทีมมีหน้าที่สำคัญในการเตรียมตัวสมาชิกให้พร้อมเพื่อการเล่นเกมส์ หลังจากช่วงการสอนแต่ละทีมจะนัดสมาชิกศึกษาเนื้อหาโดยมีแบบฝึกหัดช่วย

6.3 เกม ในการเล่นเกมนักเรียนจะตอบคำถามง่าย ๆ เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ได้อ่านจาก ชั้นเรียนและจากการทำแบบฝึกหัดกับเพื่อนในทีม ในการเล่นเกมนักเรียนสามคนซึ่งเป็นตัวแทนจาก ทีมทั้งสามจะมาแข่งขันกัน คำถามที่ถามจะพิมพ์ลงกระดาษโดยเรียงลำดับคำถาม นักเรียนจะต้อง จับบัตรขึ้นหนึ่งใบแล้วตอบคำถามตามหมายเลขที่ปรากฏในบัตรใบนั้น นอกจากนี้ยังมีกฎที่อนุญาต ให้ผู้เล่นทำซึ่งกันและกันได้ ถ้าเห็นว่าคนที่ตอบคำถามนั้นให้คำตอบที่ไม่ถูกต้อง

6.4 การแข่งขัน จะจัดขึ้นปลายสัปดาห์ หลังจากที่ผู้สอนได้ให้เนื้อหาและแต่ละทีม ได้ฝึกตอบคำถามกันจากกระดาษฝึกหัดแล้ว ในการแข่งขันวันแรกผู้สอนจะจัดให้ผู้เรียนนั่งประจำ โต๊ะแข่งขัน โดยให้ผู้เรียนที่ชนะการแข่งขันวันแรกผู้สอนจะจัดให้ผู้เรียนนั่งประจำโต๊ะโต๊ะแข่งขัน โดยให้ผู้เรียนที่ชนะการแข่งขันโดยทำคะแนนได้ดีที่สุด จากการแข่งขันครั้งก่อน ๆ 3 คน

6.5 จดหมายข่าว จัดขึ้นเพื่อเป็นการแสดงความยินดีและให้กำลังใจแก่ทีมที่ชนะและ ผู้เรียนที่ทำคะแนนดีเด่นในการแข่งขันแต่ละครั้ง จดหมายข่าวออกสัปดาห์ละครั้งเพื่อประกาศผล การแข่งขันที่ผ่านพ้นไปในสัปดาห์นั้น ดังนั้นในแต่ละสัปดาห์ผู้สอนต้องเตรียมเขียนจดหมายข่าว เพื่อรายงานผล

6.6 การแข่งขัน ผู้สอนอาจเพิ่มเติมด้วยการติดตามผลการแข่งขันที่ป้ายนิเทศ หรือ ให้งานวัลพิเศษก็ได้

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน Slavin (1983) อธิบายว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือมีผลที่เกิดขึ้น ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามลักษณะหลักสำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้คือ

7.1 การได้รับรางวัลเป็นรายกลุ่ม การได้รับรางวัลโดยขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ของสมาชิก นั้นน่าจะเป็นการเพิ่มผลที่เกิดขึ้นของการเรียนรู้แบบร่วมมือต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

7.2 การได้รับงานเฉพาะรายบุคคล น่าจะมีผลในทางบวกต่อนักเรียนในการเรียนรู้ทักษะพื้นฐานต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ แต่ถ้ากรณีที่นักเรียนได้รับงานเฉพาะรายบุคคลเป็นเพียงสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากผู้อื่นและเป็นการเรียนในวิชาเดียว เช่น สังคมศึกษา การได้รับงานเฉพาะรายบุคคลลักษณะนี้ก็จะเพียงการทำให้พวกเขาได้รับการแบ่งหัวข้อย่อยเท่านั้น

7.3 การแข่งขันกันระหว่างกลุ่ม น่าจะเป็นการเพิ่มผลของการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน แต่ถ้าเป็นวิธีการให้รางวัลเฉพาะรายกลุ่ม โดยขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ของสมาชิกก็น่าจะให้ผลที่เกิดขึ้นเหมือน ๆ กันกับวิธีการแข่งขันกันระหว่างกลุ่ม

7.4 การมีโอกาสนำเสนอในกระบวนการให้คะแนนจะเป็นการเพิ่มผลของการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนด้วยเช่นกัน

8. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสิ้นสุดการสอนทุกแผนการสอน

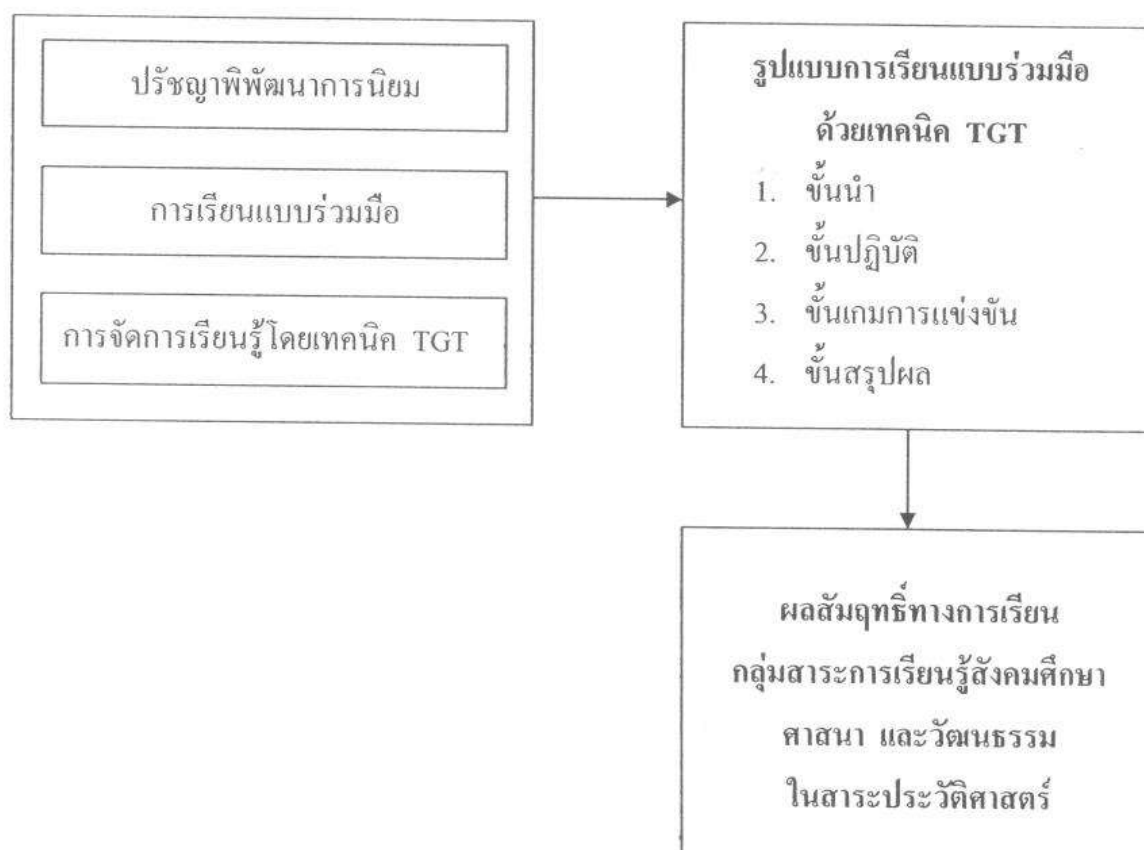
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบความก้าวหน้าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TGT

2. เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT ให้แก่คณะครูผู้สอน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปใช้ในวิชาอื่นต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี องค์ประกอบ หลักสูตร การเรียนการสอนแบบร่วมมือ และเทคนิค TGT จึงสรุปเป็นกรอบแนวคิดที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่สำคัญในการวิจัย ดังแสดงไว้ในแผนภาพ

แผนภูมิที่ 1 : กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการสอน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามแนวทางการสอนแบบปฏิบัติการ และการจัดการเรียนรู้ โดยเทคนิค TGT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยศึกษารายละเอียดในหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
2. ปรัชญาการศึกษา
3. ประวัติโรงเรียนสุภาพรรณ
4. การเรียนแบบร่วมมือ
5. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT
6. การเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

จุดมุ่งหมาย

กรมวิชาการ (2545 : 4) กล่าวว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษา ต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดจุดมุ่งหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้ (กรมวิชาการ, 2544 : 4)

1. เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์
2. มีความคิดสร้างสรรค์ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียนและรักการค้นคว้า
3. มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสภาพการณ์
4. มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญหาและทักษะในการดำเนินชีวิต

5. รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี
 6. มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค
 7. เข้าใจประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
 8. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลป วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสังแวดล้อม
 9. รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม
- หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มุ่งเน้นที่จะพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นผู้ที่มีความสุขที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีความคิดสร้างสรรค์ ก้าวทันเทคโนโลยี ภูมิใจในความเป็นไทยและมีทักษะในการดำเนินชีวิต

1. สาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้นี้เป็นสาระหลักที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกคน ประกอบด้วยเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการจัดการเรียนรู้ผู้สอนควรบูรณาการสาระต่าง ๆ เข้าด้วยกันเท่าที่จะเป็นไปได้ สาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประกอบด้วย

- สาระที่ 1 ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จริยธรรม
- สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม
- สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์
- สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์
- สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

สาระที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยครั้งนี้ คือสาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ สาระหลักนี้เป็นความคิดรวบยอดที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ ปรัชญา มานุษยวิทยา สังคมวิทยา และโบราณคดี ที่มุ่งให้ความเข้าใจว่าวิวัฒนาการ การดำเนินชีวิตของมนุษยชาตินั้น มีการสั่งสมมาตามกาลเวลาอย่างต่อเนื่อง และเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย การศึกษาเรื่องราวในอดีตทำให้เกิดการเรียนรู้ว่ามนุษย์ในอดีตเผชิญปัญหาต่าง ๆ ในขณะดำรงชีวิต มีวิธีการจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ทั้งที่ประสบความสำเร็จและความผิดพลาด เหตุการณ์และการกระทำในอดีตมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในเวลาต่อมา อันจะเป็นการสร้างประสบการณ์ และทางเลือกในการดำรงชีวิตแก่คนรุ่นหลังต่อไป

สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับความเป็นมาของตนเอง ของสังคม และของประเทศชาติ ว่ามีวิวัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง และเปลี่ยนแปลงมาสู่ปัจจุบัน มีความสามารถในการตีความและ

อธิบายนัยสำคัญของเหตุการณ์ ปัญหา และแบบแผนการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เชิงประวัติศาสตร์ของประเทศและสังคมอื่นจากอดีตมาทำความเข้าใจปัจจุบัน และที่เปลี่ยนแปลงในอนาคต

2. มาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระที่ 4 : ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 : เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ และสามารถใช่วิธีการทางประวัติศาสตร์บนพื้นฐานของความเป็นเหตุเป็นผลมาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ส 4.1.1 : เข้าใจเรื่องทศวรรษ ศตวรรษ สหัสวรรษ และยุคสมัยที่สัมพันธ์กับอดีตปัจจุบันและอนาคต

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ส 4.1.2 : เข้าใจลักษณะของข้อมูล และการจัดระบบข้อมูลระดับจังหวัด ภาค และประเทศ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ส 4.1.3 : เข้าวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาประวัติความเป็นมาของจังหวัด ภาค ประเทศโดยเปรียบเทียบให้เห็นความเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตของคนในจังหวัด ภาค และประเทศ

มาตรฐาน ส 4.2 : เข้าใจพัฒนาการของมนุษย์ชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในแง่ความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ส 4.2.1 : เข้าใจปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อการพัฒนาการ ดั้งถิ่นฐานของมนุษย์และการดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด ภาค และประเทศ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ส 4.2.2 : เข้าใจปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมท้องถิ่น

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ส 4.2.3 : รู้จักและวิเคราะห์ผลงานสำคัญที่เกิดจากการสร้างสรรค์วัฒนธรรมในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย

มาตรฐาน ส 4.3 : เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ส 4.3.1 : รู้และเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการดั้งถิ่นฐานของรัฐไทยในดินแดนประเทศไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ส 4.3.2 : เข้าใจปัจจัยพื้นฐานและผลกระทบจากภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ส 4.3.3 : รู้และเข้าใจประวัติผลงานของบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันจนเกิดความภูมิใจนำไปเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

จากข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า มาตรฐานการเรียนรู้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รู้และเข้าใจถึงประวัติศาสตร์ในอดีต รู้จักคิด วิเคราะห์ และนำภูมิปัญญาไทยมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน

3. กิจกรรมการเรียนรู้การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กรมวิชาการ (2545 : 35 -36) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนรู้การสอนเป็นหัวใจสำคัญของการนำหลักสูตรมาใช้ ซึ่งวิธีการทางประวัติศาสตร์ คือ กระบวนการในการศึกษาค้นคว้าข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญดังต่อไปนี้

3.1 การรวบรวมและคัดเลือกหลักฐานเป็นขั้นตอนที่จะต้องทำตั้งแต่เริ่มแรก และตลอดเวลาระหว่างการศึกษาค้นคว้า ทั้งนี้จะต้องคอยติดตามหลักฐานที่อาจจะมีการค้นพบใหม่ ๆ หรือมีการตีความใหม่ ๆ อยู่เสมอ

3.2 การวิเคราะห์และประเมินคุณค่าหลักฐาน ซึ่งจะประเมินคุณค่าหลักฐานทั้งนอกและหลักฐานภายในดังนี้

3.2.1 การวิเคราะห์และประเมินคุณค่าหลักฐานจากภายนอกจะเป็นการมุ่งวิเคราะห์ พิสูจน์หลักฐานว่าเป็นของจริงหรือของปลอม ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง

3.2.1 การวิเคราะห์และประเมินคุณค่าหลักฐานจากภายในเป็นการตรวจสอบความน่าเชื่อถือว่าหลักฐานและคุณค่าของหลักฐานมีมากน้อยเพียงใด

3.3 การตีความ จะประกอบด้วย การแปลความหมายการวิพากษ์วิจารณ์และการแสดงความคิดเห็นซึ่งแบ่งแยกได้เป็น 2 ประเภทคือ

3.3.1 การตีความในแนวดิ่ง จะไม่ยึดตามลำดับเวลา ก่อนหลัง แต่ขึ้นกับประเด็นปัญหาเป็นสำคัญ

3.3.2 การตีความในแนวราบจะยึดลำดับเวลา ก่อนหลังเป็นสำคัญ

3.4 การสังเคราะห์ คือ การนำข้อมูลมาจัดระเบียบผสมผสานกันอย่างกลมกลืน ซึ่งจะต้องอาศัยปัจจัยอื่น ๆ ด้วย เช่น การวางเค้าโครงเรื่อง ข้อสมมติฐานหลัก ข้อสมมติฐานรอง ความสามารถในการวิเคราะห์ และตีความหลักฐานตลอดจนความสามารถในการสรุปเรื่องที่ตีความ

ปรัชญาการศึกษา

ความหมายของปรัชญาการศึกษา คือ การศึกษาและการสอนเกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดความรู้ ความคิด และคุณค่าทั้งหมดที่สังคมรวบรวมเอาไว้ ปรัชญาการศึกษาแบ่งเป็น 5 แบบใหญ่ ๆ คือ สารัตถนิยม (Essentialism) นิรันดรนิยม (Perennialism) พัฒนนิยม (Progressivism) ปฏิรูปนิยม (Social Reconstruction) และอัตนิยม (Existentialism) ซึ่งมีการนำมาใช้เพื่อให้เหมาะสมกับการจัดการศึกษาของแต่ละยุคสมัย ในยุคสมัยปัจจุบันการศึกษามีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงกับสภาวะโดยรอบ ปรัชญาที่นำไปใช้กับการศึกษาในปัจจุบันซึ่งต้องผสมผสานให้เหมาะสมกับสถานการณ์อาจพอสรุปได้ดังนี้

1. ปรัชญาการศึกษาแบบปรัชญาพัฒนานิยมที่จุดประสงค์ของการศึกษา คือ การเตรียมเด็กให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม
2. ปรัชญาสารัตถนิยม ที่มีจุดประสงค์เป้าหมายของโรงเรียน คือ การอนุรักษ์ความรู้ และเห็นคุณค่าของอดีตโดยการเตรียมทักษะที่จำเป็นเพื่อการมีชีวิตอยู่อย่างมีความหมาย และประสบความสำเร็จในชีวิตปัจจุบัน
3. ปรัชญาอัตนิยม ที่เชื่อว่ามนุษย์ต้องแสวงหาสาระสำคัญด้วยตนเอง และปรัชญาสุดท้าย คือปรัชญาปฏิรูปนิยมที่มีหลักการว่าโรงเรียนควรให้ตัวอย่างการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันแก่เด็ก ๆ และครูควรชักชวนให้เด็กตรวจสอบและขบคิดข้อปัญหาสำคัญ ๆ และข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน

สรุปได้ว่านักปรัชญาการศึกษาของนักปรัชญาไม่ว่ายุคสมัยใด ๆ ต่างให้ความสำคัญกับเด็กและความสามารถที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ การพัฒนาเต็มเต็มความสามารถนั้นควรกระทำด้วยการจัดการศึกษา ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจึงต้องมีความเข้าใจในพัฒนาการตามวัย ตามความต้องการของเด็กและควรเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับการเลียนแบบ ให้การสนับสนุน และปกป้องจนกว่าจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ต่อไป

โรงเรียนสุกวรณ

เดือนตุลาคม พ.ศ. 2515 นายกิจการ และนางเจื้อจันท์ ศรีเรืองสกุล ได้ขออนุญาตปลูกสร้างอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กสามชั้นจำนวนหนึ่งหลังเพื่อใช้เป็นอาคารเรียน โดยเริ่มก่อสร้างเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ.2515 ก่อสร้างเสร็จสามารถเปิดสอนได้ในปีการศึกษา 2516 และได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนสุกวรณ เพื่อเปิดสอนนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2516 ปี พ.ศ. 2518 ได้ก่อสร้างกลุ่มอาคารอนุบาลโดยมีแนวคิดของกลุ่มอาคารอนุบาลคือ การสร้างอาคารที่รักษาบรรยากาศของความเป็นไทย คืออาคารเรียนที่

ใช้ไม้สักทองอย่างดีมาทำเป็นผนังห้องในลักษณะประตูบานเฟี้ยมประยุกต์ ซึ่งสามารเปิดให้บานตั้งฉากได้ทุกด้าน เพื่อให้อากาศถ่ายเทและรับแสงสว่างจากธรรมชาติ โดยแนวคิดของการสร้างอาคารเรียนนี้ได้มาจากการวิจัยทางการศึกษาสำหรับเด็กเล็กที่ว่า เด็กปรารถนาจะได้เห็นเพื่อจะได้เรียนรู้จากสิ่งที่อยู่แวดล้อมตัวเขาตลอดเวลา นายกิจการ ศรีเรืองสกุล จึงได้นำแนวคิดดังกล่าวมาออกแบบและประดิษฐ์อุปกรณ์สำหรับใช้กับบานประตูซึ่งสามารถเปิดหรือปิดได้พร้อมกันหลาย ๆ บาน เพื่อความสะดวกในการใช้สอย ห้องเรียนของเด็กอนุบาลจึงเป็นห้องที่เด็กสามารถมองเห็นสภาพภายนอกได้ตลอดเวลา

การเรียนรู้แบบร่วมมือ

การจัดชั้นเรียนในระดับประถมศึกษา โดยทั่วไปมักเป็นการจัดชั้นเรียนแบบคณะเพศและความสามารถ กล่าวคือ ในห้องเรียนหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง ที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน และมีสถานะทางสังคมแตกต่างกันด้วย การจัดการเรียนการสอนจึงต้องพยายามจัดให้เหมาะสมกับสภาพของห้องเรียน เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ที่สามารถนำมาใช้ได้ดีกับสภาพห้องเรียนในลักษณะนี้คือ การเรียนรู้แบบร่วมมือ (cooperative learning)

1. ความหมาย

มีนักวิชาการและผู้วิจัยหลายท่านให้ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้หลายประการ ดังนี้

Slavin (1990 : 3) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การเรียนที่นักเรียนทำงานร่วมกัน และมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของกลุ่มเท่า ๆ กัน รับผิดชอบงานของตนเอง เพื่อที่จะให้กลุ่มของตนเองบรรลุเป้าหมายและประสบผลสำเร็จ

Johnson and Johnson (1984 : 2) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การเรียนที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ คณะเพศ และความสามารถนักเรียนในกลุ่มมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อที่จะให้การเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

Artzt and Newman (1990 : 445 - 449) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือว่าเป็นแนวทางที่เกี่ยวกับการที่ผู้เรียนทำการแก้ปัญหาร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบผลสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มทุกคนต้องระลึกเสมอว่าเขาเป็นส่วนสำคัญของกลุ่ม ความสำเร็จหรือล้มเหลวของกลุ่มเป็นความสำเร็จหรือความล้มเหลวของทุกคนในกลุ่มเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย สมาชิกทุกคนต้องพูดอธิบายแนวคิดกัน และช่วยเหลือกันให้เกิดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา ครูไม่ใช่เป็นแหล่งความรู้ที่คอยป้อนแก่นักเรียน แต่จะมีบทบาทเป็นผู้คอย

ให้ความช่วยเหลือ จัดหาและชี้แนะแหล่งข้อมูลในการเรียนรู้ของนักเรียน ตัวนักเรียนเองจะเป็นแหล่งความรู้ซึ่งกันและกันในกระบวนการเรียนรู้

พรรณศรีมี เก่าธรรมสาร (2533 : 35) กล่าวว่า ได้เรียกการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า การเรียนรู้แบบทำงานรับผิดชอบร่วมกัน เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเรียนเป็นกลุ่มเล็ก สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และรับผิดชอบการทำงานของตัวเองเท่า ๆ กับรับผิดชอบการทำงานของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มด้วย

สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2533 : 32) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีเรียนไม่ใช่วิธีการสอน ใช้ในการเสริมการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ในขั้นแรกครูต้องทำการฝึกทักษะกระบวนการกลุ่มหรือทักษะทางสังคมในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มของนักเรียนก่อน เพื่อให้ นักเรียนเกิดความรู้จัดไว้วางใจ ยอมรับ และร่วมมือซึ่งกันและกันมากขึ้น เมื่อผ่านขั้นนี้ไปแล้วจึงจัดให้นักเรียนเข้ากลุ่มทำงานร่วมกัน

ปิยาภรณ์ รัตนกรกุล (2536 : 2) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ๓-๕ คน สมาชิกในกลุ่มมีความแตกต่างกันในด้าน เพศ เชื้อชาติ ความสามารถทางการเรียน ลักษณะเด่นของการเรียนแบบนี้ จะเน้นความร่วมมือร่วมแรงกันระหว่างสมาชิกกลุ่มทุกคน ความสำเร็จของกลุ่มขึ้นตรงต่อความร่วมมือและความสามารถของสมาชิกกลุ่มทุกคน สมาชิกผู้นั้นจะต้องสามารถอธิบายได้ การเรียนแบบนี้สมาชิกกลุ่มทุกคนจะต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ที่ครูสอนและช่วยเพื่อนเรียนด้วย เพื่อทุกคนจะได้ความสำเร็จร่วมกัน

พิมพ์พันธ์ เฉชะคุปต์ (2541 : 37) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบกลุ่มที่รู้จักกันมาก่อน และรู้จักมาอย่างดีนั้น ซึ่งกลุ่มมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ หัวหน้า สมาชิก กระบวนการทำงาน ถ้าการทำงานกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้น หมายถึง องค์ประกอบ 3 ประการต้องดี คือ หัวหน้าดี สมาชิกทุก ๆ คนดี และกระบวนการทำงานดี แต่โดยธรรมชาติส่วนมาก จะพบว่าสมาชิกบางคนมีความรับผิดชอบดีมาก แต่บางคนไม่มีความรับผิดชอบไม่ทำงานตามที่มอบหมาย สมาชิกบางคนเลยไม่ให้ความสนใจและความร่วมมือต่อกลุ่ม ส่วนการประเมินผลนั้นพบว่าส่วนมากคะแนนกลุ่มไม่ได้มาจากคะแนนของสมาชิกแต่ละคนร่วมกัน แต่เป็นคะแนนรวมของกลุ่ม ซึ่งสมาชิกทุก ๆ คนในกลุ่มได้คะแนนเท่ากับคะแนนของกลุ่ม แม้จะไม่ทำงานตามความรับผิดชอบก็ตาม ดังนั้นจึงได้มีความพยายามในการแก้ปัญหา วิธีการคือการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ

วัฒนาพร ระเบียบทุกซ์ (2541 : 38) ได้กล่าวว่า ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือไว้ว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่ม ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกันคนที่เรียนเก่งกว่าจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้น หากแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม

การเรียนแบบร่วมมือ เป็นวิธีการเรียนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน ให้ นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน แต่ละคนจะต้องมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่ม ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกันคนที่เรียนเก่งกว่าจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้น หากแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540 : 57)

การสอนโดยเน้นการเรียนแบบร่วมมือว่าเป็นการสอนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย มีสมาชิกในแต่ละกลุ่มเท่ากัน ประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถในการเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อนเช่นเดียวกัน สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะมีเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน ช่วยกันกำหนดวิธีการ เอกสาร สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผลที่เป็นระบบ สมาชิกจะทำงานช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้การเรียนบรรลุเป้าหมาย กล่าวโดยสรุปคือ การเรียนแบบร่วมมือ คือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำงานด้วยกันในกลุ่มย่อยแต่ละความสามารถ สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน มีหน้าที่ที่จะต้องช่วยเหลือกลุ่มให้สามารถดำเนินกิจกรรมจนบรรลุผลสำเร็จ รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองและเรียนรู้วิธีการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น

2. ทฤษฎีพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนแบบร่วมมือ

ทฤษฎีพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนแบบร่วมมือ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี มีดังนี้

2.1 ทฤษฎีการทำงานกลุ่ม

สมยศ นาวิการ (2523 : 234)กล่าวว่า ทฤษฎีการทำงานร่วมกัน ได้รับการพัฒนาขึ้นมาโดย George Homans ทฤษฎีนี้ได้อธิบายเป็นหลักการสำคัญไว้ว่า การกระทำร่วมกัน

เป็นกลุ่ม มีองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ 3 องค์ประกอบ คือ กิจกรรม การกระทำร่วมกันและความรู้สึก องค์ประกอบ 3 จะเกี่ยวข้องกันโดยตรง กล่าวคือ ถ้าหากว่าบุคคลยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากเท่าใด การกระทำร่วมกันและความรู้สึกของพวกเขาจะมีมากขึ้นด้วยบุคคลต่าง ๆ ภายในกลุ่มต้องไปเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ไม่เพียงแต่อยู่ใกล้ชิดกันเท่านั้น พวกเขาจะต้องทำการตัดสินใจติดต่อสื่อสาร สนับสนุน ประสานงาน และประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของกลุ่มอีกด้วย สมาชิกภายในกลุ่มหรือองค์การที่เกี่ยวพันกันในลักษณะดังกล่าว มีแนวโน้มจะรวมกันเข้าเป็นกลุ่มที่มีพลังสูงมาก

2.1.1 โสภณ ปากพจน์ (2521 : 118 - 119) กล่าวว่า ทฤษฎีดาข่ายการปฏิบัติงาน ผู้พัฒนาความคิดของทฤษฎีนี้คือ Blake และ Mouton แห่งมหาวิทยาลัยเท็กซัส หลักการสำคัญของทฤษฎีนี้เชื่อว่าคนต้องการจะทำงานให้ได้ผล ต้องการมีส่วนร่วมในงานที่เขารับผิดชอบ และการที่จะให้การทำงานแบบกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมในผลสำเร็จ ย่อมกระทำได้ด้วย การสร้างบรรยากาศขององค์การที่จะช่วยให้สนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในการทำงานอย่างจริงจัง

2.1.2 ทิศนา ขัมมณี และเขวภา เตชคุปต์ (2522 : 1) กล่าวว่า ทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการกลุ่ม กระบวนการกลุ่มเป็นเรื่องของการทำงานของกลุ่มคน ทฤษฎีด้านนี้มุ่งศึกษาเพื่อหาความรู้ที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของคน อันจะเป็นประโยชน์ในด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์ และปรับปรุงการทำงานของกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ เนื้อหาของทฤษฎีนี้จึงมุ่งศึกษาถึงเรื่องธรรมชาติของคน พฤติกรรมของคน ธรรมชาติของกลุ่ม ลักษณะการรวมตัวของกลุ่ม องค์ประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญของกลุ่ม กระบวนการทำงานกลุ่ม เป็นต้น

2.2 ทฤษฎีแรงจูงใจ

อารี พันธุ์ณี (2534 : 198 - 200) ได้กล่าวถึงหลักในการสร้างแรงจูงใจในการเรียน ดังนี้

2.2.1 วิธีการที่แปลกใหม่ ควรนำวิธีการที่แปลกใหม่ เพื่อเร้าความสนใจโดยใช้วิธีการที่นักเรียนไม่เคยคาดคิดหรือมีประสบการณ์มาก่อน เช่น การให้นักเรียนร่วมกันวางแผนโครงประเมินผลการเรียนการสอน ให้นักเรียนช่วยกันคิดกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งแปลกไปกว่าที่เคยทำ เป็นต้น ซึ่งวิธีการที่แปลกใหม่จะช่วยให้ นักเรียนเกิดความสนใจและมีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น

2.2.2 เกมและการเล่นละคร การสอนที่让孩子ได้ปฏิบัติจริงทั้งในการเล่นเกมนและแสดงละคร ทำให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน และช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น

2.2.3 **ตั้งรางวัลสำหรับงานที่มอบหมาย** ครูควรตั้งรางวัลล่วงหน้าแก่งานที่นักเรียนทำสำเร็จ เพื่อยั่วยุให้นักเรียนพยายามมากยิ่งขึ้น และการให้รางวัลก่อนการเรียนรู้ก็ได้ เพื่อให้เด็กทราบถึงผลการเรียนรู้ใหม่ ครูควรพยายามให้เด็กมีโอกาสได้รับแรงเสริมอย่างทั่วถึงกัน ไม่ควรเฉพาะผู้ที่ชนะในการแข่งขันเท่านั้น แต่อาจให้รางวัลในการแข่งขันกับตนเองก็ได้

2.2.4 **การชมเชยและการด่าทอ** ทั้งการชมเชยและการด่าทอจะมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กด้วยกันทั้งสองอย่าง โดยทั่วไปแล้วการชมเชยจะให้ผลดีกว่าการด่าทอ

Deustch (อ้างอิงใน Slavin, 1990 : 16) ได้อธิบายโครงสร้างการเรียนรู้แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ การเรียนแบบเอกัตบุคคล การเรียนแบบแข่งขันและการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งในการเรียนแบบเอกัตบุคคล นักเรียนมีจุดมุ่งหมายเป็นของตนเอง ไม่ขึ้นกับคนอื่น นักเรียนจะได้รับแรงจูงใจในความสำเร็จของตนตามความสามารถ แต่จะขาดการปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ทำให้สูญเสียความเป็นสังคมมนุษย์ไป ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน

ในการเรียนแบบแข่งขัน นักเรียนมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน แต่ผู้ที่จะมีบรรลุจุดมุ่งหมายได้เพียงผู้ชนะคนเดียว แรงจูงใจจึงขึ้นกับการแข่งขันที่ผู้ชนะจะได้รับซึ่งผลสำเร็จของผู้ชนะจะปิดโอกาสของคนอื่น เป็นการสนองตอบนักเรียนที่เรียนดี แต่บั่นทอนแรงจูงใจสำหรับนักเรียนที่เรียนช้า

จากการศึกษาของ De Vries และคณะ (อ้างอิงใน Slavin, 1990 : 17) พบว่า การเรียนแบบร่วมมือ ทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนและยังสามารถพัฒนาผลการเรียนรู้ สถานภาพและทักษะทางสังคมของนักเรียนได้ดีอีกด้วย ในขณะที่การเรียนแบบเก่าทำให้ผลการเรียนรู้สถานภาพและทักษะทางสังคมลดลง

2.3 ทฤษฎีด้านสติปัญญา

Slavin (1990 : 17 - 19) กล่าวว่า ในการเรียนแบบร่วมมือสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนได้ดีเป็นไปตาม ทฤษฎีด้านสติปัญญาที่สำคัญ 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาและทฤษฎีการขยายความคิด ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.3.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของมนุษย์ แสดงให้เห็นข้อเท็จจริงอย่างเด่นชัดประการหนึ่งว่า แต่ละขั้นตอนในการพัฒนาของเด็กมีลักษณะเฉพาะของตนเองพัฒนาการด้านโครงสร้างการรับรู้ ความคิด และความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งรอบ ๆ ตัวเป็นลักษณะเฉพาะซึ่งแตกต่างกันในแต่ละวัย การเรียนการสอนจึงต้องให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางสติปัญญาของแต่ละวัย ทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญาที่สำคัญและนำมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างแพร่หลาย คือ ทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญาของ Piaget และทฤษฎีพัฒนาการทาง

2.3.2 ทฤษฎีการขยายความคิด

ทฤษฎีนี้แตกต่างไปจากทฤษฎีพัฒนาการ ทั้งนี้เพราะทฤษฎีพัฒนาการเน้นการเรียนรู้เกิดจากปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม แต่ทฤษฎีการขยายความคิดเป็นเรื่องการนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ ซึ่งในการวิจัยทางจิตวิทยาพบว่าถ้าบุคคลนำความรู้ที่บรรจุอยู่ในหน่วยความจำมาใช้โดยการสรุป รวบรวมความรู้ที่มีอยู่เพื่อการสื่อสารหรือเพื่อนำมาใช้แก้ปัญหา นักเรียนจะประสานโครงสร้างความรู้ให้มีระบบระเบียบทำให้เกิดการขยายความคิด จักระบบความคิดของตัวเองให้ดีขึ้น ตัวอย่างเช่น การเขียนสรุปข้อบรรยายดีกว่าการจดบันทึกธรรมดา เพราะว่าการสรุปของนักเรียนจะรวบรวมความรู้และคัดเลือกสิ่งสำคัญในบทเรียนมาคิดพิจารณา ทำให้เกิดการขยายโครงสร้างของความรู้มากยิ่งขึ้น

Sutton (1992 : 63 - 70)กล่าวว่า ทฤษฎีด้านสติปัญญาสนับสนุนว่าการเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่แบ่งปันประสบการณ์ของแต่ละบุคคลไปสู่กลุ่ม ซึ่งจะช่วยพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในชั้นเรียน รวมทั้งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งนักเรียนที่เรียนเก่งและนักเรียนที่เรียนช้า เพราะนักเรียนที่เรียนเก่งจะได้รับประโยชน์ในการเรียนรู้ยิ่งขึ้นในการที่ตนเองได้อธิบาย ชี้แจงบทเรียนให้กับเพื่อน ในขณะที่นักเรียนที่มีระดับสติปัญญาดำ เรียนรู้ได้ช้า ได้ประโยชน์จากการที่ได้แหล่งความรู้ที่มีค่าจากเพื่อนอีกแห่งนอกเหนือจากการสอน นอกจากนี้การที่นักเรียนได้ทำงานร่วมกันทำให้เกิดความสนุกสนาน ความอบอุ่น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การพัฒนาทักษะทางสังคม พัฒนาความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนกับกลุ่มเพื่อน

3. รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ

การเรียนแบบร่วมมือนี้มีหลักการที่ครูควรคำนึงถึงอยู่ 3 ประการ

3.1 รางวัลหรือเป้าหมายของกลุ่ม ซึ่งครูจะต้องตั้งรางวัลไว้เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีความพยายามในการเรียนรู้มากขึ้น และพยายามปรับพฤติกรรมของตนเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม รางวัลที่กำหนดอาจเป็นสิ่งของ ประกาศนียบัตร คำชมเชย เป็นต้น โดยที่แต่ละกลุ่มจะได้รับเมื่อกลุ่มทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ภายในเวลาที่กำหนด และครูควรชี้แจงให้นักเรียนทราบว่ากลุ่มไม่ควรแข่งขันกันเพื่อต้องการรางวัลเพียงอย่างเดียว

3.2 ความรับผิดชอบรายบุคคล สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้องมีความรับผิดชอบในการเรียน และพยายามทำความเข้าใจในบทเรียน สมาชิกทุกคนต้องช่วยกันอธิบายให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจ เนื่องจากครูจะทำการวัดความก้าวหน้าของกลุ่ม ซึ่งจะวัดจากความสามารถของแต่ละบุคคลในกลุ่ม แล้วนำคะแนนจากการทดสอบรายบุคคลไปเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม ดังนั้นจึงนับได้ว่าความสำเร็จหรือความก้าวหน้าของกลุ่ม จะขึ้นกับความสามารถของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ

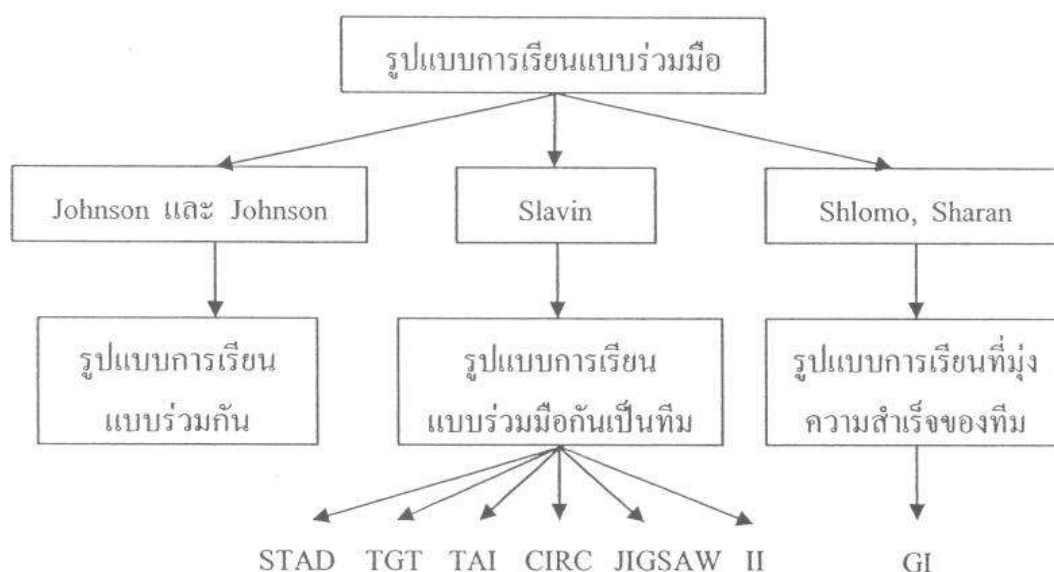
3.3 โอกาสในการประสบผลสำเร็จที่เท่าเทียมกัน หมายถึง สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีโอกาสที่จะทำให้ดีที่สุด และประสบผลสำเร็จในการเรียนเท่าเทียมกัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกันของสมาชิกทุกคนในกลุ่มจึงเป็นสิ่งที่มีความ

การเรียนแบบร่วมมือมีหลายรูปแบบ ใช้ได้หลายเนื้อหาวิชา เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปทางภาษา เป็นต้น ซึ่งสรุปรูปแบบของการเรียนแบบร่วมมือไว้ 3 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือตามแนวคิดของ Johnson และ Johnson
2. รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือตามแนวคิดของ Slavin
3. รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือตามแนวคิดของ Shlomo และ Sharan

อาจสรุปรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือกับการเรียนรู้ตามรูปแบบต่าง ๆ ได้ดังแผนภาพ

ต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 2 แสดงรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ

รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือตามแนวคิดของ Johnson and Johnson (1990 : 105 - 107) จากมหาวิทยาลัย Minnesota หรือเรียกอีกอย่างว่าการเรียนแบบร่วมกัน (learning together) ซึ่งการเรียนแบบนี้จะแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 - 5 คน โดยแต่ละความสามารถแล้วให้แต่ละกลุ่มศึกษาเอกสารที่กำหนดให้ ซึ่งแต่ละคนจะศึกษาด้วยตนเองก่อนที่จะทำงานร่วมกันอย่างจริงจัง และเน้นการอภิปรายในกลุ่มว่าสมาชิกในกลุ่มทำงานร่วมกันได้ดีเพียงใด ซึ่งยึดหลักการเบื้องต้น 5 ประการด้วยกันคือ

1. การพึ่งพาอาศัยกันในทางบวก สมาชิกทุกคนต้องทำงานเพื่อเป้าหมายเดียวกันของกลุ่มและผลงานของแต่ละคนก็เป็นผลงานของกลุ่ม ซึ่งกลุ่มจะสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับทุกคนและสมาชิกในกลุ่มต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โดยทุกคนต้องระลึกอยู่เสมอว่าทุกคนต้องพึ่งพาอาศัยกัน นอกจากนั้นสมาชิกแต่ละคนต้องยอมรับว่าผลงานของคนอื่นมีความสำคัญต่อตนเองและต่อกลุ่มด้วย

2. การมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การมีปฏิสัมพันธ์จะเกิดขึ้นเมื่อทุกคนในกลุ่มช่วยเหลือและให้กำลังใจซึ่งกันและกัน มีการสนับสนุนผลงานที่ดีของสมาชิก การอธิบาย ขยายความในบทเรียนที่เรียนมาให้แก่เพื่อนในกลุ่มเข้าใจ การทำความเข้าใจ การสรุปเรื่องและการให้เหตุผลต่าง ๆ ตลอดจนมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกได้เสนอแนวความคิดใหม่ ๆ เพื่อเลือกสิ่งที่ดี สิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสมที่สุด

3. ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล สิ่งที่นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มจะทำให้ให้นักเรียนสามารถทำได้ด้วยตนเองในวันข้างหน้า นักเรียนต้องรับผิดชอบในผลการเรียนของตนเองและของเพื่อนสมาชิก ทุกคนในกลุ่มจะรู้ว่าใครต้องการความช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนในเรื่องใด มีการกระตุ้นกันและกันให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สมบูรณ์ และบรรลุผลสำเร็จไปได้ด้วยดี แต่ละกลุ่มมีหน้าที่คอยตรวจสอบว่าสมาชิกทุกคนในกลุ่มเกิดการเรียนรู้หรือไม่ โดยมีการประเมินผลงานของสมาชิกแต่ละคนซึ่งรวมเป็นผลงานของกลุ่ม ให้สมาชิกทุกคนได้รายงานหรือมีโอกาสดекแสดงความคิดเห็นโดยทั่วถึงและมีการให้ข้อมูลย้อนกลับทั้งของกลุ่ม และรายบุคคล ซึ่งจะมีการตรวจสอบผลการเรียนเป็นรายบุคคลหลังจากจบบทเรียน

4. ทักษะมนุษยสัมพันธ์และทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม การทำงานร่วมกันจะเสริมสร้างความสามารถได้ดีกว่าการทำงานคนเดียว และทำให้งานนั้นมีประสิทธิภาพได้ ซึ่งจะต้องเกิดจากการที่สมาชิกทุกคนร่วมใจกันทำงาน และอาศัยความไว้วางใจต่อกันของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ซึ่งมีการสื่อสารกันอย่างถูกต้องและเปิดเผย มีการยอมรับและสนับสนุนกัน และแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นด้วยกัน

5. กระบวนการกลุ่ม เกิดขึ้นเมื่อสมาชิกกลุ่มอภิปรายถึงการทำอะไรจะทำให้การทำงานบรรลุเป้าหมาย โดยจุดมุ่งหมายของกระบวนการกลุ่ม คือ การเน้นกระบวนการ หน้าที่ บทบาทที่ชัดเจนของสมาชิกที่จะทำให้การทำงานได้ผลดีตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ กลุ่มต้องอธิบายการกระทำของสมาชิก เพื่อให้สมาชิกได้ทราบว่าสิ่งใดที่เป็นประโยชน์ต่อความสำเร็จในการทำงานของกลุ่ม และตัดสินใจเกี่ยวกับพฤติกรรมใดควรดำเนินการต่อไป พฤติกรรมใดควรต้องเปลี่ยนแปลง โดยที่สมาชิกเรียนรู้กระบวนการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกัน

เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และทักษะการทำงาน ดังนั้นกระบวนการกลุ่มจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของการเรียนแบบร่วมมือ

รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือตามแนวคิดของ Slavin และคณะ (อ้างอิงใน Slavin. 1990 : 2 - 12) จากมหาวิทยาลัย John Hopkins ได้พัฒนาเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือแบบต่าง ๆ จากผลวิธีการสอนในทุกรูปแบบของ Slavin จะยึดหลักของการเรียนแบบร่วมมือ 3 ประการด้วยกันคือ รางวัลและเป้าหมายของกลุ่ม ความรับผิดชอบรายบุคคลและโอกาสในการประสบความสำเร็จที่เท่าเทียมกัน ซึ่งรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือตามแนวคิดของ Slavin ที่เป็นที่ยอมรับกันแพร่หลายมีดังต่อไปนี้

1. การเรียนแบบกลุ่มแข่งขัน (Student Team Learning Variations) มี 4 แบบ ดังนี้

1.1 การเรียนแบบ STAD (Student Teams Achievement Divisions) Slavin (1990 : 71 - 73) กล่าวว่า เป็นรูปแบบการสอนที่สามารถดัดแปลงใช้ได้เกือบทุกวิชาและทุกระดับชั้น เพื่อเป็นการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลของการเรียนและทักษะสังคมเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีองค์ประกอบของการเรียนไว้ 5 ประการ ดังนี้

1.1.1 การนำเสนอสิ่งที่ต้องเรียน (Class Presentations) เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนขั้นแรกของ STAD เป็นการสอนเนื้อหาสาระ ตลอดจนสื่อต่าง ๆ ในชั้นเรียน ซึ่งครูเป็นผู้นำเสนอสิ่งที่นักเรียนต้องเรียน ไม่ว่าจะเป็นความคิดรวบยอด ทักษะ และ / หรือ กระบวนการโดยใช้วิธีการบรรยาย การอภิปราย รวมไปถึงการใช้วีดิทัศน์ การนำเสนอสิ่งที่ต้องเรียนตามรูปแบบ STAD จะแตกต่างจากการสอนโดยทั่วไป คือครูควรใช้กิจกรรมที่เหมาะสมกับบทเรียน ทั้งนี้ทำให้นักเรียนเข้าใจวิธีการของ STAD ได้อย่างแจ่มชัด และนักเรียนต้องตั้งใจอย่างจริงจังระหว่างการเรียนการสอน เพราะการตั้งใจอย่างจริงจังจะช่วยทำให้คะแนนทดสอบของพวกเขาดีขึ้น และคะแนนจากการทดสอบจะเป็นตัวตัดสินคะแนนของกลุ่ม

1.1.2 การทำงานกลุ่ม (Teams) ในแต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียน 4 - 5 คน ซึ่งแต่ละกลุ่มจะวัดความสามารถทางการเรียน และด้านต่าง ๆ โดยที่ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนในกลุ่มได้ทราบถึงหน้าที่ของกลุ่มว่านักเรียนต้องช่วยเหลือกัน เรียนร่วมกัน อภิปรายปัญหาร่วมกัน ช่วยกันตรวจสอบคำตอบและช่วยกันแก้ไขข้อผิดพลาดของสมาชิกในกลุ่มซึ่งสมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องทำงานให้ดีที่สุด เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเตรียมการให้สมาชิกกลุ่มทำคะแนนจากแบบทดสอบได้ดีทุกคนหลังจากที่ครูเสนอเนื้อหาสาระ ตลอดจนสื่อต่าง ๆ ในชั้นเรียนเสร็จแล้ว

1.2 การทดสอบย่อย (Quizzes) หลังจากทีครูได้เสนอบทเรียนไปแล้ว 1 - 2 คาบ มีการทดสอบย่อยกับนักเรียน โดยนักเรียนต่างคนต่างทำ ซึ่งไม่เปิดโอกาสให้มีการปรึกษากันในขณะที่ทำการทดสอบย่อย ด้วยเหตุผลนี้นักเรียนแต่ละคนต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองในการรับความรู้จากครูและเพื่อน

1.2.1 คะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน (Individual Improvement Scores) แนวคิดหลักของคะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน โดยให้นักเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนทำงานหนักขึ้น และแสดงความสามารถได้ดีกว่าเดิม นักเรียนทุกคนสามารถทำคะแนนสูงสุดในกลุ่มของตนได้คะแนนพัฒนานี้ ซึ่งได้มาจากการเปรียบเทียบคะแนนของนักเรียนทำแบบทดสอบได้ แล้วนำไปเปรียบเทียบกับคะแนนพื้นฐานของตนเองซึ่งคิดมาจากคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบที่ผ่านมาตั้งแต่ต้น

1.2.2 การตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม (Team Recognition) การที่กลุ่มจะได้รับรางวัลก็ต่อเมื่อนั้นได้รับความสำเร็จเหนือกลุ่มอื่น ซึ่งจะตัดสินด้วยการนำคะแนนพัฒนาการของสมาชิกทุกคนในกลุ่มมาเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม

1.2.3 การเรียนแบบ TGT (Teams Games Tournament) เป็นรูปแบบที่ได้พัฒนาเริ่มแรกโดย David De Vries และ Keith Edwards (อ้างอิงใน Slavin, 1990 : 6) ซึ่งการเรียนแบบร่วมมือนี้ได้พัฒนามาจากรูปแบบ Student Team Learning (STL) เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะวิชาทั่วไป และทุกระดับการศึกษา วิธีนี้จัดกลุ่มเช่นเดียวกับ STAD หลังจากครูสอนบทเรียนแต่ละบทแล้ว กลุ่มจะต้องเตรียมสมาชิกทุกคนในกลุ่มให้พร้อมสำหรับการแข่งขันตอบคำถามที่ครูจะมีขึ้นในวันต่อไป โดยมีการช่วยสอนและถามกันในกลุ่มตามเนื้อหาในเอกสารที่ครูแจกให้โดยปกติการแข่งขันจะมีสัปดาห์ละครั้ง ประกอบด้วยคำถามสั้น ๆ เกี่ยวกับบทเรียนที่ครูสอนไปแล้วและที่ปรากฏในเอกสาร ใช้เวลาแข่งขันครั้งละประมาณ 40 นาที ในการแข่งขันครูจะจัดให้นักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับเดียวกันแข่งขันกัน โดยจัดให้นักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุด 3 คนแรก ในการแข่งขันครั้งก่อนได้แข่งขัน และคนที่ได้คะแนนรองลงไปแข่งขันชุดละ 3 คนตามลำดับ คะแนนที่สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนทำได้ จะนำมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม เมื่อเสร็จการแข่งขันแต่ละครั้ง ครูจะออกจุดสารประจำห้องลงประกาศชมเชย ผู้ที่ทำคะแนนได้สูงสุดและกลุ่มที่ทำคะแนนได้มากที่สุด

1.2.4 การเรียนแบบ TAI (Team Assisted Individualization) เป็นรูปแบบที่ได้พัฒนาโดย Slavin Leavey และ Madden (อ้างอิงใน Slavin, 1990 : 7) ซึ่งนำรูปแบบการเรียนของ STAD และ TGT มาปรับเข้าด้วยกัน เพื่อพัฒนาให้เหมาะสมสำหรับคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษาปีที่ 3 - 6 วิธีนี้จัดกลุ่มเช่นเดียวกับ STAD แต่ขั้นแรกจะมีการ

ทดสอบความสามารถในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนก่อน จัดนักเรียนเข้ากลุ่มละ 4 คน นักเรียนแต่ละคนจะเริ่มบทเรียนไม่เหมือนกันเพราะมีระดับความสามารถต่างกันแต่ทำงานร่วมกันเป็นทีม นักเรียนทุกคนจะได้รับการสอนเป็นรายบุคคล (Individualized Instruction) เฉพาะที่อยู่ในระดับความสามารถเท่ากัน ตามความยากง่ายของเนื้อหาวิชาที่จะสอนแตกต่างกันเสร็จแล้วทุกคนกลับมานั่งรวมกลุ่มทำงานที่ได้รับมอบหมายของแต่ละคน แต่จะมีการช่วยเหลือกัน ซึ่งนักเรียนที่เรียนล้าหน้าไปแล้วจะช่วยนักเรียนอ่อนในการทำงานและช่วยตรวจแบบฝึกหัดให้ด้วย เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย ครูจะทดสอบนักเรียนโดยใช้ข้อสอบแตกต่างกัน แต่ละสัปดาห์ ครูจะนับจำนวนบทเรียนที่เด็กแต่ละกลุ่มทำได้สำเร็จ หากกลุ่มใดทำได้มากกว่าเกณฑ์ที่ครูกำหนดไว้ กลุ่มนั้นจะได้รางวัล และยังเพิ่มคะแนนให้กับแบบฝึกหัดที่ถูกทุกข้อและแบบฝึกหัดที่ทำเสร็จทุกข้อด้วยเป็นพิเศษ การเรียนแบบ TAI ออกแบบขึ้นเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนคณิตศาสตร์ เพื่อให้ให้นักเรียนมีความเข้าใจกระชับชัด อย่างไรก็ตามก่อนที่นักเรียนจะได้แก้ไขข้อบกพร่องทางคณิตศาสตร์ของตน นักเรียนจะต้องมีความเข้าใจความมุ่งหมายของการทำงานกลุ่มก่อน ซึ่งในจุดนี้ครูจะต้องเป็นผู้สร้างให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน

1.2.5 การเรียนแบบ CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นรูปแบบที่ได้พัฒนาโดย Steven (อ้างอิงใน Slavin, 1990 : 7) ซึ่งเป็นการเรียนแบบร่วมมือที่เหมาะสมสำหรับวิชาการอ่านและการเขียนและทักษะอื่น ๆ ทางภาษาที่จะสามารถอธิบายถึงเหตุผลพัฒนาการ และช่วยให้การอ่านและเขียนเรียงความมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น การเรียนแบบ CIRC เหมาะสำหรับชั้นประถมศึกษาและมีจุดประสงค์อย่างเดียวกันกับการเรียนแบบ TAI คือ ใช้ความร่วมมือในการที่จะเรียนรู้ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ วิธีนี้จัดกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 4 คน โดยแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเก่งกับกลุ่มอ่อน แล้วจับคู่กัน ครูจะแยกสอนทีละกลุ่ม ขณะที่ครูสอนกลุ่มหนึ่ง กลุ่มที่เหลือจับคู่ทำงานกัน ในกิจกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ อ่านให้เพื่อนฟัง ทำนายว่าเรื่องที่อ่านจะจบอย่างไร เล่าเรื่องย่อให้เพื่อนฟัง ตอบคำถามท้ายบท ฝึกจดจำ และสะกดคำและค้นคว้าหาความหมายของศัพท์ต่าง ๆ ที่ปรากฏในห้องเรียน จากนั้นให้นักเรียนเก่งและนักเรียนอ่อนจับคู่กันและทำงานร่วมกันเป็นทีม

2. การเรียนแบบ Jigsaw

การเรียนแบบนี้เรียกว่า การเรียนแบบต่อบทเรียนหรือการศึกษาเฉพาะส่วน ออกแบบโดย Aronson และคณะ (อ้างอิงใน Slavin, 1990 : 6) การเรียนวิธีนี้เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 - 6 คน ที่ละความสามารถและเพศ นักเรียนทุกกลุ่มจะได้รับมอบหมายให้ทำกิจกรรมเช่นเดียวกัน มีการแบ่งเนื้อหาของเรื่องที่จะเรียนออกเป็นส่วน ๆ แล้วมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มย่อย รับผิดชอบกันไปคนละส่วน นักเรียนแต่ละคน

ต้องทำการศึกษาเนื้อหาส่วนนั้น ๆ ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ จนถึงระดับกลายเป็น “ผู้เชี่ยวชาญ” จากนั้นแต่ละคนจะกลับเข้ากลุ่มเดิมของตนเพื่ออธิบายให้สมาชิกในกลุ่มฟัง เพื่อให้ทั้งกลุ่มได้รับเนื้อหาครบทุกส่วน และทำการวัดผลด้วยการทดสอบความเข้าใจในเนื้อหาที่เป็นภาพรวมทั้งหมด ต่อมา Slavin ได้นำการเรียนรู้แบบนั้นมาดัดแปลงใหม่ เรียกว่า Jigsaw II โดยสมาชิกในกลุ่มต้องศึกษาเนื้อหาทั้งหมดที่ครูให้ แล้วจึงแบ่งให้แต่ละคนศึกษาเฉพาะส่วน และที่สำคัญคือมีการทดสอบเป็นรายบุคคล หลังจากจบบทเรียนแล้ว และนำคะแนนของสมาชิกแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม เมื่องานหมดไปแต่ละเรื่องและเสนอต่อเพื่อนเรียบร้อยแล้ว กลุ่มจะรวมกันใหม่เพื่อทำงานชิ้นต่อไป การเรียนแบบนี้มักใช้กับวิชาสังคมศึกษา หรือวิชาอื่น ๆ ที่ยึดเนื้อหาของวิชาเป็นสำคัญ

3. การเรียนแบบ GI (Group Investigation)

เป็นการเรียนโดยการสืบสวนสอบสวนเป็นกลุ่ม รูปแบบการสอนนี้ได้ถูกพัฒนาโดย Shlomo และ Yael Sharan (อ้างอิงใน Slavin, 1990 : 6) แห่งมหาวิทยาลัย Tel Aviv ซึ่งการเรียนแบบนี้เป็นแผนการจัดห้องเรียนโดยทั่วไป นักเรียนจะทำงานด้วยกันเป็นกลุ่มย่อย ๆ โดยใช้การสืบค้นแบบร่วมมือกัน มีการอภิปรายเป็นกลุ่ม รวมทั้งวางแผนงานและโครงการต่าง ๆ นักเรียนแบ่งกลุ่มกันเอง แต่ละกลุ่มมีสมาชิก 2 - 6 คน หลังจากกลุ่มเลือกหัวข้อจากเรื่องที่จะเรียนแล้ว สมาชิกแต่ละคนต้องฝึกทำความเข้าใจเป็นพิเศษแล้วนำมารวมกันเป็นรายงานกลุ่ม จากนั้นก็จะเสนอผลงานแก่เพื่อนร่วมห้องถึงสิ่งที่ได้ค้นคว้ามา

Artzt and Newman (1990 : 20 - 21) กล่าวว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนนั้น ถ้าพิจารณาระหว่างการจัดสภาพห้องเรียนแบบเดิม และแบบร่วมมือ จะมีความแตกต่างกันออกไป ซึ่งครูมิใช่เป็นแหล่งความรู้ที่คอยป้อนให้กับนักเรียน แต่จะมีบทบาทเป็นผู้คอยแนะนำให้ความช่วยเหลือ จัดหาและชี้แนะแหล่งข้อมูลในการเรียนของนักเรียน และนักเรียนภายในกลุ่มทุกคนต้องร่วมกันและมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันอย่างทั่วถึง ไม่ใช่เป็นเพียงการจัดนักเรียนนั่งรวมกลุ่มแล้วต่างคนต่างทำกิจกรรมของตนเอง

4. ลำดับขั้นตอนการสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถลำดับขั้นตอนได้ดังนี้ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545 : 158 - 160)

4.1 ขั้นเตรียม ประกอบด้วย

4.1.1 แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบทั้งด้านวิชาการและด้านสังคม

4.1.2 จัดขนาดของกลุ่ม ซึ่งขนาดของกลุ่มจะมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นการจัดขนาดของกลุ่มผู้สอนจะต้องจัดให้เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ กิจกรรม การเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และเวลาที่ใช้

4.1.3 จัดผู้เรียนเข้ากลุ่ม มีการจัดผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน เช่น เพศ ความสามารถ วัฒนธรรม ฯลฯ อยู่ในกลุ่มเดียวกันและควรมีการสับเปลี่ยนกลุ่มของผู้เรียนอยู่เสมอทั้งนี้ต้องรอให้การปฏิบัติงานของกลุ่มเดิมร่วมกันจนบรรลุความสำเร็จก่อน

4.1.4 จัดชั้นเรียน ควรจัดสภาพชั้นเรียนที่จะส่งผลกระทบต่อปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนมากที่สุด

4.1.5 จัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่จำเป็นไว้ให้พร้อม

4.2 ขั้นเริ่มบทเรียน ประกอบด้วย

4.2.1 จัดกิจกรรม ที่จะสร้างความสัมพันธ์กันในทางบวกตลอดถึงความตระหนักในการทำงานร่วมกัน

4.2.2 อธิบายภาระงาน ผู้สอนอธิบายภาระงานที่จะต้องทำให้ชัดเจน ซึ่งอาจเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของบทเรียนเดิมกับบทเรียนใหม่จะเป็นสิ่งที่ดีมาก

4.2.3 สร้างและทำความเข้าใจในการประเมินความสำเร็จของผลงาน เช่น มีการกำหนดเกณฑ์และวิธีการตัดสินร่วมกัน

4.2.4 เสริมสร้างความรับผิดชอบให้สมาชิก เช่น กำหนดการตรวจสอบการทำงานของสมาชิกเป็นช่วง ๆ หรืออาจใช้วิธีการสุ่มตรวจ ตลอดจนการตรวจสอบกระบวนการทำงานในกลุ่ม เป็นต้น

4.2.5 ร่วมกันกำหนดพฤติกรรมทางสังคมที่พึงปรารถนา เพื่อส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมเหล่านั้นออกมา

4.3 ขั้นดูแลกำกับการเรียนรู้

ผู้สอนมีหน้าที่จะต้องดูแลผู้เรียนในขณะปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

4.3.1 สังเกตพฤติกรรม ความก้าวหน้าของผู้เรียน รวมทั้งเป็นผู้กระตุ้นและช่วยเหลือผู้เรียน

4.3.2 มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ พยายามค้นหาทักษะ และความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนและกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงออกให้มากที่สุด รวมทั้งสอนทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นให้แก่ผู้เรียน

4.3.3 ร่วมกันสรุปผลการเรียนรู้

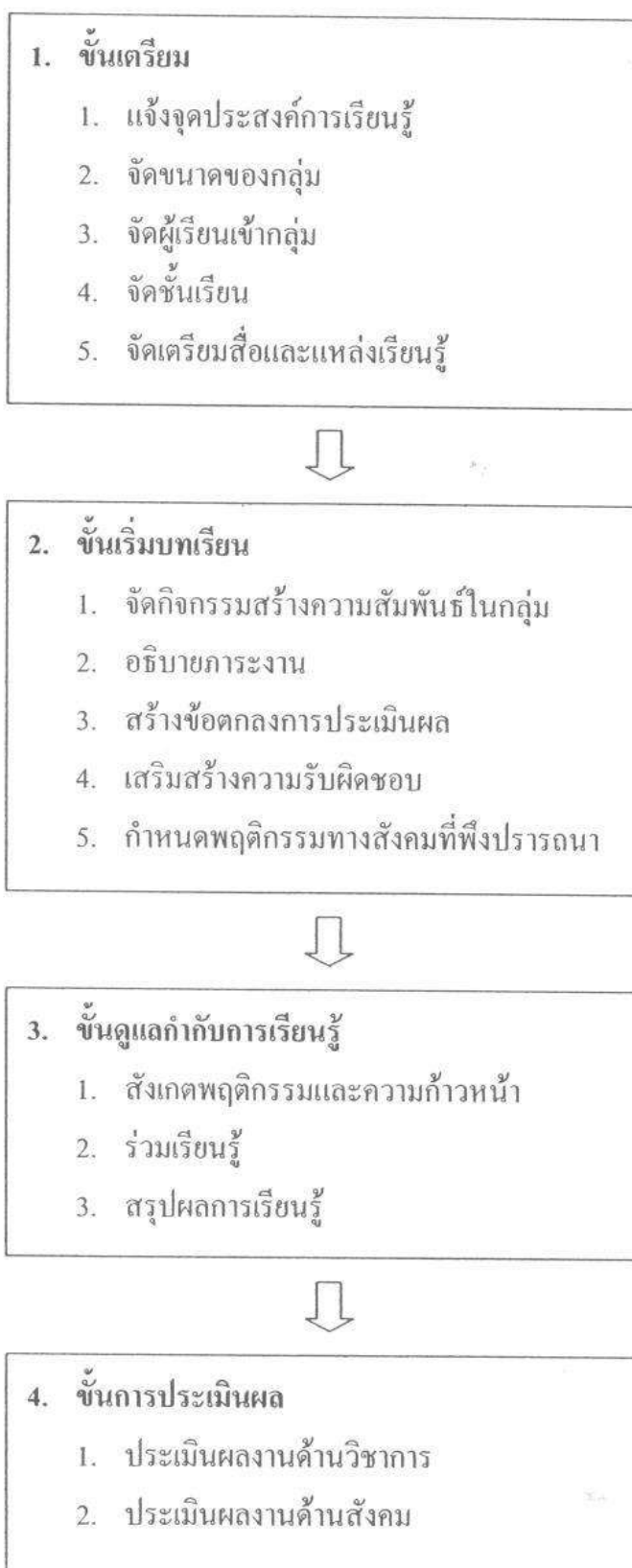
4.4 ขั้นการประเมินกระบวนการทำงานและผลงาน

ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันประเมินกระบวนการทำงานและผลงานทั้ง 2 ด้าน ดังนี้

4.4.1 การประเมินผลงานด้านวิชาการ ได้แก่ ความก้าวหน้า ความสำเร็จในการเรียน ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระความรู้ที่ผู้เรียนได้รับ อาจใช้วิธีถามตอบ การอภิปราย หรือการทดสอบย่อย เป็นต้น

4.4.2 การประเมินผลงานด้านสังคม เป็นการประเมินทักษะทางสังคมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติและมีความก้าวหน้า อาจใช้วิธีการทดสอบ เล่าประสบการณ์ หรืออภิปรายร่วมกัน เป็นต้น

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สามารถสรุปเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 3 แสดงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ที่มา : สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545 : 160

5. ข้อดีและข้อจำกัด

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีข้อดีและข้อจำกัดดังนี้

5.1 ข้อดี

- 5.1.1 ช่วยพัฒนาความคิด ความเชื่อมั่นของผู้เรียน
- 5.1.2 ส่งเสริมทักษะการทำงานร่วมกันและทักษะทางด้านสังคม
- 5.1.3 ทำให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์หรือมุมมองกว้างขวาง
- 5.1.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า ค้นพบความรู้ด้วยตนเอง
- 5.1.5 ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
- 5.1.6 มีกิจกรรมหลากหลาย สนองตอบความแตกต่างระหว่างบุคคล

5.2 ข้อจำกัด

- 5.2.1 เป็นวิธีการที่ใช้เวลาในการเรียนรู้ค่อนข้างมาก
- 5.2.2 ถ้าสมาชิกในกลุ่มขาดความเอาใจใส่และรับผิดชอบจะส่งผลให้ผลงาน

กลุ่มและการเรียนรู้ไม่ประสบความสำเร็จ

- 5.2.3 เป็นวิธีการที่ผู้สอนจะต้องใช้เวลาในการเตรียมการและต้องดูแลช่วยเหลือ เอาใจใส่ในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด

- 5.2.4 ผู้เรียนควรจะต้องได้รับการฝึกทักษะระหว่างบุคคล เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการเป็นผู้นำทักษะกระบวนการกลุ่มมาก่อน

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมืออีกรูปแบบหนึ่ง คล้ายกันกับเทคนิค STAD ที่แบ่งผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันออกเป็นกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกัน กลุ่มละประมาณ 4 - 5 คน โดยกำหนดให้สมาชิกของกลุ่มได้แข่งขันกันในเกมการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้แล้ว ทำการทดสอบความรู้ โดยการใช้เกมการแข่งขัน คะแนนที่ได้จากการแข่งขันของสมาชิกแต่ละคนในลักษณะการแข่งขันตัวต่อตัวกับทีมอื่น นำเอามาบวกเป็นคะแนนรวมของทีม ผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคการเสริมแรง เช่น ให้รางวัล คำชมเชย เป็นต้น ดังนั้นสมาชิกกลุ่มจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545 : 163)

1. องค์ประกอบสำคัญของ TGT

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT มีองค์ประกอบสำคัญดังนี้ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545 : 164)

2. การเสนอเนื้อหา

เป็นการนำเสนอเนื้อหาหรือบทเรียนใหม่ รูปแบบการนำเสนออาจจะเป็นการบรรยาย อภิปราย กรณีศึกษาหรืออาจจะมีสื่อการเรียนอื่น ๆ ประกอบด้วยก็ได้ เทคนิค TGT จะแตกต่างจากเทคนิคอื่น ๆ ตรงที่ผู้สอนต้องเน้นให้ผู้เรียนทราบว่าผู้เรียนต้องให้ความสนใจมากในเนื้อหาสาระ เพราะจะช่วยให้ทีมประสบความสำเร็จในการแข่งขัน วิธีนี้เหมาะสมกับการเรียนรู้ในวิชาพื้นฐานที่สามารถถามตอบที่มีคำตอบแน่นอนตายตัว แต่ไม่เหมาะกับบางวิชา

3. การจัดทีม

เป็นการจัดทีมผู้เรียน โดยให้ละกันทั้งเพศและความสามารถ ทีมมีหน้าที่ในการเตรียมตัวสมาชิกให้พร้อมเพื่อการเล่นเกม หลังจากจบชั่วโมงการเรียนรู้แต่ละทีมจะนัดสมาชิกศึกษาเนื้อหาโดยมีแบบฝึกหัดช่วย โดยทั่วไปผู้เรียนจะผลัดกันถามคำถามในแบบฝึกหัดจนกว่าจะเข้าใจเนื้อหาทั้งหมด เทคนิค TGT จุดเน้นในทีมคือ ทำให้ดีที่สุดเพื่อทีม จะช่วยเหลือให้กำลังใจเพื่อนร่วมทีมให้มากที่สุด

4. เกม

เป็นเกมตอบคำถามง่าย ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ในการเล่นเกมนักเรียนที่เป็นตัวแทนจากทีมแต่ละทีมจะมาเป็นผู้แข่งขัน

5. การแข่งขัน

การจัดการแข่งขันอาจจะจัดขึ้นปลายสัปดาห์หรือท้ายบทเรียนก็ได้ ซึ่งจะเป็นคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนมาแล้ว และผ่านการเตรียมความพร้อมจากกลุ่มมาแล้ว การจัดโต๊ะแข่งขันจะมีหลายโต๊ะ แต่ละโต๊ะจะมีตัวแทนของทีมแต่ละทีมมาร่วมแข่งขันทุกโต๊ะการแข่งขันควรเริ่มดำเนินการพร้อมกันแข่งขันเสร็จแล้วจัดลำดับผลการแข่งขันแต่ละโต๊ะนำไปเทียบหาคะแนนโบนัส

6. การยอมรับความสำเร็จของทีม

มีการนำคะแนนโบนัสของสมาชิกแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนของทีมและหาค่าเฉลี่ยทีมที่มีคะแนนสูงสุดจะได้รับการยอมรับให้เป็นทีมชนะเลิศกับรองลงมา ควรมีการประกาศผลและเผยแพร่สู่สาธารณะ รวมทั้งการมอบรางวัลยกย่อง ชมเชย เป็นต้น

7. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT มีขั้นตอนดังต่อไปนี้ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545 : 165)

7.1 จัดเตรียมเนื้อหา ประกอบด้วย

7.1.1 การจัดเตรียมเนื้อหาสาระ ผู้สอนจัดเตรียมเนื้อหาสาระหรือเรื่องที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้

7.1.2 การจัดเตรียมเกม ผู้สอนจะต้องจัดเตรียมคำถามง่าย ๆ ซึ่งเป็นคำถามจากเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนเรียนรู้ วิธีการให้คะแนนโบนัสในการเล่นเกมนั้น รวมทั้งสื่ออุปกรณ์การเรียนรู้ เช่น ใบงาน ใบความรู้ ชุดคำถาม กระดาษคำตอบ กระดาษบันทึกคะแนน เป็นต้น

7.2 จัดทีม

ผู้สอนจัดทีมผู้เรียนโดยให้ละกันทั้งเพศและความสามารถทีมละประมาณ 4 - 5 คน เช่น ทีมที่มีสมาชิก 4 คน อาจประกอบด้วยชาย 2 คน หญิง 2 คน เป็นคนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน เป็นต้น เพื่อเรียนรู้โดยปฏิบัติตามกิจกรรมตามคำสั่งหรือใบงานที่กำหนดไว้

7.3 ขั้นตอนการเรียนรู้ ประกอบด้วย

7.3.1 ผู้สอนแนะนำวิธีการเรียนรู้

7.3.2 ทีมวางแผนการเรียนรู้และการแข่งขัน

7.3.3 สมาชิกในแต่ละทีมร่วมกันปฏิบัติตามกิจกรรมตามคำสั่งหรือใบงาน

7.3.4 กลุ่มหรือทีมเตรียมความพร้อมให้กับสมาชิกในกลุ่มทุกคน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในบทเรียนและพร้อมที่จะเข้าสู่สนามแข่งขัน

7.3.5 แต่ละทีมทำการประเมินความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของสมาชิกในทีม โดยอาจตั้งคำถามขึ้นมาเองโดยให้สมาชิกของทีมทดลองตอบคำถาม

7.3.6 สมาชิกของทีมช่วยกันอธิบายเพิ่มเติมในประเด็นที่บางคนยังไม่เข้าใจ

7.4 ขั้นตอนการแข่งขัน

7.4.1 ผู้สอนแนะนำการแข่งขันให้ผู้เรียนทราบ

7.4.2 จัดผู้เรียนหรือสมาชิกตัวแทนของแต่ละทีมเข้าประจำโต๊ะแข่งขัน

7.4.3 ผู้สอนแนะนำเกี่ยวกับเกมโดยอธิบายจุดประสงค์และกติกาของการเล่นเกม

7.4.4 สมาชิกหรือผู้เรียนทุกคนเริ่มเล่นเกมพร้อมกัน ด้วยชุดคำถามที่เหมือนกัน ผู้สอนเดินตามโต๊ะแข่งขันต่าง ๆ เพื่อตอบปัญหาข้อสงสัย

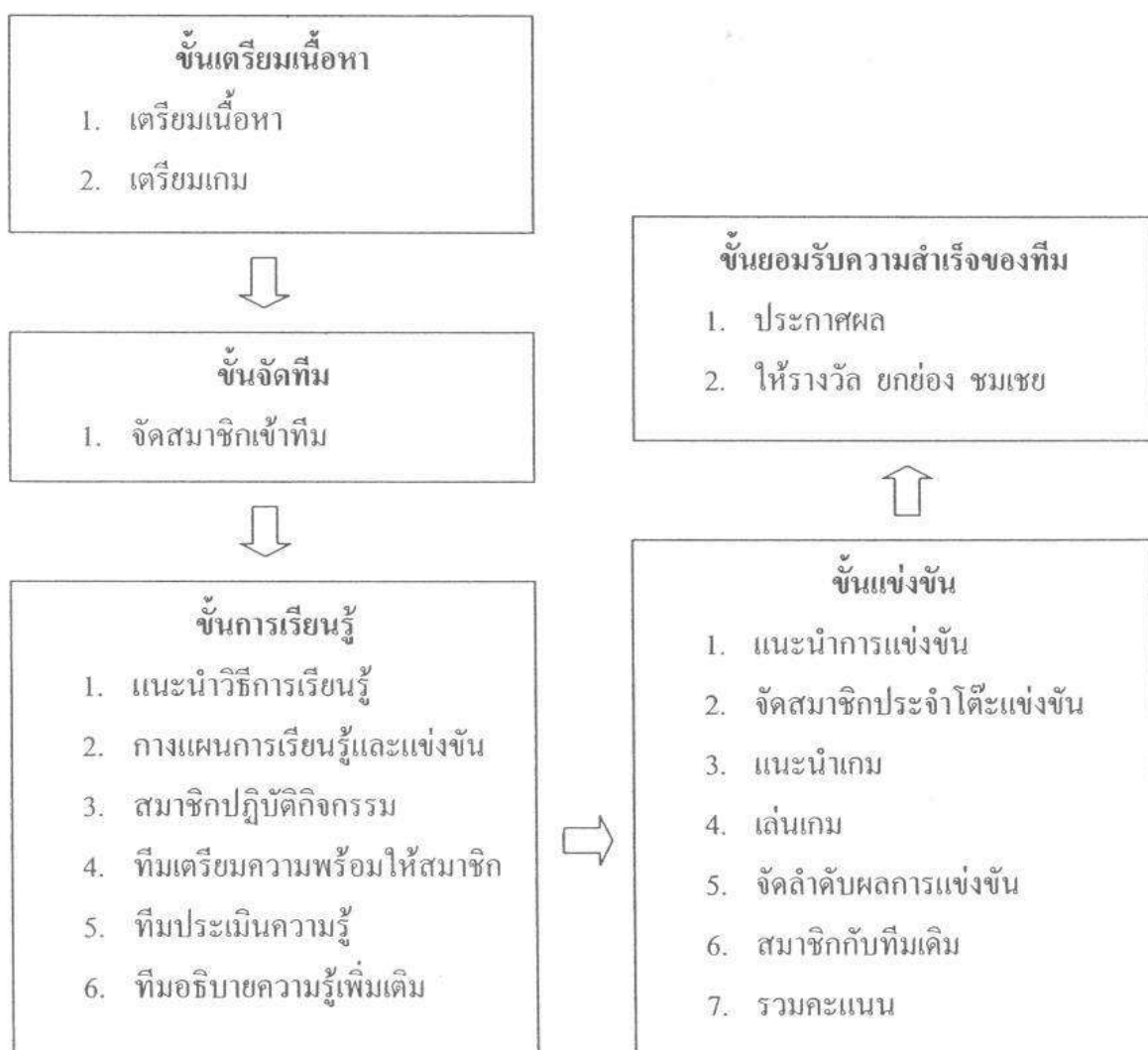
7.4.5 เมื่อการแข่งขันจบลงให้แต่ละโต๊ะตรวจคะแนน จัดลำดับผลการแข่งขัน และให้หาค่าคะแนนโบนัส

7.4.6 ผู้เข้าร่วมแข่งขันกลับไปเข้าทีมเดิมของตนพร้อมด้วยนำคะแนนโบนัสไปด้วย

7.4.7 ทีมนำคะแนนโบนัสของแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนรวมของทีม อาจจะหาค่าเฉลี่ยหรือไม่ก็ได้ ทีมที่ได้คะแนนรวมสูงสุดจะได้รับการยอมรับว่าเป็นทีมชนะเลิศและรองชนะเลิศตามลำดับ

7.5 ขั้นตอนความสำเร็จของทีม

ผู้สอนประกาศผลการแข่งขันและเผยแพร่สู่สาธารณชนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ปิด ประกาศที่บอร์ด ลงข่าวหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น จดหมายข่าว ประกาศหน้าเสาธง เป็นต้น รวมทั้งการมอบรางวัล ยกย่อง ชมเชย

แผนภูมิที่ 4 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT

ที่มา : สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545 : 167

8. ข้อดีและข้อจำกัด

ข้อดีและข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT มีดังนี้ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545 : 168)

8.1 ข้อดี

- 8.1.1 ผู้เรียนมีความเอาใจใส่รับผิดชอบตัวเองและกลุ่มร่วมกับสมาชิกอื่น
- 8.1.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกัน ได้เรียนรู้ร่วมกัน
- 8.1.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำ
- 8.1.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกและเรียนรู้ทักษะทางสังคมโดยตรง
- 8.1.5 ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น สนุกสนานกับการเรียนรู้

8.2 ข้อจำกัด

- 8.2.1 ถ้าผู้เรียนขาดความเอาใจใส่และความรับผิดชอบจะส่งผลให้ผลงานกลุ่มและการเรียนรู้ไม่ประสบความสำเร็จ
- 8.2.2 เป็นวิธีการที่ผู้สอนจะต้องเตรียมการ ดูแลเอาใจใส่ในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างใกล้ชิดจึงจะได้ผลดี
- 8.2.3 ผู้สอนมีภาระงานมากขึ้น

กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT

การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีการเรียนที่มีการจัดกลุ่มการทำงานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และเพิ่มพูนแรงจูงใจทางการเรียน การเรียนรู้แบบร่วมมือไม่ใช่การจัดนักเรียนเข้ากลุ่มกันแบบธรรมดาแต่เป็นการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน กล่าวคือสมาชิกแต่ละคนในทีมจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในการเรียนรู้ และสมาชิกทุกคนจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจเพื่อที่จะช่วยเหลือและเพิ่มพูนการเรียนรู้ของสมาชิกในทีม ดังนั้นการจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มทำงานโดยทั่วๆ ไปจึงอาจไม่ใช่การเรียนรู้แบบร่วมมือเพราะมักพบว่านักเรียนที่เก่งเท่านั้นจะเป็นผู้จัดการผลงานในทีม สมาชิกอื่นๆ อาจไม่มีโอกาสในการเรียนรู้

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าความรู้สึกสนับสนุนซึ่งกันและกันในกลุ่ม เช่น ในทีมฟุตบอล อาจนำมาใช้ได้อย่างดีกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งการเรียนรู้แบบร่วมมือมี 3 วิธีต่อไปนี้จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนวิธีการทั้ง 3 คือ (สมศักดิ์ ภู่วิภาดาบรรณ, 2544 : 3)

1. การเรียนรู้แบบแข่งขันเป็นทีม (Teams Games Tournaments) ของ David De Vies
2. การเรียนรู้ประสบความสำเร็จเป็นทีม (Student Teams - Achievement Divisions)

ของ Robert Slavin

3. วิธีการติดต่อภาพ (Jigsaw Method) ของ Elliot Aronson

การเรียนรู้แบบแข่งขันเป็นทีม เป็นวิธีที่ตื่นเต้นที่สุดในบรรดา 3 วิธี การที่ต้องแข่งขันกันในเกมส์การเรียนรู้แบบเผชิญหน้ากันทำให้เกิดความตื่นเต้น การที่ต้องแข่งขันกันทำให้ผู้เรียนใช้เวลาอย่างเป็นประโยชน์มากขึ้น องค์ประกอบของการแข่งขันเป็นทีม แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนคือ

1. การสอนในชั้น (Class Presentation)

ผู้เรียนจะได้รับเนื้อหาที่เป็นจำนวนชั่วโมงเรียน การสอนจะเป็นการบรรยายอภิปรายแต่อาจมีสื่อการสอนอื่น ๆ ประกอบด้วยก็ได้ การสอนเพื่อ TGT แตกต่างจากการสอนทั่ว ๆ ไป ตรงที่ผู้สอนเน้นเรื่องการเรียนรู้แบบ TGT ให้นักเรียนทราบว่านักเรียนต้องให้ความสนใจอย่างมากในเนื้อหาเพราะจะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการแข่งขัน

2. ทีม (Teams)

แต่ละทีมประกอบด้วยผู้เรียน 4 - 5 คน ในทีมจะมีความแตกต่างกันในเรื่องความสำเร็จในการเรียนและเพศ ทีมมีหน้าที่สำคัญในการเตรียมสมาชิกให้พร้อมเพื่อการเรียนรู้หลังจากชั่วโมงสอนแต่ละทีมจะนัดสมาชิกศึกษาเนื้อหาโดยมีแบบฝึกหัดช่วย โดยทั่วไปผู้เรียนจะผลัดกันถามคำถามในแบบฝึกหัดจนกว่าจะเข้าใจเนื้อหาทั้งหมด

ทีมเป็นส่วนสำคัญในการใช้วิธีการแข่งขันเป็นทีม จุดเน้นในทีมคือทำให้ดีที่สุดเพื่อทีมจะช่วยเหลือเพื่อนร่วมทีมให้มากที่สุด การสนับสนุนให้กำลังใจเพื่อนร่วมทีมให้ประสบความสำเร็จทางวิชาการ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญทางการเรียน ทำให้ทีมเกิดความรู้สึกร่วมกัน และเคารพซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อกันมากขึ้น

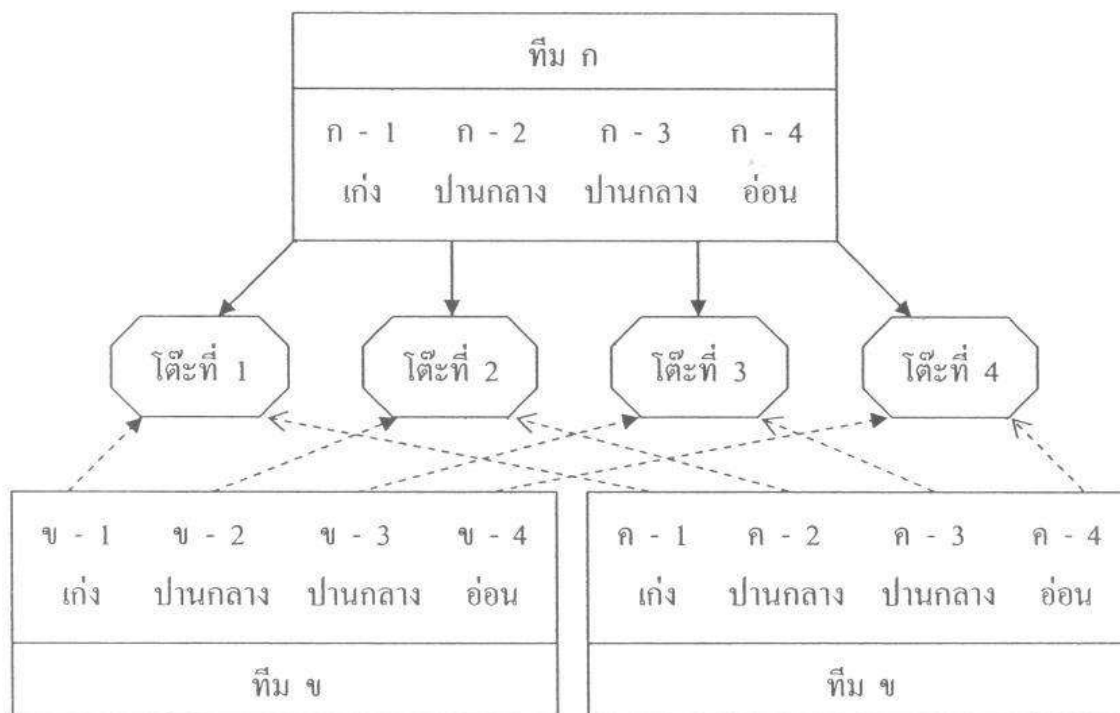
3. เกมส์ (Games)

ในการเล่นเกมส์ผู้เรียนจะตอบคำถามง่าย ๆ เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ได้อ่านจากชั้นเรียน และจากการทำแบบฝึกหัดจากเพื่อนในทีม ในการเล่นเกมผู้เรียนสามคนซึ่งเป็นตัวแทนจากทีมสามทีมจะมาแข่งขันกัน คำถามจะพิมพ์ลงกระดาษโดยเรียงลำดับคำถาม นักเรียนจะจับบัตรขึ้นใบหนึ่งแล้วตอบคำถามตรงตามหมายเลขที่ปรากฏในบัตรนั้น นอกจากนี้ยังมีกฎที่อนุญาตให้ผู้เล่นทำซึ่งกันและกันได้ ถ้าเห็นว่าคนที่ตอบคำถามนั้นให้คำตอบที่ไม่ถูกต้อง

4. การแข่งขัน (Tournaments)

การแข่งขันจะจัดขึ้นปลายสัปดาห์ หลังจากที่คุณสอนได้สอนเนื้อหาและแต่ละทีมได้ฝึกตอบคำถามกันจากกระดาษฝึกหัดแล้ว ในการแข่งขันวันแรกผู้สอนจะจัดให้ผู้เรียนนั่งประจำโต๊ะแต่ละโต๊ะแข่งขัน โดยให้ผู้เรียนที่ชนะการแข่งขันโดยทำคะแนนได้ดีที่สุด จากการแข่งขันครั้งก่อน ๆ 3 คน (จากแต่ละทีม ๆ ละ 1 คน) ประจำโต๊ะตัวที่ 1 และคนที่ได้คะแนนรอง ๆ ลงมาอยู่ที่โต๊ะที่สองและสามตามลำดับ เมื่อเวลาผ่านไป 1 สัปดาห์ ผู้เรียนจะต้องเปลี่ยนโต๊ะ

แข่งขันตามลำดับ โดยดูจากผลการแข่งขันครั้งก่อน ๆ ผู้ชนะแต่ละโต๊ะจะต้องเลื่อนขึ้นไปแข่งขันยังโต๊ะที่อันดับสูงขึ้น เช่น จากโต๊ะ 6 ไปโต๊ะ 5 ผู้ที่ได้คะแนนรองลงมาจะยังคงอยู่โต๊ะเดิมและผู้ที่จะเลื่อนลงไปแข่งโต๊ะที่อยู่อันดับต่ำลงไป ด้วยวิธีนี้แม้ว่าผู้เรียนจะไม่ได้แข่งที่โต๊ะเดิมและผู้ที่จะเลื่อนลงไปแข่งโต๊ะที่อยู่อันดับต่ำลงไป ด้วยวิธีนี้แม้ว่าผู้เรียนจะไม่ได้แข่งที่โต๊ะที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของตนในครั้งแรกก็จะได้รับการปรับโดยอัตโนมัติไปยังโต๊ะที่เหมาะสมกับตน

แผนภูมิที่ 5 การจัดนักเรียนประจำโต๊ะแข่งขัน

ที่มา : วิทยา สุภาอินทร์, 2545 : 7

5. การออกจดหมายข่าว (Newsletters)

จดหมายข่าวจัดทำขึ้นเพื่อเป็นการแสดงความยินดี และให้กำลังใจแก่ทีมที่ชนะ และผู้เรียนที่ทำคะแนนดีเด่นในการแข่งขันแต่ละครั้ง จดหมายข่าวออกสัปดาห์ละครั้งเพื่อประกาศผลการแข่งขันที่ผ่านพ้นไปในสัปดาห์นั้น ดังนั้นในแต่ละสัปดาห์ผู้สอนต้องเตรียมเขียนจดหมายข่าวเพื่อรายงานผลการแข่งขัน ในจดหมายข่าวจะเน้นผลงานของแต่ละทีมที่ชนะการแข่งขัน และอันดับที่ของแต่ละทีมในสัปดาห์นั้น นอกจากจดหมายข่าวแล้ว ผู้สอนอาจเพิ่มเติมด้วยการติดตามผลการแข่งขันที่ป้ายนิเทศหรือให้รางวัลพิเศษก็ได้

การเตรียมการในการใช้วิธีการสอนแบบการแข่งขันเป็นทีมมีขั้นตอนในการเตรียมมีดังนี้

- 5.1 เตรียมการเพื่อสอนเนื้อหา
- 5.2 เตรียมการฝึกฝนในทีม โดยผู้สอนต้องมีสิ่งต่อไปนี้
 - 5.2.1 แบบฝึกหัดคำถามที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ผู้สอนให้ผู้เรียน 2 คนต่อ 1 ชุด
 - 5.2.2 กระดาษคำตอบให้ผู้เรียน 2 คนต่อ 1 ชุด
- 5.3 การเตรียมการแข่งขัน ผู้สอนต้องมีสิ่งต่อไปนี้
 - 5.3.1 บัตรแข่งหรือกระดาษเรียงเลข จำนวนหลายสำหรับหรือหลายชุด
 - 5.3.2 Game Sheet (กระดาษเล่นเกมส) ให้ผู้เรียน 3 คนต่อ 1 ชุด
 - 5.3.3 กระดาษคำตอบที่ให้ผู้เรียน 3 คนต่อ 1 ชุด
 - 5.3.4 กระดาษบันทึกคะแนนแต่ละเกมสให้ผู้เรียน 3 คนต่อ 1 แผ่น
 - 5.3.5 กระดาษบันทึกคะแนนแต่ละครั้งของการแข่งขัน ให้สำหรับแต่ละโต๊ะ

แข่งขัน

- 5.4 การเตรียมจัดทำจดหมายข่าว ผู้สอนต้องมีสิ่งต่อไปนี้
 - 5.4.1 กระดาษบันทึกคะแนนรวมของทีม ผู้สอนใช้กระดาษนี้รวมคะแนนแต่ละเกมสของทีมได้ คะแนนของทีมจะนำไปสรุปรายงานในจดหมายข่าวต่อไป ผู้สอนต้องมีกระดาษบันทึกคะแนนหนึ่งแผ่นต่อผู้เรียน 4 คน (1 ทีม)
 - 5.4.2 จดหมายข่าว เขียนแล้วแจกผู้เรียนทุกคนในชั้น

การจัดผู้เรียนเข้าทีม (Assigning Students to Team)

ทีมประกอบด้วยผู้เรียน 4 - 5 คน ที่เป็นตัวแทนของผู้เรียนที่มีความสามารถและเพศต่างกัน ตัวอย่างเช่น ทีมประกอบด้วยสมาชิก 4 คน จะประกอบด้วยผู้เรียนชาย 2 คน หญิง 2 คน ในจำนวนนี้มีนักเรียนเก่ง 1 คน อ่อน 1 คน และปานกลาง 2 คน ผู้สอนจะเป็นผู้คัดเลือกสมาชิกเข้าทีมโดยไม่ให้ผู้เรียนเลือกทีมกันเอง เพื่อหลีกเลี่ยงผู้เรียนที่จัดกลุ่มเพราะชอบกันเพียงอย่างเดียว การจัดกลุ่มของผู้สอนทำได้ดังต่อไปนี้

1. เรียงลำดับผู้เรียนตามคะแนนที่ได้ในเกมครั้งก่อน ๆ หรือตามเกรด หรือตามความรู้สึกของผู้สอนก็ได้ เรียงคะแนนจากสูงไปหาต่ำ
2. กำหนดจำนวนทีม แต่ละทีมควรจะต้องประกอบด้วยสมาชิก 4 คน ถ้าหากรไม่ลงตัวอาจเพิ่มสมาชิกให้บางกลุ่มเป็น 5 คนได้
3. จัดผู้เรียนเข้าทีม ดังได้กล่าวมาแล้ว แต่ละทีมจะประกอบด้วยสมาชิกทั้งเก่ง ปานกลาง อ่อน และแต่ละทีมจะไม่มีใครมีความได้เปรียบเสียเปรียบในเรื่องความสามารถของสมาชิก ผู้ที่

เก่งในทีมจะได้ช่วยเหลือผู้ที่อ่อนกว่า การจัดผู้เรียนเข้าทีมโดยเรียงลำดับผู้เรียนตามความสามารถ จากนั้นใช้ตัวอักษรแทนทีมแต่ละทีม เช่น ถ้ามี 5 ทีม ก็ใช้อักษร ก ถึง จ เริ่มด้วยอักษร ก ที่ชื่อ บนสุด และไล่ลงมาจนถึงตัวอักษร จ แล้วถัดไปเริ่มที่ จ ไล่กลับไปถึงอักษร ก ตัวอย่างเช่นถ้ามี ผู้เรียนทั้งหมด 20 คน ก็จะได้การจัดผู้เรียนเข้าทีม 5 ทีม ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ตัวอย่างการจัดกลุ่มนักเรียนจำนวน 20 คน โดยคัดจากคะแนนการทดสอบ

ลำดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน	ชื่อกลุ่มของนักเรียน
1	ก
2	ข
3	ค
4	ง
5	จ
6	จ
7	ง
8	ค
9	ข
10	ก
11	ก
12	ข
13	ค
14	ง
15	จ
16	จ
17	ง
18	ค
19	ข
20	ก

จากตารางที่ 1 ผลการจัดกลุ่มที่ได้มีดังนี้

กลุ่ม ก ได้แก่ นักเรียนที่ได้ลำดับที่ 1 10 11 และ 20

กลุ่ม ข ได้แก่ นักเรียนที่ได้ลำดับที่ 2 9 12 และ 19

กลุ่ม ค ได้แก่ นักเรียนที่ได้ลำดับที่ 3 8 13 และ 18

กลุ่ม ง ได้แก่ นักเรียนที่ได้ลำดับที่ 4 7 14 และ 17

กลุ่ม จ ได้แก่ นักเรียนที่ได้ลำดับที่ 5 6 15 และ 16

4. การบันทึกคะแนนรวมของทีม เมื่อจัดผู้เรียนเข้าทีมเรียบร้อยแล้ว ผู้สอนจัดรายชื่อผู้เรียนแต่ละทีมลงในบันทึกโดยเว้นว่างชื่อทีมไว้ เมื่อได้ครบ 6 ทีมหรือมากกว่า ผู้สอนก็แบ่งทีมออกเป็น 2 สายแล้วตั้งชื่อสาย เช่น สาย ก. สาย ข. จำนวนทีมประจำแต่ละสายอาจไม่เท่ากันแต่ที่สำคัญแต่ละสายต้องมีทีมประจำไม่น้อยกว่า 3 ทีม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

กรวรรณ กัญชะพงษ์ (2529 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า ได้ศึกษาผลการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคการตอบทเรียนและการเสริมแรงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการร่วมมือในชั้นเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ใช้ในการเรียนแบบร่วมมือ กับกลุ่มควบคุมที่ใช้การเรียนตามคู่มือครู ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่นักเรียนในกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมความแตกต่างกันใน พฤติกรรมการร่วมมือโดยนักเรียนในกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการร่วมมือสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปิยาภรณ์ รัตนกรกุล (2535 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้การแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือทั้งระดับความสามารถทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำมีบทบาทให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับปฏิบัติมากโดยนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูง มีบทบาทในการให้ความร่วมมือด้านการให้ความช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม ส่วนนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนปานกลาง และต่ำมีบทบาทการให้ความร่วมมือด้านการยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม

จิตติ อุ่นใจ (2538 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า ได้ศึกษาเปรียบเทียบการคิดอเนกนัยของเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์ การเรียนแบบร่วมมือกับประสบการณ์ตามแผนปกติ โรงเรียนอนุบาลปทุมธานี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี จำนวน 72 คน ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์ตามแผนปกติมีพัฒนาการของการคิดแบบอเนกนัยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์การเรียนแบบร่วมมือมีความสามารถในการคิดแบบอเนกนัยสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์ตามแผนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จุฑามาศ สดแสงจันทร์ (2540 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ที่สอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตคกับการสอนแบบปกติ ในรายวิชา ส 401 สังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 80 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตคกับการสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียนที่สอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียนที่สอนแบบการสอนตามปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียนที่สอนโดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตคไม่แตกต่างกัน

นัททิ บุญศรี (2543 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ในเรื่องเศษส่วนที่ใช้หลักการเรียนแบบร่วมมือ และเพื่อศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่ายจากโรงเรียนบ้านปางอู่ ๑ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่านักเรียนมีผลการเรียนตามหัวข้อที่จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมกำหนดไว้เฉลี่ยร้อยละ 97.20 และนักเรียนมีระดับการแสดงออกของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

2. งานวิจัยต่างประเทศ

นาทีฟ (Nattiv. 1986 : 44) ได้ทำการวิจัยผลของการใช้ยุทธวิธีการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนระดับเกรด 6 การศึกษาวิจัยครั้งนี้เพื่อต้องการดูผลของการใช้การสอนแบบร่วมมือ 3 วิธี เปรียบเทียบกับการสอน

แบบรับผิดชอบตนเอง ซึ่งเป็นการสอนแบบกลุ่มเดิมรูปแบบการสอนแบบร่วมมือมี 3 วิธี ได้แก่ การสอนด้วยการเรียนด้วยกัน การสอนด้วยการเรียนแบบสะสมความรู้ และการสอนแบบร่วมมือร่วมกลุ่ม การวิจัยครั้งนี้ได้สุ่มตัวอย่างนักเรียนเกรด 6 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษามาจำนวน 129 คน โดยใช้เวลาทดลอง 9 สัปดาห์ ใช้ครู 4 คน หมุนเวียนเข้าสอน โดยใช้วิธีแตกต่างกัน ครูที่เข้าสอนจะได้รับการฝึกเป็นเวลา 24 ชั่วโมงก่อนทำการสอน ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนด้วยวิธีแบบร่วมมือ 2 ใน 3 วิธีกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บัดเลอร์ (Butler, 1991 : 78) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถเกี่ยวกับทักษะการแก้ปัญหาและปฏิสัมพันธ์ภายในชั้นเรียนของนักเรียนเกรด 6 ที่ได้รับการสอนโดยการร่วมมือ และการสอนด้วยตนเองกับคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนและมีทักษะการตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้ดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัตสันและมาร์เชล (Watson and Marshall, 1995 : 90) ได้ศึกษาผลของการใช้แรงเสริมและการจัดกลุ่มที่แตกต่างในการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนภายในกลุ่มของมหาวิทยาลัย ในการอบรมวิทยาศาสตร์ โดยศึกษากับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบว่านักศึกษาที่เรียนแบบร่วมมือทั้ง 4 กลุ่ม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าการเรียนแบบร่วมมือนั้นสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนได้สูงขึ้นเช่นเดียวกัน

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยข้างต้น จะเห็นได้ว่าการเรียนร่วมมือด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ จะพบว่าการเรียนการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT นั้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ทั้งยังเป็นแรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียนเพิ่มมากขึ้นกว่าการสอนแบบเดิม และยังมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยข้างต้น จะเห็นได้ว่าการเรียนร่วมมือด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ จะพบว่าการเรียนการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT นั้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ทั้งยังเป็นแรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียนเพิ่มมากขึ้นกว่าการสอนแบบเดิม และยังมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 3

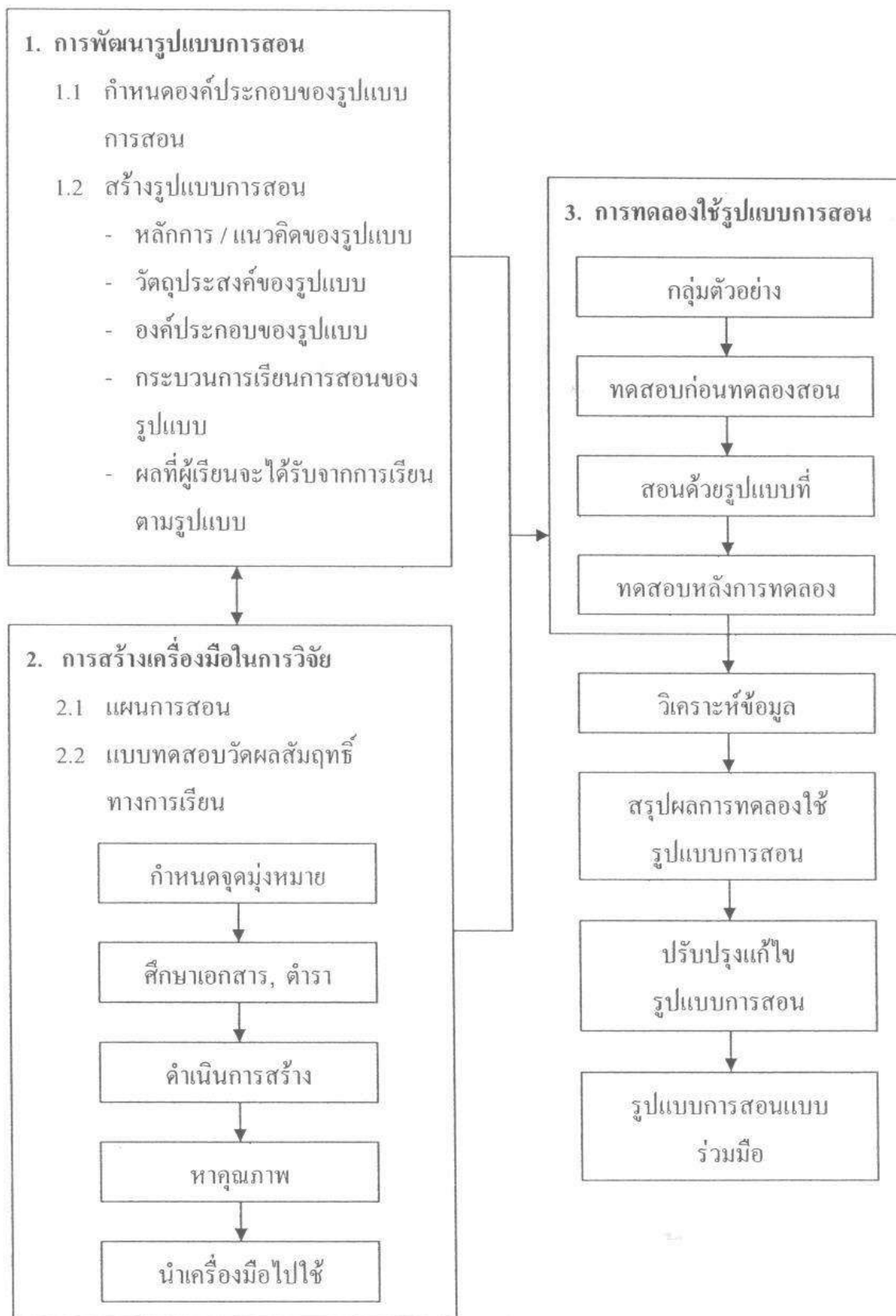
วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT ของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีการดำเนินการวิจัยเป็นไปตามขั้นตอนดังนี้

1. การพัฒนารูปแบบการสอน
2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
3. การทดลองใช้รูปแบบการสอน

การพัฒนารูปแบบการสอน

ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 6 แสดงลำดับขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT

การพัฒนา รูปแบบการสอนผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอน

ในการจัดทำรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT ในครั้งนี้ซึ่งมีองค์ประกอบของรูปแบบการสอนมี 4 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ / แนวคิดของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ และ 4) ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

2. การสร้างรูปแบบการสอน

การสร้างรูปแบบการสอนโดยมีองค์ประกอบดังนี้

2.1 หลักการ / แนวคิดของรูปแบบ

รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT มีแนวคิดที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1.1 รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ

2.1.2 รูปแบบการเรียนโดยใช้เทคนิค TGT

2.1.3 แนวคิดของปรัชญาพัฒนาการนิยม

2.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

2.2.1 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจาก

การปฏิบัติการ

2.2.2 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนฝึกทักษะ การคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น

2.2.3 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนฝึกทักษะกระบวนการกลุ่ม การเป็นผู้นำและฝึก

ความรับผิดชอบ

2.2.4 เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวทางประวัติศาสตร์

2.2.5 เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และประเมินค่า

2.2.6 เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2.3 องค์ประกอบของรูปแบบ

2.3.1 กำหนดความสามารถที่ต้องฝึก ความคาดหวังพฤติกรรมและทัศนของนักเรียนไว้ในกิจกรรมที่มีต่อนักเรียน ครูเป็นผู้พิจารณากำหนดกฎเกณฑ์ไว้ในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่ครูกำหนด

2.3.2 เลือกเนื้อหาที่สอน ครูพิจารณาเลือกเนื้อหาให้เหมาะสม กำหนดขอบเขต ความลึกซึ้งและมโนคติของเนื้อหานั้น ๆ

2.3.3 สื่อการเรียนการสอน รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT ต้องอาศัยสื่อกลางเป็นหลัก สื่อที่จะนำไปใช้ได้แก่

2.3.3.1 บทเรียนเป็นสื่อการเรียนรู้ที่นักเรียนต้องทำตามข้อปฏิบัติ ลงมือปฏิบัติ กิจกรรม บันทึกข้อมูลแล้วสรุปข้อเท็จจริง สูตร กฎเกณฑ์ต่าง ๆ จากข้อมูลเหล่านั้นด้วยตนเอง ซึ่งส่วนประกอบของบทเรียน ได้แก่ เนื้อหา ระดับชั้น ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง อุปกรณ์ที่ใช้ การจัดกลุ่ม การปฏิบัติ และแบบบันทึกข้อมูลและสรุปผลการปฏิบัติ

2.3.3.2 บัตรงาน เป็นสื่อที่ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถตามที่ครูต้องการฝึก

2.3.3.3 เกม เป็นเกมทางวิชาการ ตอบคำถามง่าย ๆ ที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว เพื่อเป็นการทดสอบความรู้ของนักเรียน

2.3.4 การดำเนินงาน การดำเนินงานสำหรับรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT ได้แก่ การจัดชั้นเรียน การแบ่งกลุ่มนักเรียนโดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 5 คน คำชี้แจงต้องชัดเจน นักเรียนมีความเข้าใจถึงงานที่จะปฏิบัติว่าต้องทำอะไร อย่างไร เมื่อไร และบทสรุปเป็นอย่างไร

2.3.5 เกมการแข่งขัน การจัดการแข่งขัน จัดขึ้นหลังจากเรียนจบสาระสำคัญ เพื่อเป็นการเสริมแรงทำให้นักเรียนพัฒนาความคิด โดยให้ตัวแทนของกลุ่มแต่ละกลุ่มเข้าร่วมโต๊ะแข่งขัน การแข่งขันจะเริ่มดำเนินการพร้อมกันเมื่อครูทำการแข่งขันเสร็จก็จะทำการประกาศผลการแข่งขันตามลำดับคะแนน

2.3.6 ครูทำการประเมินผลและรายงานผลให้นักเรียนทราบ ในการประเมินผลต้องประเมินจากกระบวนการ และวิธีคิดของนักเรียนหากข้อสรุปของนักเรียนไม่ถูกต้องครูควรชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงข้อผิดพลาด เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งต่อไป

2.4 กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

การจัดกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบมี 5 ขั้นตอน แต่ละขั้นตอนนำเทคนิคการสอนมาใช้ และหลักการแนวคิดตามรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT รองรับดังนี้

ตารางที่ 2 กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมและ หลักการ / แนวคิดที่ใช้ในการเรียนรู้	เทคนิคการสอนที่ใช้
1. ขั้นนำ : สร้างแรงจูงใจ	1.1 เทคนิคการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT
2. ขั้นปฏิบัติ : ปฏิบัติการเป็นรายกลุ่ม	2.1 การเรียนแบบร่วมมือ 2.2 เทคนิคการสอน TGT 2.3 แบ่งกลุ่ม 2.4 การเล่นเกมแข่งขัน
3. ขั้นเกมการแข่งขัน : สมาชิกทุกคนเริ่มการเล่นเกมพร้อมกันด้วยชุดคำถาม	3.1 การตอบคำถามที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง 3.2 การปฏิบัติ 3.3 การสรุปข้อคิด
4. ขั้นสรุปผล : ประกาศผลการแข่งขัน	4.1 การคิดวิเคราะห์ 4.2 การเขียนรายงาน

2.5 ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

- 2.5.1 ผู้เรียนเกิดความรู้เข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวทางประวัติศาสตร์
- 2.5.2 ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะในการคิดวิเคราะห์และประเมินค่า
- 2.5.3 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ในการตรวจสอบรูปแบบการสอนผู้วิจัยดำเนินการ โดยให้คณะกรรมการที่ปรึกษางานวิจัย และผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ แก้ไข และเสนอแนะ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการสอนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. แผนการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT

แผนการสอนที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT จำนวน 3 แผน โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาเนื้อหาบทเรียน สารประวัติศาสตร์ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยวิเคราะห์เนื้อหาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1.2 ศึกษารูปแบบการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

1.3 สร้างแผนการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT จำนวน 3 แผน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนคือ

1.3.1 ขั้นนำ เป็นขั้นที่ครูสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเห็นคุณค่าของรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT ครูต้องเตรียมเอกสารแนะแนวทางให้พร้อม และให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจนว่าต้องทำอะไร

1.3.2 ขั้นปฏิบัติ เป็นขั้นที่นักเรียนลงมือปฏิบัติการเป็นรายกลุ่ม โดยใช้สื่อที่ครูกำหนดให้ บันทึกวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาข้อสรุปที่ถูกต้อง

1.3.3 ขั้นเกมการแข่งขัน เป็นขั้นที่ครูแนะนำการแข่งขัน จัดสมาชิกตัวแทนของแต่ละกลุ่มเข้าประจำโต๊ะการแข่งขัน สมาชิกทุกคนเริ่มการเล่นเกมนพร้อมกันด้วยชุดคำถามที่เหมือนกัน เมื่อเกมแข่งขันจบลงมีการจัดลำดับผลการแข่งขัน

1.3.4 ขั้นสรุปผล เป็นขั้นประกาศผลการแข่งขัน และการเขียนรายงาน

1.4 นำแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อประธาน กรรมการ และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพ และนำไปปรับปรุงแก้ไข

1.5 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแล้วตามข้อเสนอแนะให้ประธาน กรรมการ ตรวจสอบพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อยพร้อมที่จะนำไปใช้

1.6 นำแผนการสอนไปใช้สอนจริง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก มีทั้งหมด 30 ข้อ โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายให้การสร้างแบบทดสอบ

2.2 สร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสารประวัติศาสตร์ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ ซึ่งมีรายละเอียดครอบคลุมเนื้อหาความเป็นมาของชาติไทย อาณาจักรสุโขทัย และภูมิปัญญาไทย เพื่อที่จะวัดความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า โดยต้องการข้อสอบจริงจำนวน 30 ข้อ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนคือ ตอบถูกต้องให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระประวัติศาสตร์ ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความครอบคลุมตามเนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนสุทวารรณ ซึ่งเคยเรียนเนื้อหาสาระประวัติศาสตร์มาแล้ว จำนวน 35 คน นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ คำนวณหาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เทคนิค 50 % แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 30 ข้อ

2.5 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้มาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR - 20 คูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Roscoe, 1975 : 135)

2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ได้ไปเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นประชากรที่ใช้ในการทดลอง

การทดลองใช้รูปแบบการสอน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสุทวารรณ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 70 คน จากนักเรียน 2 ห้อง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสุทวารรณ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 35 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัย one - group pretest - posttest design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538 : 249) ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 รูปแบบการวิจัย

กลุ่มทดลอง	สอบก่อน	ทดลองสอน	สอบหลัง
E	T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปแบบการวิจัย

E แทน กลุ่มทดลอง

X แทน การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT

T₁ แทน การสอบก่อนการทดลอง

T₂ แทน การสอบหลังการทดลอง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.1 เสนอเรื่องขออนุมัติผู้บังคับบัญชาเพื่อดำเนินการทดลองในโรงเรียน

3.2 นำแบบทดสอบที่ได้วิเคราะห์ความยากง่าย หาค่าอำนาจจำแนกและหาค่าความเชื่อมั่นแล้ว ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยทำการทดสอบก่อนเรียน

3.3 ดำเนินการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT สาระประวัติศาสตร์ โดยผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเองสอนวันละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที รวมเป็นเวลา 12 คาบ โดยในขณะที่ทำการสอนผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนและบันทึกพฤติกรรม การเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอน รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 4 แผนการดำเนินการสอน

ที่	เนื้อหาในแผนการสอน	เวลา (คาบ)
1	ความเป็นมาของชาติไทย	4
2	อาณาจักรสุโขทัย	4
3	ภูมิปัญญาไทย	4

กำหนดลักษณะของการสอนเป็นการสอนในช่วงเช้า สัปดาห์ละ 4 คาบ วันละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549

3.4 หลังจากดำเนินการสอนครบแล้ว ทำการทดสอบกับนักเรียนเพื่อทดสอบหลังเรียนอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบบันทึกไว้เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

3.5 นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

4.1 สถิติขั้นพื้นฐาน

4.1.1 การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538 : 73)

สูตร	$\bar{X}$	=	$\frac{\sum X}{N}$
เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

4.1.2 การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538 : 79)

สูตร	S.D.	=	$\sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$
เมื่อ	S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

4.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

4.2.1 หาค่าความตรงทางด้านเนื้อหาเป็นรายชื่อของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2535 : 124)

ถ้าแน่ใจว่าใช่	=	+ 1
ถ้าแน่ใจว่าไม่ใช่	=	- 1
ถ้าไม่แน่ใจว่าใช่/ไม่ใช่	=	0

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1
 $\sum R$ หมายถึง ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การพิจารณาค่า IOC จะต้องมีย่านค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จึงจะถือว่า
 วัดได้สอดคล้องกัน

4.2.2 หาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ
 วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้เทคนิค
 50 % (ประกอบ กรรณสูต, 2542 : 28)

4.2.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระ
 การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยคำนวณจากสูตร KR - 20 คูเดอร์ - ริชาร์ดสัน
 (Roscoe, 1975 : 135)

$$\text{สูตร} \quad r_{xx} = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_x^2} \right\}$$

เมื่อ r_{xx} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 K แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ
 p แทน สัดส่วนของผู้ที่ได้ในข้อหนึ่ง ๆ
 หรือ $\frac{\text{จำนวนคนที่ถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$
 q แทน สัดส่วนของผู้ที่ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ คือ $1 - p$
 S_x^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือฉบับนั้น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้

รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT มีองค์ประกอบของรูปแบบและรายละเอียด ในรูปแบบดังนี้

1. หลักการ / แนวคิดของรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT

รูปแบบการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT มุ่งพัฒนา ผู้เรียนให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องประวัติศาสตร์อย่างแท้จริง โดยการให้ผู้เรียนสร้างความรู้ ด้วยตนเอง โดยอาศัยความร่วมมือจากกลุ่ม การมีปฏิสัมพันธ์ และช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการ ต่าง ๆ โดยอาศัยเทคนิคการสอนประวัติศาสตร์ เช่น เทคนิคการสอน TGT การสนทนาโต้ตอบ การเล่าเรื่อง การเล่นเกม การเขียนรายงาน การเขียนแผนผังความคิด เทคนิคสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้ความเป็นมา ได้เกิดความรู้ใหม่ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT มี 3 ประการดังนี้

- 2.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวทางประวัติศาสตร์
- 2.2 เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และประเมินค่า
- 2.3 เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

3. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT

การจัดกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขั้นนำ

ขั้นนี้เป็นการทบทวนความรู้เดิมที่นักเรียนมีอยู่ และช่วยทำให้เกิดความพร้อมในการเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย กิจกรรมในขั้นนี้ส่วนใหญ่จะเน้นการถามตอบและการสนทนากับนักเรียน โดยครูจะตั้งคำถามจากรูปภาพโดยครูตั้งคำถาม หลายๆ คำถามที่นักเรียนสนใจ ซึ่งทำให้นักเรียนมีความคิดเชื่อมโยงความรู้เดิมที่มีอยู่กับเรื่องที่จะเรียนใหม่ เพื่อที่ครูจะได้ทราบถึงข้อมูลที่นักเรียนมีความรู้เดิมอยู่แล้ว

3.2 ขั้นปฏิบัติ

ขั้นนี้เป็นกิจกรรมที่นักเรียนจะได้แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน และเป็นการทำงานร่วมกันโดยให้นักเรียนช่วยกันสืบค้นข้อมูล และนำผลงานที่นักเรียนทำออกมานำเสนอให้เพื่อน ๆ ได้ฟัง และบางเรื่องนักเรียนก็จะช่วยอธิบายจากการดูจากภาพแล้วร่วมกันช่วยอธิบายโดยการแลกเปลี่ยนความรู้กันของแต่ละกลุ่ม และการแลกเปลี่ยนกันภายในกลุ่ม

3.3 ขั้นเกมการแข่งขัน

กิจกรรมขั้นนี้ ครูจะเชื่อมโยงจากกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจภายในกลุ่มจากกิจกรรมขั้นปฏิบัติ โดยให้นักเรียนวาดภาพตามจินตนาการ เช่น การวาดภาพตามจินตนาการในมัยพ่อขุนรามคำแหง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ดินแดนประเทศไทย การจัดทำแผนที่แสดงตำแหน่งอาณาจักรต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในใบความรู้ โดยให้นักเรียนจับกลุ่มโดยความสมัครใจของนักเรียนเอง เพื่อเข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามใบงานที่ครูมอบหมายให้

3.4 ขั้นสรุปผล

กิจกรรมในขั้นนี้ครูจะให้นักเรียนนำเสนอผลงาน และอธิบายข้อคิดที่ได้จากการเรียนรู้โดยให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน และครูนำเสนอเหตุการณ์ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์นั้น โดยหลังจากที่นักเรียนได้รับใบกิจกรรมแล้วครูได้ชี้แจงแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมที่นักเรียนจะต้องทำ คือให้นักเรียนบอกแนวปฏิบัติของตนเองที่จะนำความรู้ที่ได้จากการเรียนเรื่องภูมิปัญญาไทยไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และครูพิจารณาความรู้ของนักเรียนโดยการซักถามและให้ทำแบบฝึกหัดทบทวนเนื้อหาจากการเรียนโดยครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ ที่เป็นข้อคำถาม ด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ การสังเคราะห์ วิเคราะห์และการประเมินค่า และเขียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนมาจากเรื่องที่เรียน

4. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT

ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT

มี 3 ประการ ดังนี้

4.1 ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวทางประวัติศาสตร์

4.2 ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะในการคิดวิเคราะห์ และประเมินค่า

4.3 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียน

การทดลองใช้รูปแบบการเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT ดำเนินการโดยนำการจัดกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบที่สร้างขึ้นไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษา เพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียน โดยการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้จากรูปแบบการเรียนปรากฏผลดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประวัติศาสตร์ของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD.	$\sum D$	t
ก่อนการทดลอง (Pre - test)	30	14.20	2.88	315	16.61
ก่อนการทดลอง (Post - test)	30	25.06	2.29		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนได้ถูกต้อง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.20 ทำแบบทดสอบหลังเรียนถูกต้อง มีคะแนนเท่ากับ 25.06 สำหรับค่า t ของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้เท่ากับ 16.61 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่า t ที่เปิดจากตาราง แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการพัฒนารูปแบบการเรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT มีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นอกจากนั้นจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะปฏิบัติกิจกรรม ในแต่ละขั้นตอน ทำให้ได้ข้อมูลพฤติกรรมเรียนและปัญหาที่เกิดขึ้น ในส่วนนี้ผู้วิจัยจึงขอเสนอพฤติกรรม การเรียน ปัญหาที่เกิดขึ้น แนวทางในการแก้ปัญหาของผู้วิจัยและผลที่เกิดขึ้นจากการแก้ปัญหา ดังนี้

แผนการสอนที่ 1

1. ขั้นนำ

ขั้นนี้เป็นการทบทวนเกี่ยวกับความรู้เดิมที่นักเรียนมีอยู่ และเป็นการนำความรู้เดิมมาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดการรู้ที่หลากหลายโดยครูจะนำภาพเกี่ยวกับสถานที่ในสมัยสุโขทัยมาให้นักเรียนได้ศึกษาซึ่งเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนอยากทราบถึงสถานที่ที่นักเรียนยังไม่เคยได้ไปท่องเที่ยว และทราบถึงประวัติความเป็นมาของสถานที่นั้น ซึ่งทำให้นักเรียนมีความคิดเชื่อมโยงความรู้เดิมที่นักเรียนมีอยู่และเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่

ผลของการจัดกิจกรรม นักเรียนมีความสนใจเกี่ยวกับเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ และสามารถสนทนาได้ตอบเป็นระยะเวลาในช่วงสั้น ๆ ได้เท่านั้น บางคนก็จะพูดแทรกขึ้นมาในขณะที่ครูกำลังพูดหรือดำเนินกิจกรรมไปมาแล้วก็จะเล่าเพิ่มเติมให้เพื่อนได้ฟัง

2. ขั้นปฏิบัติ

ขั้นนี้เป็นกิจกรรมที่นักเรียนจะได้ทำการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และเป็นการทำงานกลุ่มร่วมกัน โดยครูจะให้หัวข้อนักเรียนเพื่อไปทำการสืบค้นหาข้อมูล และนำผลงานที่ได้นำมาเสนอหน้าชั้นเพื่อให้เพื่อน ๆ ได้ฟัง และนักเรียนช่วยกันอธิบายจากการดูจากภาพแล้วร่วมกันช่วยอธิบาย

ผลจากการจัดกิจกรรมในขั้นนี้ นักเรียนส่วนใหญ่จะสนใจเรื่องราวเกี่ยวกับทางประวัติศาสตร์ที่นักเรียนได้ฟังโดยครูจะมีภาพประกอบในการเล่าเรื่อง และให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นตามภาพที่ครูนำเสนอ เช่น ภาพเกี่ยวกับพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

3. ขั้นเกมการแข่งขัน

กิจกรรมในขั้นนี้ ครูจะเชื่อมโยงจากกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจภายในกลุ่มจากกิจกรรมขั้นปฏิบัติโดยให้นักเรียนวาดภาพตามจินตนาการ เช่น การวาดภาพตามจินตนาการในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

ผลการจัดกิจกรรมนักเรียนจะจัดกลุ่มเฉพาะที่ตนเองสนิทกันเท่านั้น โดยเฉพาะนักเรียนที่เก่งก็จะจับกลุ่มเฉพาะกลุ่มของตนจะเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อนและไม่ค่อยช่วยเหลือเพื่อนก็จะจับกลุ่มเฉพาะพวกของตนเท่านั้นทำให้ผลงานที่ออกมาไม่ดีเท่าที่ควร ครูจึงต้องคอยดูแลและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำงาน การทำงานจะสร้างความเสี่ยงดังรอบกวนเพื่อนข้างห้อง ครูต้องคอยเตือนเสมอเพราะแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิกถึง 7 คน ผลงานของบางกลุ่มจะออกมาดีและสามารถนำมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

4. ขั้นสรุปผล

กิจกรรมในขั้นนี้ครูจะให้นักเรียนนำเสนอผลงาน และอธิบายข้อคิดที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล โดยแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน และนักเรียนสามารถที่จะบอกแนวทางในการนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ และครูพิจารณาความรู้ของนักเรียนโดยครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ ที่เป็นคำถามด้านความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ การสังเคราะห์ วิเคราะห์ และการประเมินค่า และเขียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนมาจากเรื่องที่เรียน

แผนการสอนที่ 2

1. ขั้นนำ

ขั้นนี้เป็นการทบทวนเกี่ยวกับความรู้เดิมที่นักเรียนมีอยู่ และเป็นการนำความรู้เดิมมาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ ซึ่งจะทำให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายเกี่ยวกับดินแดนประเทศไทยมาให้นักเรียนได้ศึกษา โดยใช้ภาพเกี่ยวกับยุคสมัยต่าง ๆ ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนอยากทราบเกี่ยวกับความเป็นมาของคนไทยว่ามีความเป็นมาอย่างไร ประวัติความเป็นมาของชาติไทย ซึ่งทำให้นักเรียนมีความคิดเชื่อมโยงความรู้เดิมที่นักเรียนมีอยู่ และเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่

ผลการจัดกิจกรรม นักเรียนมีความสนใจเกี่ยวกับเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ และสามารถสนทนาและตอบคำถามได้มากขึ้นบางคนก็จะซักถามเกี่ยวกับเรื่องราวที่ตนเองได้เรียนรู้จากผู้ใหญ่เล่าให้ฟัง

2. ขั้นปฏิบัติ

ขั้นนี้เป็นกิจกรรมที่นักเรียนจะได้ทำการแลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกัน และเป็นการทำงานกลุ่มร่วมกัน โดยครูจะให้หัวข้อเกี่ยวกับดินแดนประเทศไทยให้นักเรียนไปทำการสืบค้นหาข้อมูลนำเสนอผลงานที่ได้นำมาเสนอหน้าชั้นเพื่อให้เพื่อน ๆ ได้ฟัง และให้นักเรียนร่วมกันอธิบายภาพ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพที่นักเรียนได้ศึกษามา

ผลจากการจัดกิจกรรมในขั้นนี้นักเรียนส่วนใหญ่จะสนใจเรื่องราวเกี่ยวกับความเป็นมาของคนไทยในสมัยประวัติศาสตร์ได้ฟังโดยครูจะมีภาพประกอบในการเล่าเรื่องเช่น ภาพเกี่ยวกับสิ่งของในสมัยโบราณ และให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นตามภาพที่ครูนำเสนอ

3. ขั้นเกมการแข่งขัน

กิจกรรมในขั้นนี้ ครูจะเชื่อมโยงจากกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจภายในกลุ่มจากกิจกรรมขั้นปฏิบัติโดยให้นักเรียนวาดภาพตามจินตนาการ เช่น การวาดภาพตามจินตนาการของดินแดนประเทศไทย แผนที่แสดงตำแหน่งของประเทศไทย

ผลการจัดกิจกรรมนักเรียนจะจัดกลุ่มเฉพาะที่ตนเองสนิทกันเท่านั้น โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนเก่งก็จะจับกลุ่มเฉพาะกลุ่มของตนเอง จะเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อน และไม่ค่อยช่วยเหลือ

ครูจึงจัดกลุ่มให้ใหม่โดยเอนักเรียนทั้งเก่งและอ่อนอยู่ในกลุ่มเดียวกัน

4. ขั้นสรุปผล

กิจกรรมในขั้นนี้ครูจะให้นักเรียนนำเสนอผลงาน และอธิบายข้อคิดที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับดินแดนประเทศไทยโดยแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน และนักเรียนสามารถที่จะบอกแนวทางในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และครูพิจารณาความรู้ของนักเรียนโดยครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ ที่เป็นคำถามด้านความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ การสังเคราะห์ วิเคราะห์ และการประเมินค่า และเขียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนมาจากเรื่องที่เรียน

ผลการจัดกิจกรรมในขั้นนี้ นักเรียนในแต่ละกลุ่มจะเตรียมตัวออกมาเพื่อเสนอผลงานของตัวเองในแต่ละกลุ่มจะแบ่งหน้าที่กันทำ ส่วนมากนักเรียนที่เรียนเก่งจะเป็นผู้ออกมานำเสนอผลงานและข้อสรุป ครูตรวจและให้คะแนนเรียบร้อยแล้วแต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จแล้วครูจะให้นำผลงานไปติดไว้ที่หลังห้อง และจากการทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ นักเรียนสามารถทำได้ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้และสามารถสรุปประเด็นที่ได้เรียนมาตรงประเด็น

แผนการสอนที่ 3

1. ขั้นนำ

ขั้นนี้เป็นการทบทวนเกี่ยวกับความรู้เดิมที่นักเรียนมีอยู่ และเป็นการนำความรู้เดิมมาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดการรู้ที่หลากหลายโดยครูจะนำภาพเกี่ยวกับภูมิปัญญาของคนไทยในภาคต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเร่งเห็นถึงคุณค่าของคนไทยและให้นักเรียนได้ทำการศึกษา ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนรักษาเอกลักษณ์ความเป็นไทยทำให้นักเรียนมีความคิดเชื่อมโยงความรู้เดิมที่นักเรียนมีอยู่ และเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่

ผลการจัดกิจกรรม นักเรียนมีความสนใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยและสามารถสนทนาได้ตอบได้ บางคนก็จะเล่าถึงการนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ในปัจจุบัน

2. ขั้นปฏิบัติ

ขั้นนี้เป็นกิจกรรมที่นักเรียนจะได้ทำการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และเป็นการทำงานกลุ่มร่วมกัน โดยครูจะให้หัวข้อนักเรียนเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยในภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อไปทำการสืบค้นหาข้อมูล และนำผลงานที่ได้นำมาเสนอหน้าชั้นเพื่อให้เพื่อน ๆ ได้ฟัง และนักเรียนช่วยกันอธิบายถึงสิ่งของของภูมิปัญญาในแต่ละภาค

ผลจากการจัดกิจกรรมในขั้นนี้นักเรียนส่วนใหญ่จะสนใจเรื่องราวเกี่ยวกับผลงานภูมิปัญญาของคนไทย นักเรียนได้ฟังการเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทย ครูจะมีภาพประกอบใน

การเล่าเรื่องและให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นตามภาพที่ครูนำเสนอ เช่น ภาพเกี่ยวกับการ จักสานตระกร้า การทอผ้าไหม ฯลฯ

3. ขั้นตอนการแข่งขัน

กิจกรรมในขั้นนี้ ครูจะเชื่อมโยงจากกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจภายใน กลุ่มจากกิจกรรมขั้นปฏิบัติโดยให้นักเรียนวาดภาพตาม

ผลการจัดกิจกรรมนักเรียนแต่ละกลุ่มให้ความสนใจและเตรียมตัวที่จะนำเสนอผลงาน ในกลุ่มของตน จากการสังเกตจะเห็นว่านักเรียนจะแบ่งงานกันทำทุกคนให้มีหน้าที่ของตนเอง คน ที่เรียนอ่อนจะจัดเกี่ยวกับภาพต่าง ๆ ในการทำงานกลุ่มจะให้ทำในช่วงเวลาเรียนจะสร้างความเสีย งดังให้กับห้องข้างเคียง ครูต้องคอยเตือนเสมอเพราะแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิกถึง 7 คน ในการทำงาน ครั้งนี้นักเรียนจะเข้าใจระบบการทำงาน และรู้จักหน้าที่รับผิดชอบงานของตัวเองที่ได้รับมอบหมาย ให้ทำเป็นอย่างดี

4. ขั้นสรุปผล

กิจกรรมในขั้นนี้ครูจะให้นักเรียนนำเสนอผลงาน และอธิบายข้อคิดที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูล โดยแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน และนักเรียนสามารถที่ จะบอกแนวทางในการนำไปใช้ชีวิตประจำวันได้ และครูพิจารณาความรู้ของนักเรียน โดยครูให้ นักเรียนทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ ที่เป็นคำถามด้านความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ การ สังเคราะห์ วิเคราะห์และการประเมินค่า และเขียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนมาจากเรื่องที่เรียน

ผลการจัดกิจกรรมในขั้นนี้ นักเรียนในแต่ละกลุ่มจะเตรียมตัวออกมาเพื่อเสนอผลงาน ของตัวเองในแต่ละกลุ่มจะแบ่งหน้าที่กันทำ ส่วนมากนักเรียนที่เรียนเก่งจะเป็นผู้ออกมานำเสนอ ผลงานและข้อสรุปครูตรวจและให้คะแนนเรียบร้อยแล้วแต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จแล้ว ครูจะให้นำ ผลงานไปติดไว้ที่หลังห้อง และจากการทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ นักเรียนสามารถทำได้ตามเกณฑ์ที่ ตั้งไว้ และสามารถสรุปประเด็นที่ได้เรียนมาตรงประเด็น

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การนำกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT มาทดลองครั้งนี้เกิดผลที่น่าพอใจหลายประการ คือ นักเรียนจะมีความสุขและสนุกสนานจากการ เรียนรู้และสามารถทำงานได้เป็นกลุ่มได้ดี แสดงถึงการมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระประวัติศาสตร์ และสามารถสรุปความรู้ได้อย่างเป็นระเบียบ แต่สิ่งที่ครูจะต้องเตรียมการและปรับปรุง เพื่อให้ เกิดผลตามเป้าหมาย ทำให้เด็กเรียนรู้ดังกล่าวได้ดีมีหลายประการ เช่น การเพิ่มคำถามที่น่าสนใจ การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับสื่อ และการจัดกลุ่มนักเรียนที่ไม่ต้องแยกเก่งอ่อน การสร้างความ มั่นใจให้แก่เด็กนักเรียนที่เรียนอ่อน และการให้แนวทางในการสรุปข้อคิดและความรู้ของนักเรียน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT (Team - Games - Tournament)
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ใช้การเรียนการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT (Team - Games - Tournament)

ตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้

การสร้างรูปแบบการเรียนรู้มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการเรียนในสาระประวัติศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นที่ต้องการพัฒนา กำหนดปรัชญาการศึกษา กรอบแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบกำหนดเป็นองค์ประกอบของรูปแบบ ซึ่งมี 5 องค์ประกอบคือ 1) หลักการ / แนวคิดของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) องค์ประกอบของรูปแบบ 4) กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ 5) ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ
2. นำองค์ประกอบของรูปแบบมาสร้างความสัมพันธ์ พัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT
3. ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอนโดยนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

ตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. แผนการสอน ดำเนินการโดยศึกษาเนื้อหาประวัติศาสตร์ วิเคราะห์เนื้อหา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สร้างแผนการสอนจำนวน 3 แผน พร้อมกับสร้างใบกิจกรรม ประกอบนำแผนการสอนเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านดังกล่าว ตรวจสอบคุณภาพแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง พร้อมนำไปใช้สอนจริง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดำเนินการโดย ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบเทคนิคการเขียนข้อสอบ วิเคราะห์เนื้อหา สารประวัติศาสตร์ สร้างแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ และนำแบบทดสอบให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาได้ข้อสอบที่มีดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 - 1.00 จำนวน 30 ข้อ นำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสุพรรณ ซึ่งเคยเรียนเนื้อหาสารประวัติศาสตร์มาแล้ว จำนวน 35 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ ได้ข้อสอบที่มีค่าระดับความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.31 - 0.79 ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.23 - 0.50 และค่าความเชื่อมั่น 0.67

ตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการเรียน

การทดลองใช้รูปแบบการเรียน เป็นการนำแผนการสอนที่สร้างขึ้นตามรูปแบบการเรียนที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในสถานการณ์จริง เพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียน โดยการทดลองสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสุพรรณ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 35 คน ตามขั้นตอนดังนี้

1. ก่อนการทดลองใช้รูปแบบการเรียนที่พัฒนาขึ้นทำการทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สารประวัติศาสตร์ หาคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏว่าได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.20 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.88

2. ดำเนินการสอนด้วยแผนการสอนที่สร้างขึ้น สอนวันละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที ระยะเวลาในการดำเนินการสอนทั้งสิ้น 12 คาบ และสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอน เพื่อแก้ไขและช่วยเหลือให้นักเรียนให้เรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้นตามเป้าหมาย

3. หลังการทดลองใช้รูปแบบการสอน ทำการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สารประวัติศาสตร์ ชุดเดียวกับก่อนการทดลองแล้วนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์ เพื่อทดสอบสมมติฐาน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การพัฒนารูปแบบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT สามารถใช้ปฏิบัติงานได้ตรงตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ใช้ได้ง่าย เพราะรูปแบบการเรียนมีองค์ประกอบของรูปแบบ ซึ่งมี 5 องค์ประกอบคือ 1) หลักการ / แนวคิดของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) องค์ประกอบของรูปแบบ 4) กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ 5) ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ และมีการประเมินผลได้เป็นอย่างดี

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนจากการใช้การเรียนการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. การพัฒนารูปแบบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT สามารถใช้ปฏิบัติงานได้ตรงตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ใช้ได้ง่าย เพราะรูปแบบการเรียนมีองค์ประกอบของรูปแบบ ซึ่งมี 5 องค์ประกอบคือ 1) หลักการ / แนวคิดของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) องค์ประกอบของรูปแบบ 4) กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ 5) ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ และมีการประเมินผลได้เป็นอย่างดี นักเรียนสามารถใช้รูปแบบการเรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT ได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิสา โชติกลาง (2547 : บทคัดย่อ) นิดยา เจริญนิเวศกุล (2541 : บทคัดย่อ) วิทยา สุภาอินทร์ (2544 : บทคัดย่อ) ศรีปาน อ่วมแจ้ง (2539 : บทคัดย่อ) และกุลเชษฐ สุทธิดี (2544 : บทคัดย่อ) ที่ว่าการพัฒนารูปแบบการเรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีพัฒนาการในการเรียนรู้ที่ดี ประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องมาจากสาเหตุ ดังนี้

1.1 การพัฒนารูปแบบการเรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT โดยจัดให้นักเรียนที่มีความสามารถต่าง ๆ กัน เรียนและทำงานด้วยกันเป็นกลุ่ม ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเดียวกันช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม ผู้ที่เรียนเก่งช่วยเหลือผู้ที่เรียนอ่อนกว่าและต้องยอมรับซึ่งกันและกันเสมอ (วัฒนาพร ระบุว่าทุกซ์. 2542 : 36 - 37) วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT ซึ่งเป็นการสอนอีกรูปแบบหนึ่งที่ใช้ในการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา

ศาสนา และวัฒนธรรม โดยเริ่มที่การแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มละความสามารถ กลุ่มศึกษาเนื้อหา ร่วมกัน แล้วส่งตัวแทนไปแข่งขันกับกลุ่มอื่นตามระดับความสามารถ จากนั้นจึงนำคะแนนการแข่งขันทุกคนมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะได้รับรางวัล (ทิสนา แชมมณี, 2547 : 268 - 269) การแข่งขันแบบ TGT จะไม่เหมือนการแข่งขันการเรียนรู้แบบอื่นที่มัก เน้นแต่นักเรียนที่เรียนเก่งเท่านั้นจึงมีโอกาสนำแข่งขัน แต่ TGT ทั้งผู้เรียนเก่งและไม่เก่งในทีมต่าง ต้องเข้าแข่งขันและได้รับคำชมเชยในผลสำเร็จเท่าเทียมกัน (สมศักดิ์ ภูวิภาดาพรรค, 2544 : 10)

1.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมคุณลักษณะให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข และมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ความพร้อมรวมถึงสภาพแวดล้อม เหมาะสมกับความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง ผู้เรียนได้กระทำกิจกรรมด้วยตนเอง ผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่ม ได้พูดคุยปรึกษาหารือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน ตลอดจนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ทิสนา แชมมณี (2547 : 256) กล่าวว่า รูปแบบการสอนแบบร่วมมือนี้มุ่งช่วยผู้เรียนเรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ ด้วยตนเอง และด้วยความร่วมมือและความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะทางสังคม เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ รวมทั้งทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหาอื่น ๆ และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ กมลวรรณ โพธิ์บัณฑิต (2545 : 136 - 137)

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนจากการใช้การเรียนการสอนแบบร่วมมือด้วย เทคนิค TGT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่ง เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ชรชาย โชคประเสริฐ (2534 : บทคัดย่อ) สมยา อินทรสมพันธ์ (2544 : บทคัดย่อ) กรกฎ ปราบไพร (2544 : บทคัดย่อ) จิรัฐ พงศ์ สุมนะ (2545 : บทคัดย่อ) และอมรรัตน์ อุ่นเรือน (2545 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัย เกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT มีเป้าหมายในการพัฒนาการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนให้ประสบความสำเร็จ โดยให้สมาชิกที่มีความสามารถต่างกันได้ช่วยเหลือกันในการเรียน (Slavin, 1990 : 66 - 68) นอกจากนี้การเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT เป็นวิธีการเรียนที่ มีความตื่นเต้น สนุกสนานที่สุด การที่ต้องแข่งขันกันในเกมการแข่งขันแบบเผชิญหน้ากันทำให้

นักเรียนเกิดความตื่นเต้นสนุกสนานทำให้นักเรียนใช้เวลาอย่างเป็นประโยชน์ต่อการเรียน (สมศักดิ์ ภู่วิภาคารวรรณ. 2544 : 4) จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ครูผู้สอนที่จะนำแผนจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT เรื่อง ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้สอน ควรวางแผนและเตรียมตัวให้พร้อมก่อนทำการสอน เช่น การศึกษาทำความเข้าใจผู้เรียน การจัดเตรียมสภาพแวดล้อม วัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอน ที่มีความหลากหลาย มีการเสริมแรง เพื่อให้การจัดกิจกรรมแบบ TGT มีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแผนจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เพื่อเป็นการสร้างเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ มากขึ้น

3. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอน ให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนาแผนจัดการเรียนรู้ และนำไปใช้อย่างแพร่หลาย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาแผนจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT ในหน่วยการเรียนรู้อื่น ๆ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และระดับชั้นอื่น ๆ โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงทดลอง

2. ควรทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับผลของการใช้แผนจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติ ความรับผิดชอบ และความคงทนในการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้และระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป

3. ควรทำการเปรียบเทียบระหว่างการสอนโดยวิธี TGT กับวิธีสอนอื่น ๆ ในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 เช่น การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA แบบ JIGSAW หรือแบบโครงงาน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรวรรณ กัญชะพงษ์. ผลการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ต่อบทเรียน และการเสริมแรงที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการร่วมมือในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- จุฑามาศ สดแสงจันทร์. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ที่สอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตดกับการสอนตามปกติ ในรายวิชา ส 401 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2540. อัดสำเนา
- จิตติ อุ่นใจ. การเปรียบเทียบการคิดแบบอนกนัยของเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์ การเรียนแบบร่วมมือกับประสบการณ์ตามแผนปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2538. อัดสำเนา.
- ทศนา แหมมณี และเยาวภา เดชะคุปต์. กลุ่มสัมพันธ์ทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติ เล่ม 1. กรุงเทพฯ : บุรพาศิลป์, 2522.
- นัทธี บุญศรี. การเรียนแบบร่วมมือในวิชาคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.
- ประคอง กรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ปิยภรณ์ รัตนกรกุล. ผลงานของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้การแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต, กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535. อัดสำเนา.
- พนมพร เผ่าเจริญ. “การสอนที่เน้นการเรียนแบบร่วมมือ”. น. 6 - 8. ผลงานทางวิชาการการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2542.
- พรรณรศมี เก้าธรรมสาร. “การเรียนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกัน”. สารพัฒนาหลักสูตร. 9 (กุมภาพันธ์ 2533) : 35 - 37, 2533.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2529.
- _____. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2535.
- พิมพ์พันธ์ เดชคุปต์. “การเรียนรู้แบบร่วมมือ”. *คู่มือปริทัศน์*. 1 (พฤษภาคม 2541) : 36 - 46, 2541.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก, 2538.
- วัฒนา ระงับทุกข์. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : บริษัท เลิฟแอนลิฟเพลส จำกัด, 2541.
- วิชาการ, กรม. คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2545.
- _____. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2545.
- สมยศ นาวิการ. การบริหารตามสถานการณ์. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2523.
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวัฒน์. การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินผลตามสภาพจริง. เชียงใหม่ : The Knowledge Center, 2544.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ การสอนทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้านหลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : หจก. ไอเดียสแควร์, 2540.
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. “การจัดกลุ่มนักเรียนในการเรียนรู้แบบร่วมมือ”. *สารพัฒนาหลักสูตร*. 96 (กุมภาพันธ์ 2533) : 32 - 34, 2533.
- โสภณ ปาพจน์. การพัฒนาองค์กร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2521.
- อารี พันธุ์ณี. จิตวิทยาการเรียนการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : บริษัท เลิฟแอนลิฟเพลส จำกัด, 2534.
- Artzt, A.F. and C.M. Newman. **How to use Cooperative Learning in the Mathematics Class**. Reston, Virginia : The National Council of Teacher of Mathematics, Inc. 1990.
- Butler, Renee. “Co – operative Learning and Computer Simulation : Examining effects on the problem - solving abilities of sixth - grade” (CD – ROM) Doctoral Dissertation, Peabody College for Teachers of Vanderbilt University, 1991.
- Ferguson, G.A. *Statistical analysis in psychology & education*. McGraw –Hill, Inc. 1976.

- Johnson, D.W. and R.T. Johnson. **Learning Together and Alone : Cooperative, Competitive and Individualistic Learning.** New Jersey : Prentice - Hall, 1984.
- Johnson, David W. and Johnson, "Research Shows the Benefits of Adult Co-operation Educational Leadership." November, 1987.
- Nattiv, Amalya "The Effects of Co-operative Learning Instructional STRATEGIES on Academic Achievement Among Sixth - Grade Social Studies Students" (Groups, Teams) Dissertation Abstractes International, 1986.
- Roscoe, J.T. **Fundamental Research Statistics for the Behavioral Sciences.** Holt, Rinehart and Winson, Inc. 1975.
- Slavin "Co-operative Learning." Massachusetts : Allyn and Bacon. 1990.
- Slavin, R.E. **Cooperative Learning : Theory Research, and Practice.** New Jersey, Prentice Hall, 1990.
- Sutton, G.O. "Cooperative Mathematics Achievement". **Journal of Education.** 2 (November 1992) : 11 - 15, 1992.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ผศ.บุษกร ปันหุ่น
ตำแหน่ง ประธานโปรแกรมภาษาไทย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. คุณจิราพร ปันทอง
ตำแหน่ง รองวิชาการ
โรงเรียนเซนต์ไมเกิ้ล
3. คุณธิดา ศรีติราช
ตำแหน่ง รองวิชาการ
โรงเรียนสุกวรรณ

ศธ.0564.11.5/325

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

2 มีนาคม 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุษกร บันหูน

ด้วยนางรดาพร สุวรรณพิมล นักศึกษาปริญญา สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ดร.ศักดิ์สิทธิ์	ชัตติยาสุวรรณ	ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพิศวง	ธรรมพันทา	กรรมการที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบมาพร้อมนี้และบัณฑิตศึกษา ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.วิไพบูลย์ วัฒนานิมิตกุล)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ศธ.0564.11.5/326

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

2 มีนาคม 2550

ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

ย่น อาจารย์จิราพร ปั่นทอง รองวิชาการโรงเรียนเซนต์ไมเกิ้ล

ด้วยนางรดาพร สุวรรณพิมล นักศึกษาปริญญา สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ดร.ศักดิ์สิทธิ์	ชัตติยาสุวรรณ	ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพิศวง	ธรรมพันทา	กรรมการที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งคำแนะนำของท่านจะได้นำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบมาพร้อมนี้และบันทึกศึกษา ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.วิฟูฐ วัฒนานิมิตกุล)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ศธ.0564.11.5/327

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

2 มีนาคม 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ยธิดา ศรีติราช รองวิชาการโรงเรียนศุภวรรณ

ด้วยนางธนาพร สุวรรณพิมล นักศึกษาปริญญา สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค TGT” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ดร.ศักดิ์สิทธิ์	ชัตติยาสุวรรณ	ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพิศวง	ธรรมพันทา	กรรมการที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบมาพร้อมนี้และบันทึกตึกศึกษา ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.วิไกรฐ์ วัฒนานิมิตกุล)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ภาคผนวก ข.
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการสอน

กลุ่มสาระการเรียนรู้	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ชื่อแผน	ประวัติศาสตร์	ภาคเรียนที่ 2
เรื่อง	ดินแดนประเทศไทย	เวลาเรียน 4 คาบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายการตั้งถิ่นฐานมนุษย์ในดินแดนประเทศไทยในอดีตได้
2. นักเรียนสามารถอภิปรายถึงความสำคัญการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในดินแดนประเทศไทยในอดีตได้
3. นักเรียนสามารถศึกษาวิเคราะห์การตั้งถิ่นฐานมนุษย์ในดินแดนประเทศไทยในอดีตได้

สาระการเรียนรู้

ดินแดนไทยในอดีต

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

- 1.1 ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนในหนังสือการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 7 ข้อ เวลา 10 นาที
- 1.2 ครูให้นักเรียนดูภาพเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทำจากหินในยุคหินแล้วถามนักเรียนว่า สิ่งของในภาพคืออะไร ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น
- 1.3 ครูรวบรวมความคิดเห็นของนักเรียนและเฉลยคำตอบแล้วอธิบายเชื่อมโยงกับเนื้อหาเรื่องดินแดนไทยในอดีต

2. ขั้นสอน

- 2.1 ครูนำแผนที่ประเทศไทยแสดงแหล่งที่ตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ และภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์ให้นักเรียนดู พร้อมกับอธิบายการแบ่งยุคสมัยของมนุษย์ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์

2.2 ครูให้นักเรียนดูภาพเครื่องมือสมัยก่อนประวัติศาสตร์อีกครั้ง รวมทั้งภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนสมัยโบราณ แล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงวิถีชีวิตของผู้คนในสมัยก่อนประวัติศาสตร์

2.3 ครูอธิบายวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ตามพัฒนาการของมนุษย์ตั้งแต่ ยุคหินจนถึงยุคโลหะ

2.4 ครูแจกใบความรู้เรื่องดินแดนประเทศไทย ให้นักเรียนศึกษาการสร้างอาณาจักรต่าง ๆ ของรัฐไทยในดินแดนประเทศไทยในอดีต

2.5 ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละประมาณ 7 คน ให้แต่ละกลุ่มจัดทำแผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งของอาณาจักรต่าง ๆ กลุ่มละ 1 อาณาจักร โดยไม่ซ้ำกัน พร้อมกับสรุปสาระสำคัญของอาณาจักรนั้น (ผลงานชิ้นที่ 1)

3. ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้

3.1 ให้นักเรียนวาดภาพการดำรงชีวิตของมนุษย์ยุคหินตามจินตนาการของตนเอง (ผลงานชิ้นที่ 2)

3.2 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับร่องรอยการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในสมัยโบราณกลุ่มละ 1 ภาค

4. ขั้นแสดงผลงาน

4.1 นักเรียนนำเสนอภาพการดำรงชีวิตของมนุษย์ยุคหิน พร้อมทั้งอธิบายภาพ (ผลงานชิ้นที่ 2)

4.2 ครูให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอเกี่ยวกับร่องรอยการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในสมัยโบราณ (ผลงานชิ้นที่ 3)

5. ขั้นประยุกต์ใช้

ให้นักเรียนบอกแนวปฏิบัติของตนเองจะนำความรู้ที่ได้จากการเรียนดินแดนประเทศไทยมาประยุกต์ใช้กับเหตุการณ์ในปัจจุบันอย่างไร (ผลงานชิ้นที่ 4)

6. ชั้นประเมินผล

- 6.1 ชักถามความรู้เรื่อง ดินแดนไทยในอดีต
- 6.2 ตรวจกิจกรรมที่ให้นักเรียนปฏิบัติ
- 6.3 ให้นักเรียนเขียนสรุปสิ่งที่ได้จากการเรียนเรื่อง ดินแดนไทยในอดีต

สื่อการเรียนรู้

1. แผนที่ประเทศไทยแสดงแหล่งที่ตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ และภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์
2. ภาพเครื่องมือสมัยหิน
3. ภาพมนุษย์ยุคหิน

กระบวนการวัดและประเมินผล

1. ตรวจผลงาน
2. ตรวจการเขียนสรุป
3. ตรวจแบบฝึกหัด
4. สังเกตการรายงานหน้าชั้นเรียนและการให้ความร่วมมือกับกลุ่ม

ผลงานชิ้นที่ 1 พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย

กลุ่ม.....

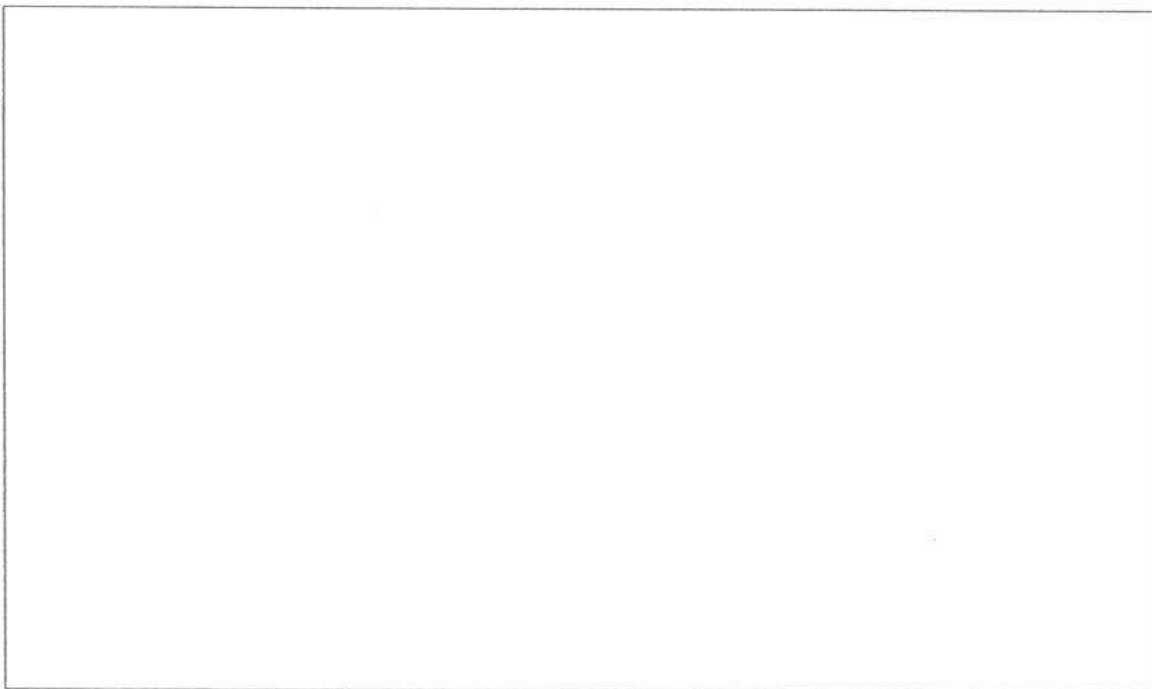
สมาชิกกลุ่ม

1.	4.
2.	5.
3.	6.

คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำแผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งอาณาจักรต่าง ๆ กลุ่มละ 1 อาณาจักร พร้อมกับสรุปสาระสำคัญของอาณาจักรนั้นและส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น

แผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งของ

อาณาจักร.....

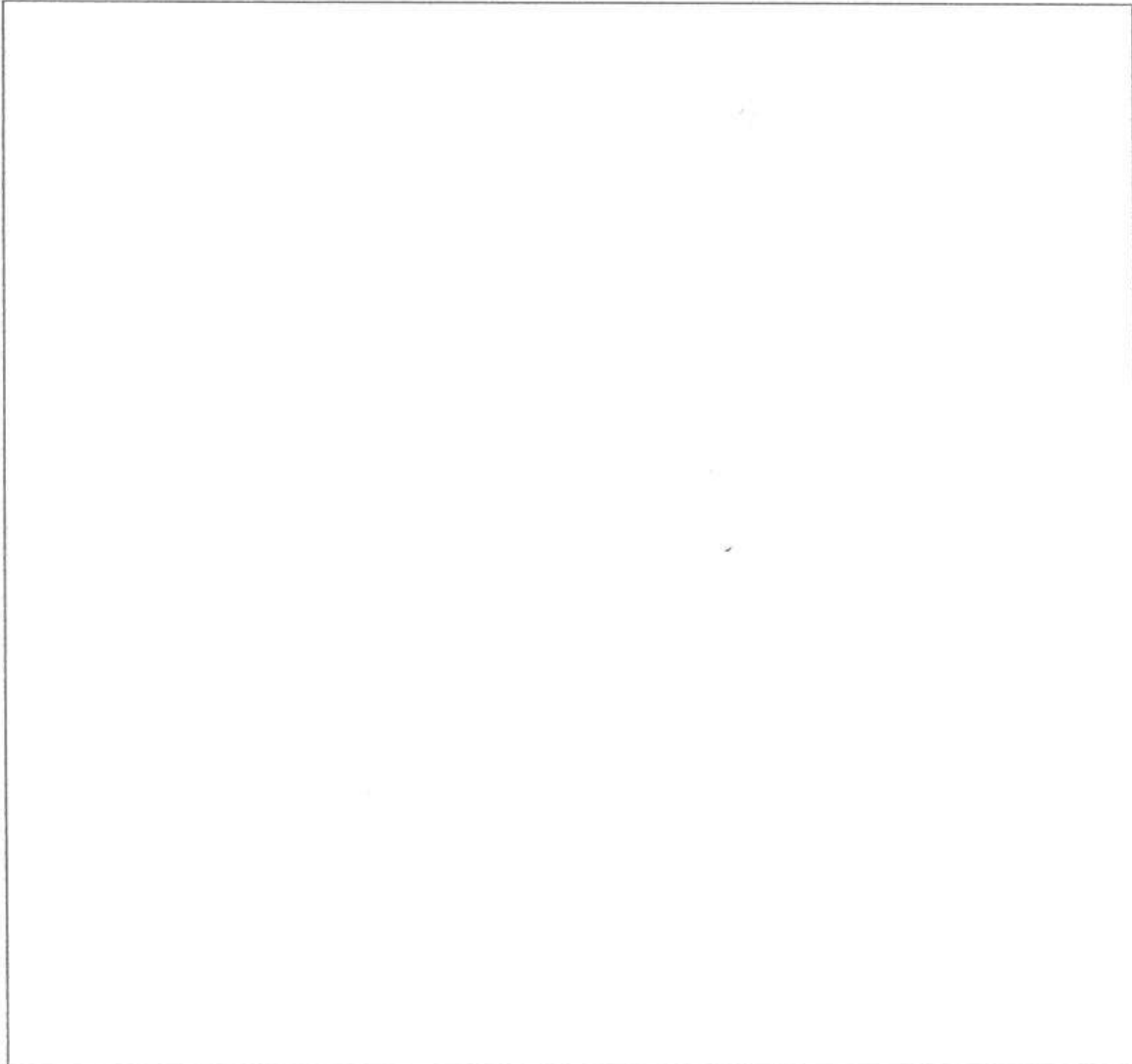
สรุปสาระสำคัญของอาณาจักร

ผลงานชิ้นที่ 2 มนุษย์ยุคหิน

ชื่อ - นามสกุล..... เลขที่.....

ชั้นประถมศึกษาปีที่..... วันที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนวาดภาพมนุษย์ยุคหินตามจินตนาการของตนเอง พร้อมทั้งเขียนบรรยายภาพ

.....

.....

.....

.....

.....

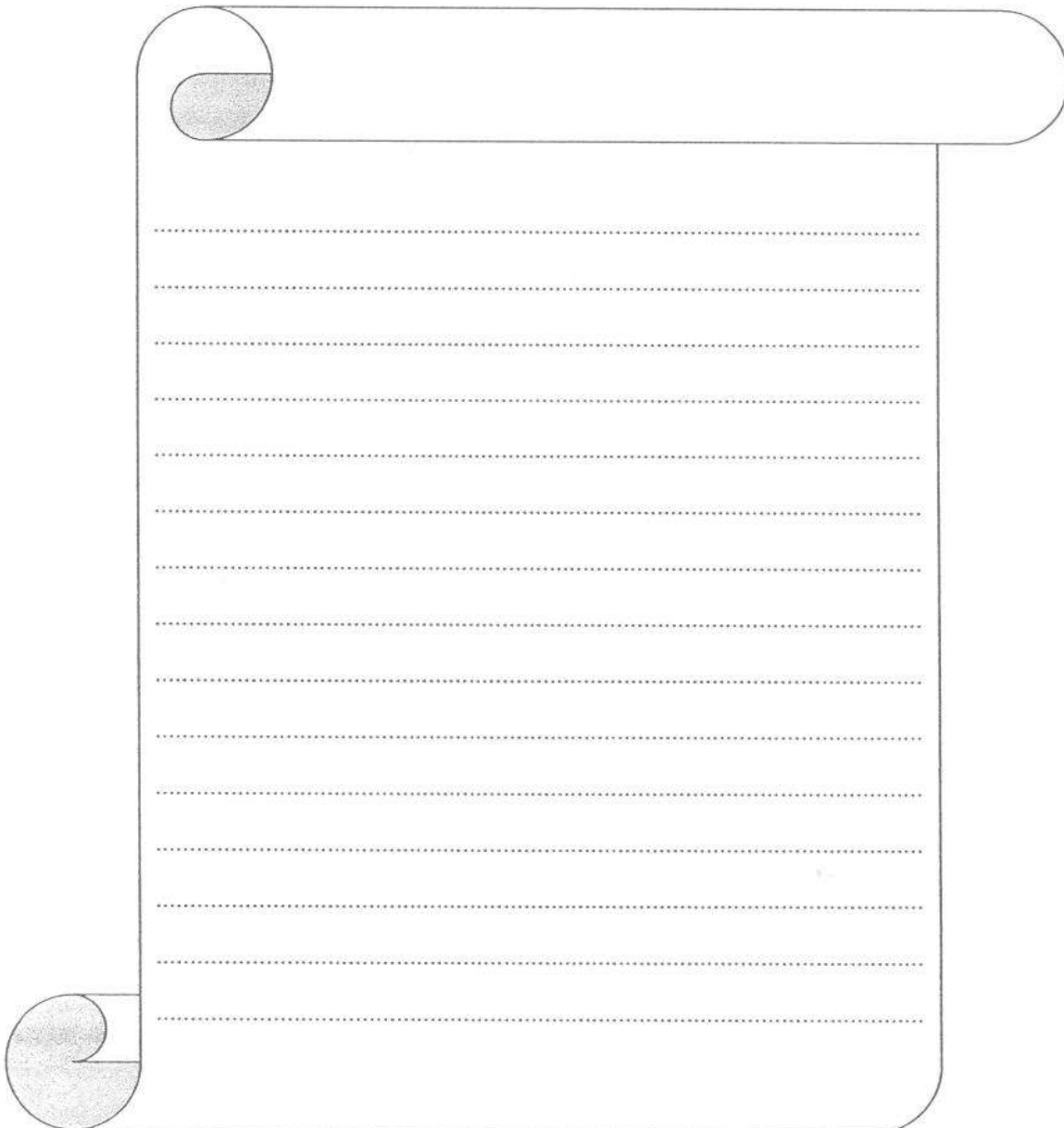
ผลงานชิ้นที่ 3 การตั้งถิ่นฐานของมนุษย์

กลุ่ม.....

สมาชิกกลุ่ม

1.	4.
2.	5.
3.	6.

คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับร่องรอยการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในสมัยโบราณ

ผลงานชิ้นที่ 5 สรุปสิ่งที่ได้จากการเรียน

ชื่อ - นามสกุล..... เลขที่.....

ชั้นประถมศึกษาปีที่..... วันที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนสรุปสิ่งที่นักเรียนได้รับจากการเรียน เรื่องความเป็นมาของชาติไทย

แบบฝึกหัด

เรื่อง ดินแดงประเทศไทย

คำสั่ง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X คำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ใครคือกษัตริย์พระองค์แรกของอาณาจักรสุโขทัย

ก. พระนางจามเทวี	ค. พ่อขุนจำเมือง
ข. พระศรีสุริโยทัย	ง. พระเจ้าอู่ทอง
2. อาณาจักรใดได้รับอิทธิพลจากขอม

ก. ศรีวิชัย	ค. ทวารวดี
ข. ละโว้	ง. ตามพรลิงค์
3. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของมนุษย์ยุคหิน

ก. ใช้เครื่องมือที่ทำจากหิน	ค. ล่าสัตว์เป็นอาหาร
ข. ตั้งถิ่นฐานอยู่อย่างถาวร	ง. ดำรงชีวิตอยู่กับธรรมชาติ
4. ข้อใดไม่ถูกต้อง

ก. อาณาจักรโคตรบูรอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ข. อาณาจักรทวารวดีรับพระพุทธศาสนา

ค. อาณาจักรสุโขทัยสิ้นสุดลงในสมัยพ่อขุนรามคำแหง

ง. อาณาจักรศรีวิชัยมีศูนย์กลางที่เมืองปาเล็มบัง
5. ข้อใดไม่มีความสัมพันธ์

ก. ลำปาง - อาณาจักรสุโขทัย	ค. กำแพงเพชร - อาณาจักรทวารวดี
ข. นครศรีธรรมราช - อาณาจักรทวารวดี	ง. เชียงใหม่ - อาณาจักรล้านนา
6. ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับอาณาจักรตามพรลิงค์

ก. ตั้งอยู่ทางภาคเหนือของไทย	ค. รับพระพุทธศาสนาจากอินเดีย
ข. มีศูนย์กลางอยู่ที่นครศรีธรรมราช	ง. มีความสัมพันธ์กับอาณาจักรจีน

7. ข้อใดไม่ใช่อาณาเขตของอาณาจักรศรีวิชัย

ก. เกาะสุมาตรา

ค. คาบสมุทรมลายู

ข. เกาะชวา

ง. เกาะบอร์เนียว

8. ศูนย์กลางของอาณาจักรโคตรบูรอยู่ที่ใด

ก. นครพนม

ค. สกลนคร

ข. หนองคาย

ง. อุบลราชธานี

9. ข้อใดไม่มีความสัมพันธ์

ก. ลำปาง - อาณาจักรหริภุญชัย

ค. กำแพงเพชร - อาณาจักรทวารวดี

ข. นครศรีธรรมราช - อาณาจักรตามพรลิงค์

ง. เชียงใหม่ - อาณาจักรล้านนา

10. อาณาจักรล้านนาสิ้นสุดลงเมื่อใด

ก. หลังจากสิ้นสมัยพญามังราย

ค. ตกเป็นเมืองขึ้นของพม่า

ข. ตกเป็นเมืองขึ้นของอยุธยา

ง. ถูกผนวกเข้ากับไทยในสมัย ร. ๕

แผนการสอน

กลุ่มสาระการเรียนรู้	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ชื่อแผน	ประวัติศาสตร์	ภาคเรียนที่ 2
เรื่อง	อาณาจักรสุโขทัย	เวลาเรียน 4 คาบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยและพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์สุโขทัยได้
2. นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยและพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์สุโขทัยได้
3. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัยได้

สาระการเรียนรู้

1. อาณาจักรสุโขทัยเมื่อแรกตั้ง
2. พระมหากษัตริย์แห่งสุโขทัย

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

- 1.1 ครูให้นักเรียนดูภาพวัดมหาธาตุเมืองสุโขทัย แล้วถามนักเรียนว่าสถานที่ดังกล่าวคืออะไร ตั้งอยู่ที่ใด
- 1.2 ครูเฉลยคำตอบและอธิบายเพิ่มเติม
- 1.3 ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย แล้วให้นักเรียนยกตัวอย่างพระนามของพระมหากษัตริย์สุโขทัย
- 1.4 ครูอธิบายสรุปเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาเรื่อง อาณาจักรสุโขทัย

2. ขั้นสอน

2.1 อาณาจักรสุโขทัยเมื่อแรกตั้ง

2.1.1 ครูนำแผนที่ภูมิศาสตร์เมืองสุโขทัยให้นักเรียนดู แล้วครูอธิบายประวัติการก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัยและสภาพของอาณาจักรสุโขทัยในระยะเริ่มแรก

2.1.2 ครูให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะภูมิศาสตร์ของเมืองสุโขทัย

2.1.3 ครูแจกใบความรู้ที่ 2 เรื่อง อาณาจักรสุโขทัยให้นักเรียนศึกษาหาข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยจากสื่อการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2.1.4 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละประมาณ 5 คน ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของอาณาจักรสุโขทัย (ผลงานชิ้นที่ 1)

2.2 พระมหากษัตริย์แห่งอาณาจักรสุโขทัย

2.2.1 ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเรื่องอาณาจักรสุโขทัยเมื่อแรกตั้ง

2.2.2 ครูเสนอแผนภูมิแสดงรายพระนามพระมหากษัตริย์ที่ปกครองอาณาจักรสุโขทัยพร้อมอธิบายพระราชประวัติโดยย่อและเหตุการณ์สำคัญ ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละรัชกาล

2.2.3 ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 6 คน ร่วมกันระดมความคิดเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์สุโขทัยแต่ละพระองค์ ว่ามีความสำคัญอย่างไร

2.2.4 นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปเรื่องส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

3. ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้

3.1 ให้นักเรียนแต่ละคน วาดภาพจินตนาการในหัวข้อ เมื่อชั่วพ่อบุญรามคำแหง

3.2 ให้นักเรียนแสดงอาณาเขตของรัฐสุโขทัยลงในแผนที่พร้อมระบุอาณาเขตให้ชัดเจน (ผลงานชิ้นที่ 2)

3.3 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละประมาณ 6 คน ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับข้อความในหลักศิลาจารึกบางตอนแล้วแปลความหมาย (ผลงานชิ้นที่ 3)

3.4 ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการเรียนเรื่องอาณาจักรสุโขทัย (ผลงานชิ้นที่ 4)

4. ขั้นแสดงผลงาน

4.1 นักเรียนนำเสนอภาพจากผลงานชิ้นที่ 2 หน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งอธิบายภาพ

4.2 ตัวแทนกลุ่มนำเสนอสถานที่สำคัญเรื่องอาณาจักรสุโขทัย จากผลงานชิ้นที่ 3 พร้อมอธิบาย

4.3 นักเรียนอธิบายข้อคิดที่ได้จากการเรียนเรื่องอาณาจักรสุโขทัยจากผลงานชิ้นที่ 4

5. ขั้นประยุกต์ใช้

ให้นักเรียนแต่ละคนวิเคราะห์ข้อดีของความเจริญรุ่งเรือง และการนำสิ่งที่ดีไปใช้ใน ปัจจุบัน พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นของนักเรียน (ผลงานชิ้นที่ 5)

6. ขั้นประเมินผล

6.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรื่อง อาณาจักรสุโขทัย

6.2 ให้นักเรียนเขียนสรุปสิ่งที่ได้จากการเรียนเรื่องอาณาจักรสุโขทัย (ผลงานชิ้นที่ 6)

สื่อการเรียนรู้

1. แผนที่อาณาจักรสุโขทัย
2. ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย
3. ภาพพ่อขุนรามคำแหง
4. ภาพหลักศิลาจารึก

กระบวนการวัดและประเมินผล

1. ตรวจผลงาน
2. ตรวจการเขียนสรุป
3. ตรวจแบบฝึกหัด
4. สังเกตการรายงานหน้าชั้นเรียนและการให้ความร่วมมือกับกลุ่ม

ผลงานชิ้นที่ 1 พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย

คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของอาณาจักรสุโขทัยแล้วบันทึกผล

กลุ่ม.....

สมาชิกกลุ่ม

1.	4.
2.	5.
3.	6.

พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย

1. พัฒนาการด้านการเมืองการปกครอง

.....

.....

.....

.....

.....

2. พัฒนาการด้านเศรษฐกิจ

.....

.....

.....

.....

.....

3. พัฒนาการด้านสังคมและวัฒนธรรม

.....

.....

.....

.....

ผลงานชิ้นที่ 2 แสดงอาณาเขตของรัฐสุโขทัย

ชื่อ - นามสกุล..... เลขที่.....

ชั้นประถมศึกษาปีที่..... วันที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนแสดงอาณาเขตของรัฐสุโขทัยลงในแผนที่ พร้อมทั้งระบุอาณาเขตให้ชัดเจน

ผลงานชิ้นที่ 2 แสดงอาณาเขตของรัฐสุโขทัย

ชื่อ - นามสกุล..... เลขที่.....

ชั้นประถมศึกษาปีที่..... วันที่.....

คำสั่ง อ่านหลักศิลาจารึกบางตอนแล้วแปลความ

เมื่อภูจื่นใหญ่ได้สืบท้าวเจ้า ขุนสามชนเจ้าเมืองลพด ที่เมืองตาก พ่อภูไปรบ ขุนสามชนหัวซ้าย ขุนสามชนจับมาหัวขวา ขุนสามชนเกลื่อนเข้า ไพร่ฟ้าหน้าใสพ่อภูหนี ญญ่ายพ่ายจเจ้าน ภูบ่หนี ภูชี้ข้างเบกพล ภูจับเข้าก่อนพ่อภู ภูต่อช้าง ด้วยขุนสามชน ตนภู พุ่งช้างขุนสามชนตัวขี่มาสเมืองแพ้ ขุนสามชนพ่ายหนี

แปลความ

[illegible]

ผลงานชิ้นที่ 4 สรุปข้อคิดจากการเรียน

ชื่อ - นามสกุล..... เลขที่.....

ชั้นประถมศึกษาปีที่..... วันที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการเรียน เรื่องอาณาจักรสุโขทัย

ข้อคิดที่ได้

ผลงานชิ้นที่ 5 การนำไปใช้

ชื่อ - นามสกุล..... เลขที่.....

ชั้นประถมศึกษาปีที่..... วันที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อดีของความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรสุโขทัย และการนำสิ่งที่ดีมา
ใช้ในปัจจุบัน พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

ความเจริญรุ่งเรือง	ข้อดี	ความคิดเห็นของนักเรียน
1. การปกครองแบบพ่อปกครองลูก		
2. การเลือกประกอบอาชีพได้อย่างเสรี		
3. ประชาชนนับถือศาสนาพุทธ มีวัดเป็นศูนย์กลางชุมชน		
4. อาชีพหลักคือเกษตรกรรม ค้าขาย และหัตถกรรม		
5. มีการประดิษฐ์อักษรไทยเป็นอักษรประจำชาติ		
6. ศิลปะสมัยสุโขทัย		

แบบฝึกหัด

เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย

คำสั่ง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X คำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. อาณาจักรสุโขทัยตั้งขึ้นใน พ.ศ. ไใด และกษัตริย์พระองค์แรกคือใคร

ก. พ.ศ. 1790 - พ่อขุนรามคำแหง	ค. พ.ศ. 1792 - พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
ข. พ.ศ. 1791 - พ่อขุนผาเมือง	ง. พ.ศ. 1793 - พ่อขุนบานเมือง
2. ข้อใดไม่ใช่ปัจจัยในการก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย

ก. มีผู้นำที่เข้มแข็ง	ค. ขอมเสื่อมอำนาจ
ข. มีชาวต่างชาติช่วยเหลือ	ง. บ้านเมืองมีความอุดมสมบูรณ์
3. เมืองใดไม่ได้อยู่ภายใต้อิทธิพลของสุโขทัยสมัยพ่อขุนรามคำแหง

ก. เชียงใหม่	ค. เพชรบุรี
ข. กำแพงเพชร	ง. ราชบุรี
4. การที่พ่อขุนรามคำแหงให้ประชาชนมาร้องทุกข์ต่อพระองค์โดยตรง เกิดผลอย่างไร

ก. ทำให้คดีความลดน้อยลง	ค. ทำให้ทราบปัญหาที่แท้จริง
ข. ทำให้คดีความสิ้นสุดลง	ง. ทำให้ข้าราชการตั้งใจทำงาน
5. เมืองลูกหลวงในสมัยสุโขทัยตอนต้นคือเมืองใด

ก. สระหลวง	ค. แม่ตะมะ
ข. บางคล้ง	ง. เวียงจันทน์
6. จุดประสงค์ของสุโขทัยในการส่งทูตไปเยือนจีนคือข้อใด

ก. ติดต่อขอพระพุทธสิหิงค์	ค. ขอให้จีนช่วยปราบข้าศึก
ข. ติดต่อในด้านการค้าขาย	ง. ต้องการรับวัฒนธรรมจากจีน

แผนการสอน

กลุ่มสาระการเรียนรู้	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ชื่อแผน	ประวัติศาสตร์	ภาคเรียนที่ 2
เรื่อง	ภูมิปัญญาท้องถิ่น	เวลาเรียน 4 คาบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายปัจจัยการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาในจังหวัดของตนได้
2. นักเรียนสามารถศึกษาความรู้เพิ่มเติมและเขียนเรื่องภูมิปัญญาในท้องถิ่นได้
3. นักเรียนสามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อนำมาจัดทำเป็นรายงาน

กลุ่มได้

สาระการเรียนรู้

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. ผลของภูมิปัญญาไทย

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ขั้นนำ

1.1 ครูให้นักเรียนดูภาพผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นของนักเรียน แล้วซักถามนักเรียนว่า ผลิตภัณฑ์ในภาพคืออะไร มีประโยชน์อย่างไร ให้นักเรียนช่วยกันตอบ

1.2 ครูเฉลยคำตอบแล้วอธิบายเพิ่มเติมถึงความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์กับวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น

1.3 ครูอภิปรายร่วมกับนักเรียนในหัวข้อ

1.3.1 ภูมิปัญญาท้องถิ่นว่ามีอะไรบ้าง

1.3.2 แต่ละภาคจะมีภูมิปัญญาท้องถิ่นเหมือนกันหรือไม่ อย่างไร

1.3.3 ฯลฯ

2. ขั้นสอน

2.1 ครูให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมทั้งเล่าเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของแต่ละภาคโดยมีภาพผลงานของภูมิปัญญาแต่ละภูมิภาคประกอบและให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องที่ครูเล่า

2.2 ให้นักเรียนศึกษาความรู้เพิ่มเติมจากใบความรู้ที่ 3 ที่ครูแจก และเขียนเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สนใจประทับใจ (ผลงานชิ้นที่ 1)

2.3 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาและสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนี้

2.3.1 กลุ่มที่ 1 ศึกษาเกี่ยวกับผลงาน ภูมิปัญญาท้องถิ่นของภาคเหนือ

2.3.2 กลุ่มที่ 2 ศึกษาเกี่ยวกับผลงาน ภูมิปัญญาท้องถิ่นของภาคกลาง

2.3.3 กลุ่มที่ 3 ศึกษาเกี่ยวกับผลงาน ภูมิปัญญาท้องถิ่นของภาคอีสาน

2.3.4 กลุ่มที่ 4 ศึกษาเกี่ยวกับผลงาน ภูมิปัญญาท้องถิ่นของภาคใต้

จากนั้นบันทึกข้อมูล และติดภาพประกอบ (ผลงานชิ้นที่ 2)

3. ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้

3.1 ให้นักเรียนวาดภาพผลงานจาก ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นักเรียนประทับใจมากที่สุด (ผลงานชิ้นที่ 3)

3.2 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5 คน แต่ละกลุ่มไปสอบถามหรือสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น แล้วนำข้อมูลมาอภิปรายร่วมกันในประเด็น “ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนของเรา” เพื่อเขียนแผนผังความคิดเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น จากที่เรียนมา (ผลงานชิ้นที่ 4)

3.3 ครูให้นักเรียนเขียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการเรียนภูมิปัญญาไทย (ผลงานชิ้นที่ 5)

4. ขั้นแสดงผลงาน

4.1 นักเรียนนำเสนอภาพผลงานจากภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งเป็นผลงานชิ้นที่ 3 พร้อมทั้งอธิบายภาพ

4.2 ให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอแผนผังความคิดภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งเป็นผลงานชิ้นที่ 4 พร้อมทั้งอธิบาย

4.3 นักเรียนอธิบายข้อคิดที่ได้จากการเรียนรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งเป็นผลงานชิ้นที่ 5 หน้าชั้นเรียน

4.4 ให้นักเรียนแต่ละคนนำผลงานชิ้นที่ 1 ของตนเองติดที่ป้ายนิเทศหลังห้องเรียน

5. ขั้นประยุกต์ใช้

ให้นักเรียนร่วมอภิปรายกลุ่มว่า จะนำความรู้ที่ได้จากการเรียนเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร (ผลงานชิ้นที่ 6)

6. ขั้นประเมินผล

6.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น

6.2 ให้นักเรียนเขียนสรุปสิ่งที่ได้จากการเรียนเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น (ผลงานชิ้นที่ 7)

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพผลงานจากภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละภูมิภาค
2. ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง ภูมิปัญญาไทย

กระบวนการวัดและประเมินผล

1. ตรวจผลงาน
2. ตรวจการเขียนสรุป
3. ตรวจแบบฝึกหัด
4. สังเกตการรายงานหน้าชั้นเรียนและการให้ความร่วมมือกับกลุ่ม

ผลงานชิ้นที่ 1 ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ฉันรู้จัก

ชื่อ - นามสกุล..... เลขที่.....

ชั้นประถมศึกษาปีที่..... วันที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนวาดภาพหรือวาดภาพผลงานภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภาพนี้คือ.....

เป็นผลงานภูมิปัญญาท้องถิ่นของ.....

.....

ฉันประทับใจภูมิปัญญาท้องถิ่นเพราะ.....

.....

.....

.....

ผลงานชิ้นที่ 2 ผลงานจากภูมิปัญญาท้องถิ่นทั่วไป

คำสั่ง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม สืบค้นข้อมูลตามหัวข้อที่กำหนดและติดภาพประกอบแล้วบันทึกข้อมูล

กลุ่มที่ 1 ศึกษาเกี่ยวกับผลงาน ภูมิปัญญาท้องถิ่นของภาคเหนือ

กลุ่มที่ 2 ศึกษาเกี่ยวกับผลงาน ภูมิปัญญาท้องถิ่นของภาคกลาง

กลุ่มที่ 3 ศึกษาเกี่ยวกับผลงาน ภูมิปัญญาท้องถิ่นของภาคกลาง

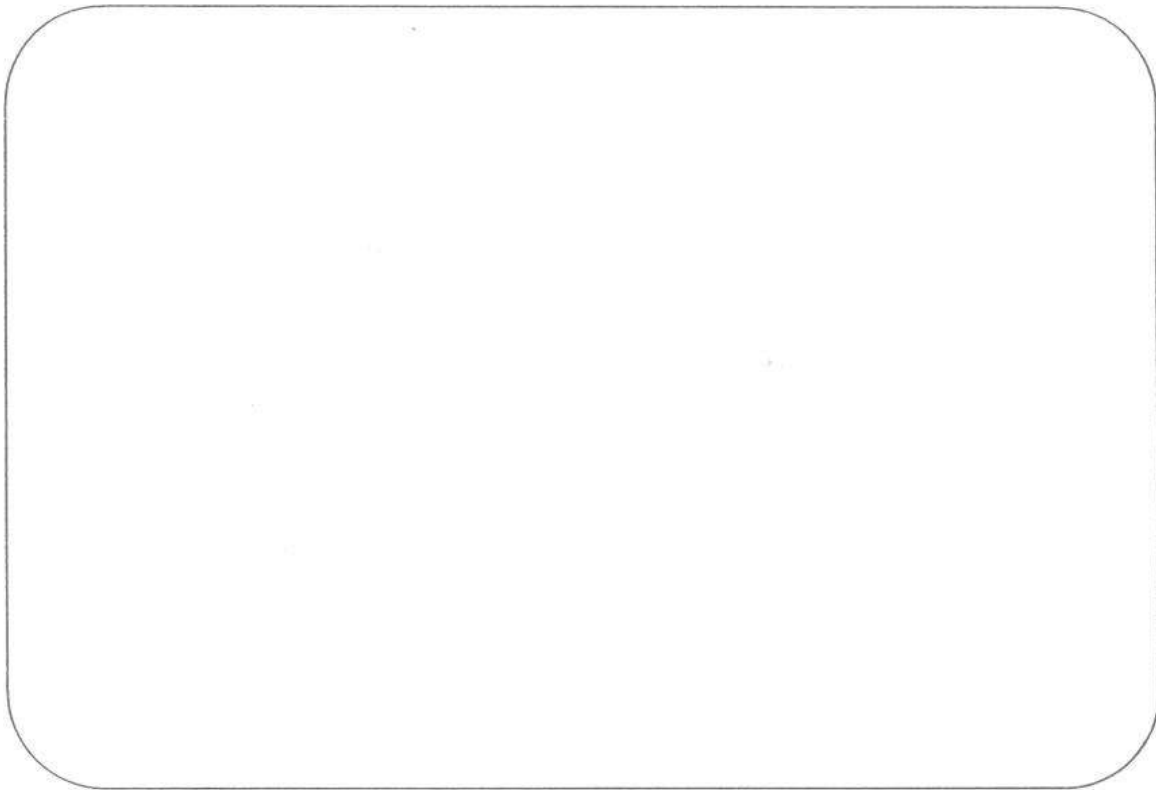
กลุ่มที่ 4 ศึกษาเกี่ยวกับผลงาน ภูมิปัญญาท้องถิ่นของภาคกลาง

กลุ่ม.....

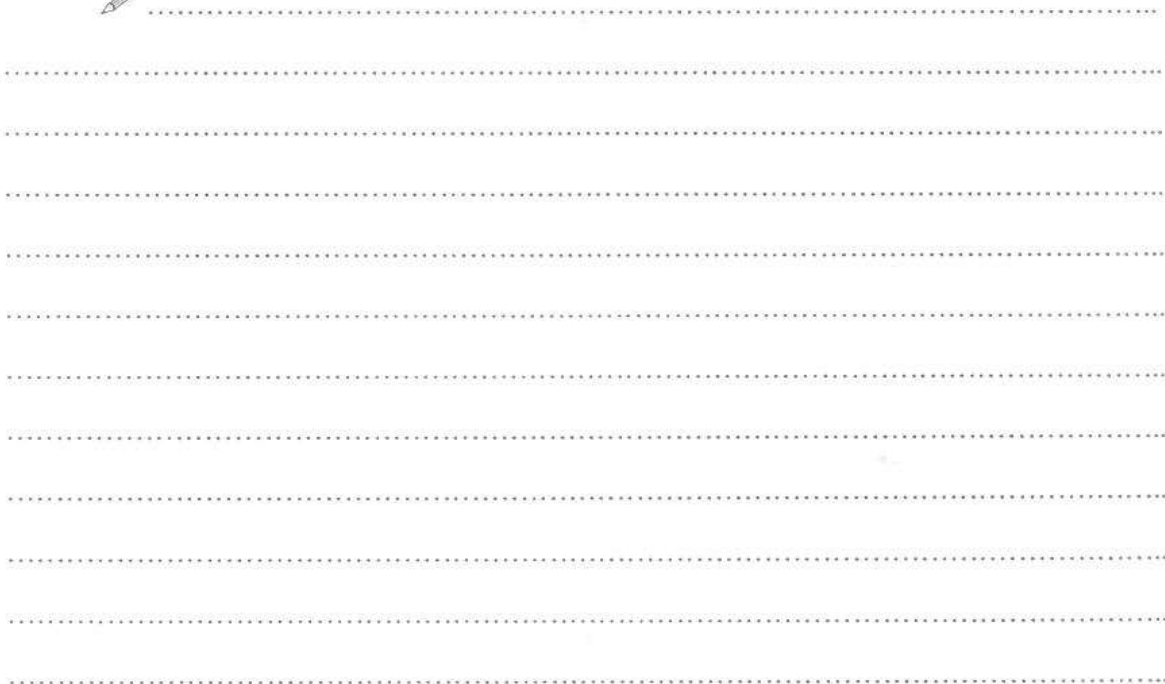
สมาชิกกลุ่ม

1.	6.
2.	7.
3.	8.
4.	9.
5.	

กลุ่มที่..... ภูมิปัญญาท้องถิ่นของภาค.....

ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่พบมีดังนี้

ผลงานชิ้นที่ 3 ภูมิปัญญาไทยที่ฉันประทับใจมากที่สุด

ชื่อ - นามสกุล..... เลขที่.....

ชั้นประถมศึกษาปีที่..... วันที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนวาดภาพหรือวาดภาพผลงานภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภาพนี้คือ.....

เป็นผลงานภูมิปัญญาท้องถิ่นของภูมิภาค.....

.....

เหตุที่ฉันประทับใจผลงานจากภูมิปัญญาไทยนี้ เพราะ

.....

.....

.....

ผลงานชิ้นที่ 4 ภูมิปัญญาไทย

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิด เรื่องภูมิปัญญาไทย

กลุ่ม.....

สมาชิกกลุ่ม

1.	6.
2.	7.
3.	8.
4.	9.
5.	

ภูมิปัญญาไทย

แบบฝึกหัด

เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น

คำสั่ง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X คำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นในภาคกลาง

ก. โองม้งกร	ค. เสือจันทบุรี
ข. ครกอ่างศิลา	ง. ผ้าไหมแพรวา
2. ภูมิปัญญาไทยในข้อใดที่ช่วยแก้ไขปัญหในงานหัตถกรรม

ก. เครื่องสีข้าว	ค. เครื่องคอมพิวเตอร์
ข. หูกทอผ้า	ง. เครื่องดักปลา
3. ข้อใดไม่ใช่ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ก. สุ่มจับปลา	ค. เครื่องจักสาน
ข. ครกหิน	ง. คอมพิวเตอร์
4. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ก. กิดค้นขึ้นจากคนในท้องถิ่น	ค. ใช้แก้ไขปัญหในท้องถิ่นนั้น ๆ
ข. แต่ละท้องถิ่นมีเพียงอย่างเดียว	ง. ผลิตจากวัตถุดิบในท้องถิ่น
5. ข้อใดเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นในภาคเหนือ

ก. ผลิตภัณฑ์ย่านลิเภา	ค. ผ้าไหมแพรวา
ข. เครื่องประดับหอยมุก	ง. รมกระดาศา
6. เพราะเหตุใดภาคใต้จึงมีชื่อเสียงในการทำเครื่องประดับหอยมุก

ก. อยู่ติดทะเล	ค. ตั้งอยู่ใกล้แม่น้ำลำคลอง
ข. ชาวบ้านมีฐานร่ำรวย	ง. มีอากาศเย็นสบาย

7. บุคคลในข้อใดที่ช่วยอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ก. แม่ทำขนมด้วยเตาอบไมโครเวฟ

ข. พ่อไถนาด้วยรถแทรกเตอร์

ค. ป่าซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้า

ง. น้ำซั้วผ้าฝ้ายทอมือมาดัดเสื่อ

8. ข้อใดไม่ใช่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในภาคใต้

ก. แอบข้าว

ข. หนังสติ๊ก

ค. เครื่องถม

ง. ผ้าบาติก

9. ครกอ่างศิลา เป็นผลิตภัณฑ์จากจังหวัดใด

ก. ชลบุรี

ข. จันทบุรี

ค. เชียงใหม่

ง. ยะลา

10. ข้อใดคือภูมิปัญญาท้องถิ่น

ก. เครื่องปั้นอาหาร

ข. เครื่องทำความเย็น

ค. เครื่องปั้นดินเผา

ง. เครื่องซักผ้า

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มสาระ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
สาระ ประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
จำนวน 30 ข้อ

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย X ข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ราชวงศ์ใดไม่ได้อยู่ในสมัยสุโขทัย

ก. อโยธยา	ค. บ้านพลูหลวง
ข. สุโขทัย	ง. อุทอง
2. การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2310 เหตุการณ์นี้ตรงกับ ค.ศ. ไດ

ก. ค.ศ. 1767	ค. ค.ศ. 1995
ข. ค.ศ. 1890	ง. ค.ศ. 2853
3. การศึกษาประวัติศาสตร์สิ่งใดสำคัญที่สุด

ก. ข้อเท็จจริง	ค. ข้อสันนิษฐาน
ข. ข้อมูล	ง. ข้อความ
4. ข้อมูลเหตุการณ์สำคัญของจังหวัดคือข้อใด

ก. นิทานพื้นบ้าน	ค. การปกครอง
ข. สภาพทางภูมิศาสตร์	ง. ข้อมูลที่แสดงการพัฒนาจังหวัด
5. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของจังหวัดนครศรีธรรมราช

ก. พระวิหารกลาง	ค. ประเพณีบวชลูกแก้ว
ข. แหลมตะลุมพุก	ง. ประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ
6. ข้อใดเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวนครศรีธรรมราช

ก. พัดใบกระพ้อ	ค. ผ้าขึ้นดินจก
ข. มีดอรัญญิก	ง. ตุ๊กตาชาววัง

7. ข้อใดไม่ใช่ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรมในจังหวัด
ก. ประเพณี
ข. สิ่งของเครื่องใช้
ค. ภาษา
ง. นิสัยส่วนตัว
8. รัชกาลใดทรงตั้งราชธานีใหม่ขึ้นที่กรุงเทพมหานคร
ก. รัชกาลที่ 1
ข. รัชกาลที่ 2
ค. รัชกาลที่ 4
ง. รัชกาลที่ 9
9. ถิ่นฐานเดิมของคนไทยอยู่ทางตอนใต้ของประเทศใด
ก. ลังกา
ข. อินเดีย
ค. จีน
ง. เนปาล
10. หลักฐานใดจัดเป็นหลักฐานชั้นรองในการศึกษาประวัติศาสตร์การตั้งถิ่นฐานในจังหวัด
ก. เครื่องปั้นดินเผา
ข. เครื่องมือทางการเกษตร
ค. ร่องรอยการสร้างบ้านเรือน
ง. แผนผังแนะนำแหล่งท่องเที่ยว
11. ชนชาติใดที่ปกครองเมืองสุโขทัยมาก่อน
ก. พม่า
ข. ขอม
ค. มอญ
ง. ละว้า
12. อาณาจักรสุโขทัยตั้งอยู่บริเวณใด
ก. ภาคกลางของไทย
ข. ภาคเหนือของไทย
ค. ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนบน
ง. ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง
13. ใครคือกษัตริย์องค์แรกของอาณาจักรศรีสุโขทัย
ก. พระนางจามเทวี
ข. พระสุริโยทัย
ค. พ่อขุนงำเมือง
ง. พระเจ้าอู่ทอง
14. ศูนย์กลางของอาณาจักรโครตบูรอยู่ที่ใด
ก. นครพนม
ข. หนองคาย
ค. สกลนคร
ง. อุบลราชธานี

15. จด สลักเพชร เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านใด
 ก. ช่างแกะสลักไม้
 ข. หมอยาสมุนไพรพื้นบ้าน
 ค. เกษตรกรเค้นแหงปี
 ง. ผู้นำท้องถิ่นดีเด่น
16. ข้อใดไม่ใช่ปัจจัยของสภาพแวดล้อมทางสังคมในการตั้งถิ่นฐาน
 ก. ความเชื่อทางศาสนา
 ข. ทรัพยากรธรรมชาติ
 ค. ประเพณีและวัฒนธรรม
 ง. ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
17. ข้อใดคือลักษณะการดำรงชีวิตของคนไทยในอดีต
 ก. บ้านเมืองเจริญ
 ข. วิถีชีวิตพึ่งพาธรรมชาติ
 ค. ให้ความสำคัญกับเวลา
 ง. วิถีชีวิตเป็นไปอย่างรีบเร่ง
18. มนุษย์ยุคโลหะมีลักษณะความเป็นอยู่อย่างไร
 ก. อาศัยอยู่ในเพิงผา
 ข. รู้จักการเพาะปลูก
 ค. ทำเครื่องใช้จากหิน
 ง. หาดอาหารจากธรรมชาติ
19. นครเชียงแสนปัจจุบันคือจังหวัด
 ก. เชียงราย
 ข. เชียงใหม่
 ค. เชียงแสน
 ง. เชียงดาว
20. การศึกษาประวัติบุคคลสำคัญเพื่อประโยชน์ในด้านใดมากที่สุด
 ก. เพื่อทราบถึงประวัติส่วนบุคคล
 ข. เพื่อให้มีความรู้เพิ่มขึ้น
 ค. เพื่อให้ทราบนิสัยส่วนตัว
 ง. เพื่อเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต
21. ทรัพยากรธรรมชาติ จัดเป็นแหล่งข้อมูลในด้านใด
 ก. ด้านบุคคล
 ข. ด้านวัสดุอุปกรณ์
 ค. ด้านสถานที่
 ง. ด้านวัฒนธรรม
22. ข้อใดไม่ใช่งานศิลปกรรมในสมัยสุโขทัย
 ก. เจดีย์ทรงลังกา วัดช้างล้อม
 ข. พระปรางค์ วัดไชยวัฒนาราม
 ค. ภาพจำหลักบนหินชนวน วัดศรีชุม
 ง. ภาพเขียนสี วัดเจดีย์เจ็ดแถว

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล

นางรดาพร เทียนทรัพย์

วัน เดือน ปีเกิด

วันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2503

ที่อยู่ปัจจุบัน

71/6 ม. 6 ซ.เพชรเกษม 108 แขวงหนองค้างพลู
เขตหนองแขม กรุงเทพฯ

ประวัติการศึกษา

มัธยมต้น

โรงเรียนกานูสรณ์ บางแค กรุงเทพฯ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสวภา
(แผนกอาหารและโภชนาการ)

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสวภา
(แผนกอาหารและโภชนาการ)

ปริญญาตรี

สถาบันราชภัฏธนบุรี สาขาสังคมศาสตร์